

Strategia Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021 – 2030

Łącko 2021

Spis treści

Wstęp- wprowadzenie	3
1. Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Łącko.....	4
1.1.1. Analizy statystyczne.....	6
1.2. Diagnoza sytuacji gospodarczej i przestrzennej	18
1.3. Wnioski z diagnozy oraz obszary strategicznej interwencji	41
2. Wizja, cele strategiczne i operacyjne rozwoju Gminy Łącko oraz kierunki działań w zakresie ich realizacji.....	57
2.1. Wizja i cele.....	57
2.2. Kierunki działań w zakresie realizacji celów strategicznych rozwoju Gminy Łącko	59
2.2.1. Planowane do osiągnięcia rezultaty działań oraz sposób ich pomiaru (w tym wskaźniki).	71
2.3. Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030	75
3. Polityka funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łącko	75
3.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Łącko	75
3.1.1. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Łącko, rozmieszczenie planowanych działań i oczekiwanych zmian	80
4. Sposób realizacji, monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030	87
5. Ramy finansowe i źródła finansowania działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030	93

Wstęp- wprowadzenie

W ostatnich latach zauważyć można wzrost znaczenia polityki rozwoju, zarówno na szczeblu krajowym jak i wojewódzkim, powiatowym, czy gminnym. Odchodzi się od realizacji celów i działań wyłącznie na podstawie bieżących potrzeb i problemów, na rzecz planowanych przedsięwzięć, których podstawą jest przeprowadzona wcześniej gruntowna analiza, w szerokim rozumieniu tego słowa. Główną rolę odgrywa tutaj działanie na rzecz długofalowego rozwoju i wzrostu atrakcyjności danego regionu.

Jednostki samorządu terytorialnego tworzą dokumenty planistyczne, strategiczne, w których nakreślają kierunek rozwoju, wskazują cele, które należy zrealizować i działania konieczne do wykonania, aby zapewnić wszechstronny wzrost swojego obszaru. Zarówno kierunki jak i cele są wynikiem diagnozy sytuacji danego obszaru i stanowią drogę, którą podąża dana jednostka.

Wraz z wejściem w życie nowelizacji Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, Gminy przystąpiły do tworzenia Strategii Rozwoju, która wyznaczy im kierunek rozwoju oraz przyczyni się do uzyskania dofinansowania na kluczowe działania zawarte we wspomnianym dokumencie.

Polityka rozwoju to nic innego jak *zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej*¹. Narzędziem służącym do realizacji tej polityki jest Strategia Rozwoju- *świadomy, systematyczny i ukierunkowany na przyszłość proces ciągłego przygotowywania i podejmowania decyzji dotyczących przyszłego poziomu rozwoju danej JST i stopnia zaspokojenia potrzeb ludności oraz koordynacji i integracji podejmowanych działań realizacyjnych na rzecz przyjętych ustaleń planistycznych z uwzględnieniem uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych oraz zasad zrównoważonego rozwoju*². Strategia Rozwoju jako dokument jest opisem tego procesu.

Warto zauważyć, że mimo, iż podstawowym zadaniem gminy jest zaspokajanie potrzeb ludności lokalnej³, to samo zaspokajanie tych potrzeb, nie jest wystarczające i nie zawiera się w szerokim rozumieniu pojęcia słowa rozwój. Zadowolenie mieszkańców, to sytuacja tu i teraz, rozwój natomiast wiąże się ze stanem przyszłym, nadchodzącym. Rozwój wybiega w przyszłość, przewiduje się w nim pożądane efekty planowanych działań.

¹ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1295, 2020, z 2020 r. poz. 1378, 2327).

² M. Ziółkowski, Zarządzanie strategiczne w polskim samorządzie terytorialnym, [w:] A. Zalewski (red.), Nowe zarządzanie publiczne w polskim samorządzie terytorialnym, SGH, Warszawa 2007, s. 110.

³ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z póź.zm).

Obszar gminy stanowi coś na kształt przedsiębiorstwa, aby sprawnie działała musi być dobrze zarządzana, należy znać jej słabe i mocne strony, problemy nad którymi trzeba pracować. Aby zapewnić jej dobre prosperowanie, należy brać pod uwagę zmieniającą się rzeczywistość, która ją otacza. W tym właśnie celu powstają strategie rozwoju gminy.

Niniejszy dokument jest odpowiedzią na pytanie: „w jakim kierunku powinna podążać Gmina Łącko, aby stale się rozwijać i poprawić swoje funkcjonowanie?”. Zawiera on diagnozę sytuacji gminy, zarówno pod względem społecznym, gospodarczym, czy przestrzennym. Określa on newralgiczne obszary, na które należy zwrócić szczególną uwagę, ale także dziedziny szybko rozwijające się, czy świadczące o atrakcyjności regionu. Na podstawie diagnozy sformułowano wnioski, które stały się podstawą do określenia wizji gminy, celów strategicznych, które to z kolei stały się wyznacznikiem przedsięwzięć i działań służących ich realizacji.

Kolejnym elementem przedłożonego dokumentu, jest opis polityki przestrzenno-funkcjonalnej gminy. Jest to nowy element strategii, wprowadzony w odpowiedzi na nowelizację ustawy o zasadach polityki rozwoju. To graficzne odzwierciedlenie tego, co zawiera Strategia Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030, odnosi się między innymi do planowania przestrzeni wielofunkcyjnych, terenów przeznaczonych pod rozwój aktywności gospodarczej, stref inwestowania i wykluczenia z inwestowania, terenów rolnych i leśnych objętych ochroną, czy krajobrazu kulturowego.

Kolejnym elementem niniejszej Strategii jest opis sposobu jej wdrażania, zarządzania oraz ewaluacji, jak również monitorowania. Ostatnią częścią będzie określenie ram finansowych planowanych przedsięwzięć oraz wskazanie źródeł ich finansowania.

Strategia Rozwoju Gminy, jak każdy dokument planistyczny i strategiczny wymaga konsultowania. Niniejsze opracowanie konsultowano m.in. z mieszkańcami Gminy Łącko, pracownikami Urzędu Gminy Łącko, organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy, jak również z przedstawicielami biznesu, czy innymi gminami. Wnioski, spostrzeżenia oraz uwagi zostały uwzględnione, a niniejsza wersja Strategii Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030 jest efektem finalnym prowadzonych dyskusji.

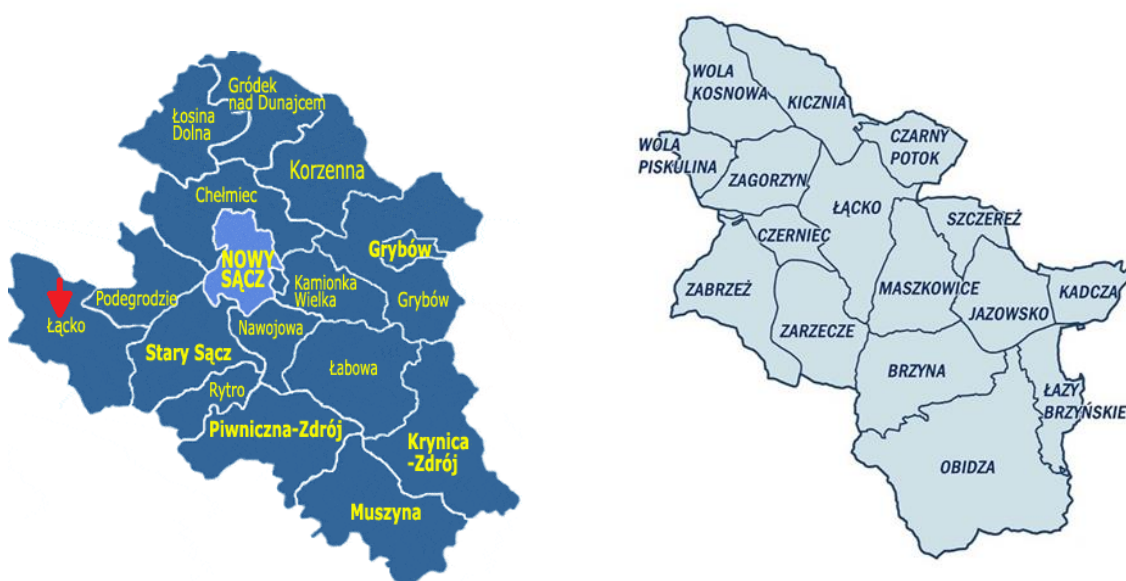
1. Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Łącko

Punktem wyjściowym do tworzenia strategii rozwoju danego obszaru jest jego diagnoza, opis i charakterystyka, oparta na danych ilościowych i jakościowych. Nie można formułować wizji, celów i działań bez wiedzy w zakresie mocnych i słabych stron danego obszaru, jego szans, zalet, wad czy

ryzyka. Niniejszy rozdział dotyczyć będzie opisu sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Łącko. Przytoczone zostaną dane z Urzędu Gminy Łącko, Głównego Urzędu Statystycznego, Powiatowego Urzędu Pracy, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych jednostek, które posiadają w swoich zasobach zagadnienia dotyczące Gminy, a przydatne w diagnozie. Dane pozyskane ze wspomnianych instytucji, są najbardziej aktualnymi danymi, którymi one dysponują oraz obejmują okres 5 lat wstecz, w celu zobrazowania tendencji i zjawisk w Gminie.

Jednak, aby skupić się na poszczególnych aspektach Gminy Łącko, warto najpierw przedstawić jej krótką charakterystykę ogólną.

Gmina Łącko jest gminą wiejską położoną w Województwie Małopolskim, w Powiecie Nowosądeckim. Administracyjnie składa się z 16 miejscowości (sołectw): Brzyna, Czarny Potok, Czerniec, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Łazy Brzyńskie, Łącko, Maszkowice, Obidza, Szczereż, Wola Kosnowa, Wola Piskulina, Zabrzeż, Zagorzyn i Zarzecze.

Rysunek 1 Mapa Powiatu Nowosądeckiego (źr. <http://www.gminy.pl/powiaty/127.html>) oraz mapa Gminy Łącko (źr. <https://www.lacko.pl/solectwa-gminy-lacko-ii.html>).

Gmina zajmuje obszar 132 km², a 41,4 % tego terenu to lasy (źr. GUS, BDL 2019). Obszar Łącka bogaty jest w zasoby przyrodnicze i krajobrazowe, zapewnia to położenie Gminy na terenie Beskidu Wyspowego i Beskidu Sądeckiego nad zlewem rzek Dunajec i Czarna Woda. Przebiegają tutaj główne szlaki turystyczne: Modyń - Kicznia - Łącko - kładka pieszo-rowerowa Velo Dunajec w m. Czerniec-Łąckie Zawodzie - Suchy Groń - Dzwonkówka (szlak żółty), Jazowsko - Łazy Brzyńskie - Kamień św. Kingi - Prehyba, oraz Szlak Kwitnącej Jabłoni": Łącko - Czarny Potok - Rogi - Podegrodzie - Gostwica - Brzezna - Trzetrzewina - Wysokie - Krasne Potockie - Chomranice - rez. "Białowodzka Góra" - Tęgoborze - Przełęcz św. Justa (szlak zielony). Na terenie gminy swoją siedzibę mają również obszary chronione Natura 2000 (obszar PLH120019 Ostoja Popradzka, PLH120088 Środkowy Dunajec z dopływami, PLH120052 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego), czy Popradzki Park Krajobrazowy i Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Gmina Łącko, jest gminą sadowniczą. Położenie jej sprzyja hodowli drzew owocowych, głównie jabłoni i śliw. To właśnie ze śliwki węgierki produkowana jest tutaj, znana w Polsce i Europie „Łącka Śliwowica”. Gmina posiada bogatą ofertę kulturalną, działają tutaj zespoły pieśni i tańca, orkiestry, organizowane są festiwale i festyny. Dziedziny te szerzej omówione zostaną w dalszej części diagnozy.

1.1. Diagnoza sytuacji społecznej

Niniejsza część zawierać będzie charakterystykę obszaru społecznego Gminy Łącko, przytoczone zostaną dane statystyczne w zakresie demografii, polityki społecznej, edukacji i wychowania, a także kapitału społecznego.

1.1.1. Analizy statystyczne

W celu zobrazowania sytuacji społecznej, przywołane zostaną dane w zakresie m.in. liczby ludności, migracji i przyrostu naturalnego, struktury ludności, pojawi się także prognoza demograficzna. Omówione zostaną kwestie pomocy społecznej, ochrony zdrowia czy gospodarki mieszkaniowej. Przybliżone będą dane w zakresie placówek oświatowych, jak również zdawalność egzaminów. Poruszony zostanie także temat aktywności obywatelskiej.

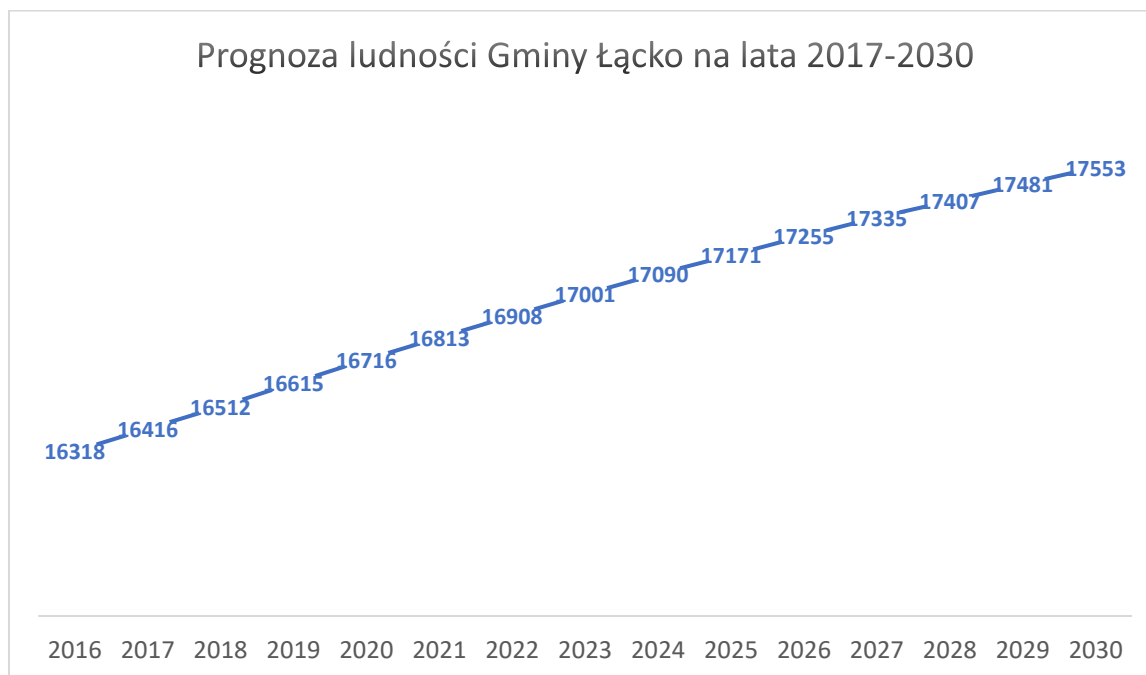
Ludność i procesy demograficzne

Liczba ludności w Gminie Łącko w roku 2019 wynosiła 16522 i była wyższa niż w poprzednich latach. Udział kobiet wynosił 49,65% (8204 kobiety), a współczynnik feminizacji 99. Gęstość zaludnienia oscylowała wokół 124 osób na km² - tak jak w poprzednich dwóch latach. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w procencie ludności ogółem wynosił 24,4% (wiek przedprodukcyjny), 61,3% (wiek produkcyjny) i 14,3 (wiek poprodukcyjny). Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi, tak jak w przypadku całego kraju, był wyższy niż w poprzednich latach i wynosił w 2019 roku 17,7 (źr. GUS, BDL, 2019).

Dane statystyczne w zakresie demografii Gminy Łącko w podziale na lata						
Kategoria	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Gęstość zaludnienia [os/km ²]	121	122	123	124	124	124
Liczba ludności ogółem	16116	16187	16318	16460	16499	16522
Liczba kobiet ogółem	7992	8032	8072	8155	8176	8204
Liczba mężczyzn ogółem	8124	8155	8246	8305	8323	8318
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem:						
- w wieku przedprodukcyjnym	25	24,9	24,7	24,7	24,4	24,4
- w wieku produkcyjnym	61,6	61,7	61,8	61,5	61,6	61,3
- w wieku poprodukcyjnym	13,4	13,4	13,5	13,8	13,9	14,3
współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi (osoba)	16,4	16,5	16,6	17,2	17,4	17,7

Tabela 1 Dane statystyczne w zakresie demografii Gminy Łącko w podziale na lata (źr. GUS, BDL 2014-2019)

Jak można zauważyć powyżej, mimo iż liczba ludności rośnie, to nieco maleje udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności. Zgodnie z dokumentem pn. *Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030*, opracowanym w 2014 roku przez GUS, liczba ludności w Gminie Łącko w latach 2016-2030 wygląda następująco:

Wykres 1 Prognoza ludności Gminy Łącko na lata 2017-2030 (oprac. własne na podstawie „Prognoza ludności gmin na lata 2017-2030 (opracowanie eksperymentalne”, 2014).

Zauważyć można, że tendencja rosnąca utrzymuje się w prognozach GUS jak i w rzeczywistości. Dane nieznacznie różnią się, jeżeli chodzi o lata 2015-2019, jednak liczba ludności jest bardzo zbliżona.

Rośnie udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności oraz współczynnik obciążenia osobami starszymi. Jest to zjawisko popularne w dzisiejszych czasach. Aby zapewnić tło porównawcze, warto przytoczyć dane z innej gminy, która zbliżona jest do Gminy Łącko pod względem uwarunkowań rozwojowych, struktury osadniczej (gmina z siedzibą pełniącą funkcję lokalnego ośrodka) tj. Gminy Miejsko-Wiejskiej Stary Sącz.

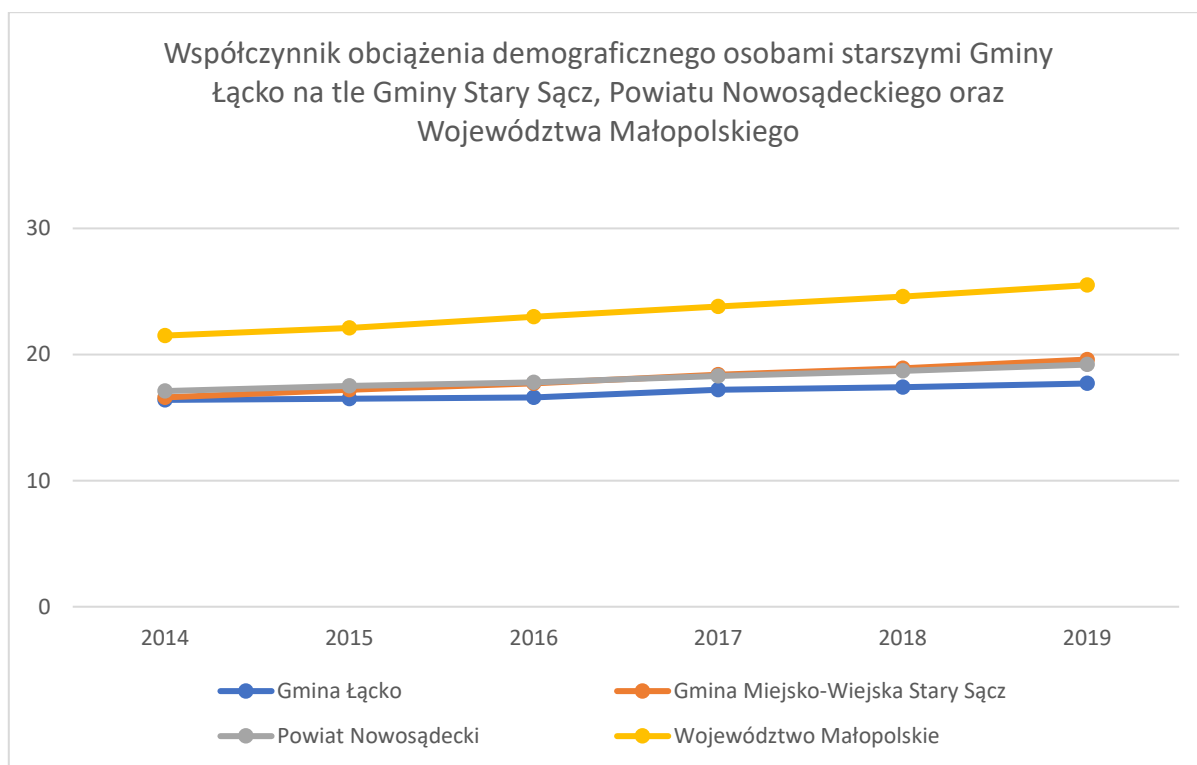
Gmina ta położona jest w sąsiedztwie Gminy Łącko, zajmuje powierzchnię 102,4 km², obejmuje również 16 sołectw (w tym Miasto Stary Sącz), a także współpracuje w Gminą Łącko w zakresie Lokalnej Grupy Działania „Brama Beskidu”. Z uwagi na różnice w ukształtowaniu terenu (Gmina Stary Sącz posiada obszar miejski, i tym samym większą liczbę mieszkańców) porównanie cech demograficznych dotyczyć będzie udziału ludności wg ekonomicznych grup wieku w procencie ludności ogółem, jak również współczynnika obciążenia demograficznego osobami starszymi.

Dane statystyczne w zakresie elementów demografii Miasta i Gminy Stary Sącz w podziale na lata						
Kategoria	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem						
- w wieku przedprodukcyjnym	22,2	21,7	21,4	21,1	21,1	21,1

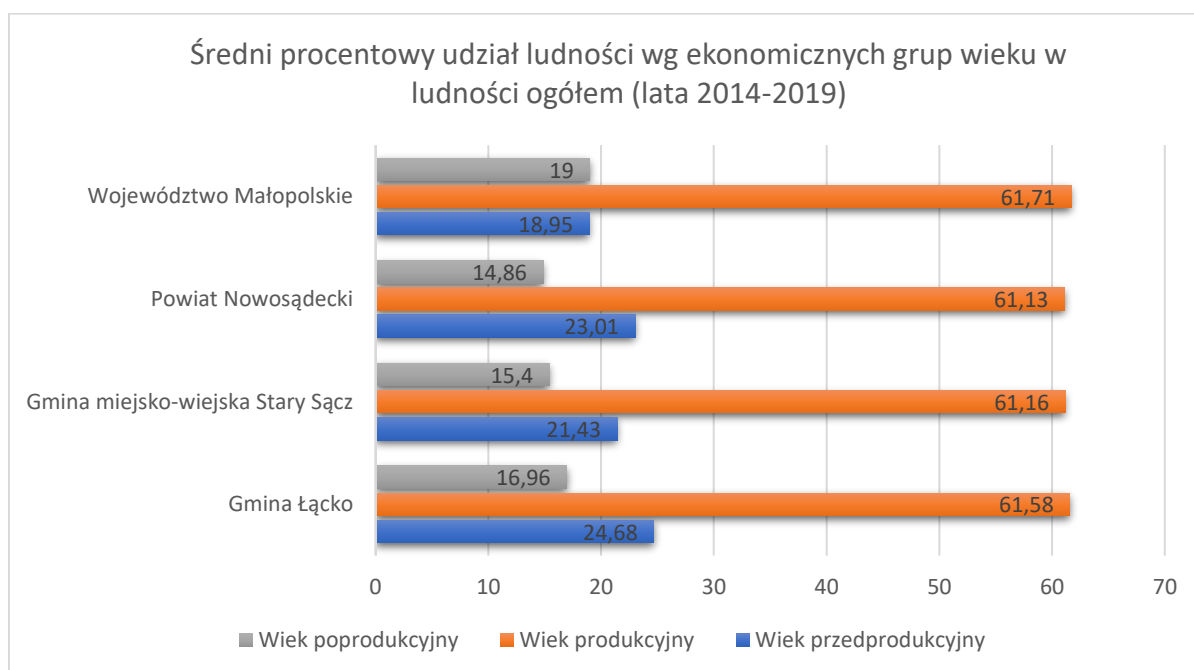
- w wieku produkcyjnym	63,5	63,5	63,4	63,2	62,9	62,5
- w wieku poprodukcyjnym	14,3	14,8	15,2	15,7	16,0	16,4
współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi (osoba)	16,6	17,2	17,7	18,4	18,9	19,6

Tabela 2 Dane statystyczne w zakresie elementów demografii Miasta i Gminy Stary Sącz w podziale na lata (źr. GUS, BDL 2014-2019).

Jak widać, także w przypadku tej gminy pojawia się tendencja spadku udziału osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności oraz wzrost obciążenia demograficznego osobami starszymi, jednak wskaźnik dla Starego Sącza rośnie w szybszym tempie. Udział osób starszych w ogólnej liczbie ludności jest coraz wyższy. Wiąże się to przede wszystkim z poprawą dostępu do opieki medycznej czy rosnącą aktywnością osób starszych. Na tle Powiatu Nowosądeckiego oraz Województwa Małopolskiego, Gmina Łącko nie odstaje wiele od normy. Dla obydwu wspomnianych terenów obciążenie demograficzne osobami starszymi także rośnie, jednak jest ono stosunkowo wyższe niż dla badanej jednostki.

Wykres 2 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi Gminy Łącko na tle Gminy Stary Sącz, Powiatu Nowosądeckiego oraz Województwa Małopolskiego (oprac. własne na podstawie GUS, BDL 2014-2019).

Wykres 3 Średni procentowy udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w ludności ogółem (lata 2014-2019, oprac. własne na podstawie GUS, BDL 2014-2019).

Jeżeli chodzi o teoretyczną liczbę mieszkańców Gminy Łącko, a liczbę rzeczywistą, w celu określenia dysproporcji posłużono się wcześniej zaprezentowanymi danymi GUS odnośnie liczby ludności na podstawie zameldowania, a także liczbą ludności według złożonych deklaracji za gospodarowanie odpadami.

Rzeczywista a teoretyczna liczba ludności Gminy Łącko w latach 2014-2019						
Liczba mieszkańców na terenie Gminy Łącko wg deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	12 460	12 724	13 050	13 297	13 638	13 864
Liczba ludności wg danych GUS	16 116	16 187	16 318	16 460	16 499	16 522

Tabela 3 Rzeczywista a teoretyczna liczba ludności Gminy Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2014-2019, oraz danych Urzędu Gminy Łącko).

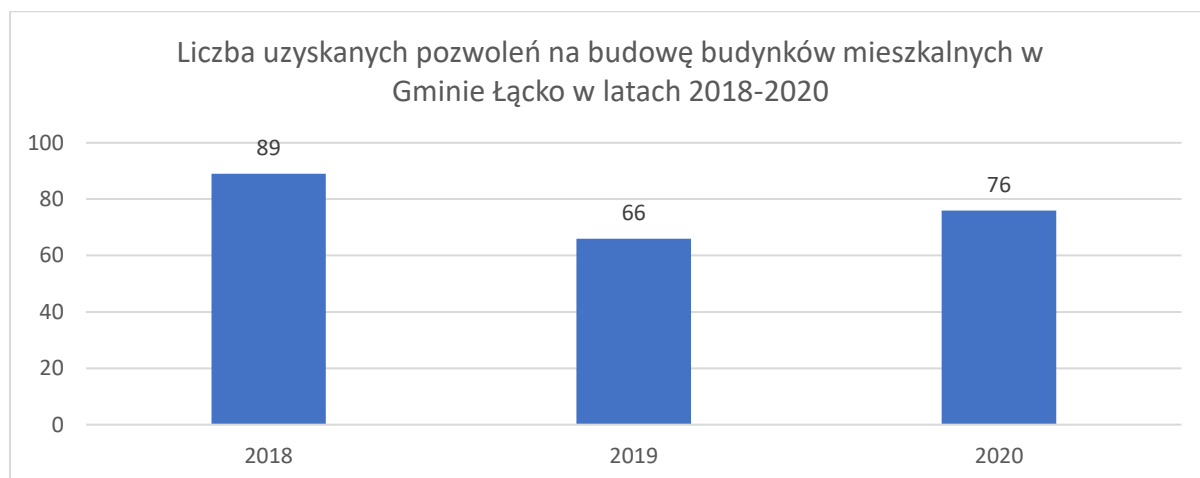
Jak widać powyżej, rozbieżność między teoretyczną liczbą mieszkańców, a faktyczną ich ilością oscyluje wokół 3000 osób. Jest to dość duża różnica, która wynikać może przede wszystkim z zagranicznych wyjazdów zarobkowych, czy wyjazdów edukacyjnych (stypendia, studia, szkoła średnia). Zdarza się także, że osoby są tylko zameldowane w Gminie, a mieszkają w miejscowościach poza nią. W przypadku migracji ludności, to zgodnie z dostępnymi danymi z GUS za lata 2016-2019, sytuacja wyglądała następująco:

Migracje wewnętrzne na pobyt stały w Gminie Łącko w latach 2016-2019				
migracje wewnętrzne na pobyt stały - napływ	2016	2017	2018	2019
	106	108	87	93
migracje wewnętrzne na pobyt stały - odpływ	103	106	140	176
saldo migracji wewnętrznych	3	2	-53	-82

Tabela 4 Migracje wewnętrzne na pobyt stały w Gminie Łącko w latach 2016-2019 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2016-2019).

Jak można zaobserwować, spada napływ ludności do Gminy, przy równoczesnym odpływie ludności. O ile w latach 2016-2017 były to pojedyncze przypadki, tak w 2018 i 2019 roku wskaźnik wyniósł 53 i 82 osoby.

Jeżeli chodzi o atrakcyjność osadniczą Gminy Łącko, to, aby ją określić posłużono się danymi w zakresie liczby uzyskanych pozwoleń na budowę (dane GUS). Wyniki prezentuje poniższy wykres.

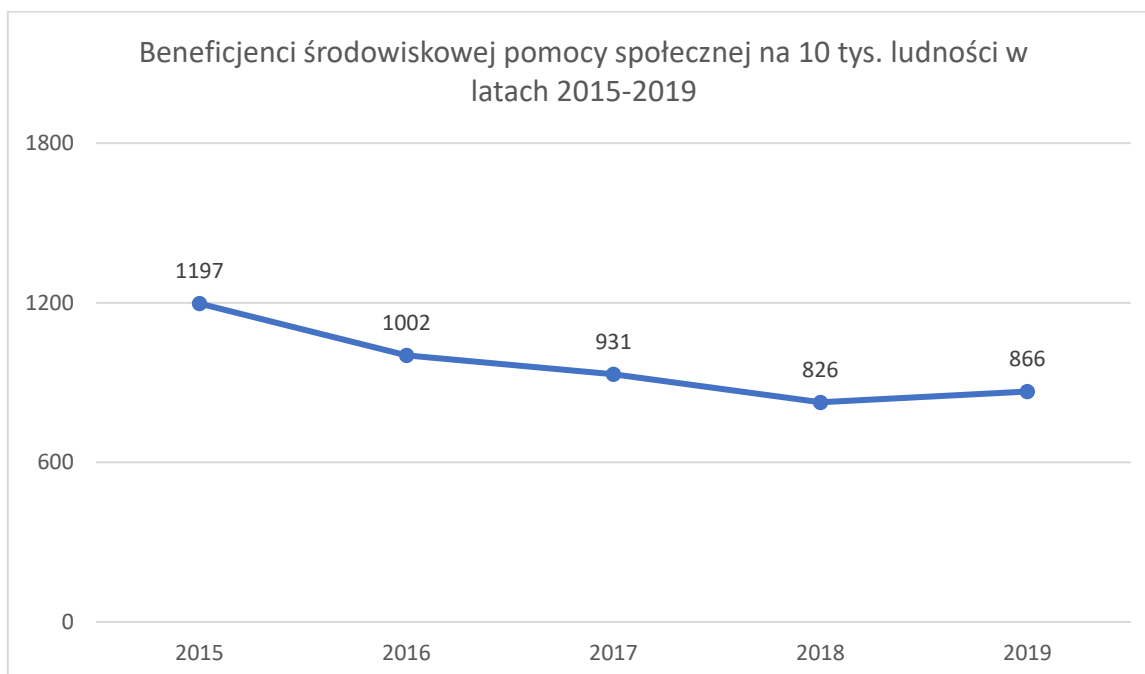
Wykres 4 Liczba uzyskanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych w Gminie Łącko w latach 2018-2020 (oprac. własne na podstawie GUS, BDL 2018-2020).

Atrakcyjność osadnicza jest zróżnicowana- w roku 2019 spadła liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych. W roku 2020 także jest niższa niż w 2018, jednak może to być podyktowane problemami z panującą pandemią COVID-19 i opóźnieniami urzędu w wydawaniu decyzji. Dla porównania w gminie miejsko -wiejskiej Stary Sącz, liczba ta wynosiła: 2018: 87, 2019: 89, 2020: 98 (źr. GUS, BDL 2018-2020). W tym przypadku widać, że atrakcyjność osadnicza Starego Sącza, jest wyższa niż Gminy Łącko. Może się to wiązać z faktem, że Gmina miejsko- wiejska Stary Sącz, posiada swoje centrum jakim jest Miasto Stary Sącz, a jego położenie względem większego miasta- Nowego Sącza jest bliższe niż centrum Łącka.

Polityka społeczna

W niniejszej części omówione zostaną dane dotyczące pomocy społecznej, ochrony zdrowia oraz gospodarki mieszkaniowej Gminy Łącko w ostatnich latach. Dane pochodzą z GUS oraz z Urzędu Gminy Łącko.

Jeżeli chodzi o pomoc społeczną udzielaną w Gminie Łącko, to zadanie to realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku. Część mieszkańców dotknięta jest problemami, które zmuszają ich do korzystania ze wsparcia OPS. Jak pokazują dane GUS za lata 2015-2019, liczba Beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej spada, z lekkim wzrostem w 2019 roku.

Wykres 5 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w latach 2015-2019 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).

Jeżeli chodzi o ilość osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, to można powiedzieć, że maleje. Jednak w roku 2019 nastąpił lekki wzrost. Podyktowany został on wzrostem liczby osób korzystających z pomocy powyżej kryterium dochodowego. Natomiast liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego maleje.

Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego					
Ogółem	2015	2016	2017	2018	2019
	1933	1626	1525	1361	1429
poniżej kryterium dochodowego	1609	1357	1124	950	940
powyżej kryterium dochodowego	324	269	401	411	489

Tabela 5 Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w Gminie Łącko w latach 2015-2019 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).

Dla porównania, Gmina miejsko-wiejska Stary Sącz, ma nieco niższy wskaźnik *Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności*: w roku 2015: 928, w 2016: 834, 2017: 877, 2018: 911, 2019: 843. Także i tutaj, tendencję spadkową zaburzył wzrost w kategorii grupy dochodowej mieszkańców. W roku 2018 i 2019 nastąpił wzrost osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej powyżej kryterium dochodowego. Wskaźnik osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w Gminie Łącko jest wyższy, mimo, że zamieszkuje ją dużo mniej mieszkańców niż Gminę miejsko-wiejską Stary Sącz (w roku 2019- 23 801 osób, źr. GUS, BDL, 2019).

Liczba rodzin korzystająca ze świadczeń rodzinnych w Gminie Łącko, mimo że w latach 2016-2018 rosła, w 2019 spadła. Może wiązać się to z poprawą sytuacji finansowej rodzin lub pobieraniem zasiłku zagranicznego przez rodziców pracujących poza Polską.

Zgodnie z danymi z Ośrodka Pomocy Społecznej w Łącku, oprócz roku 2019, malała liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS. Mimo, że w roku 2019 wskaźnik wzrósł, to w 2020 roku znowu się zmniejszył.

Rok	Liczba objętych pomocą OPS	Liczba osób w rodzinie objętych pomocą OPS	Procent mieszkańców Gminy Łącko objętych pomocą
2016	553	1824	11,17%
2017	988	1719	10,35 %
2018	465	1431	8,58%
2019	507	1594	9,56%
2020	472	1386	8,27%

Tabela 6 Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS w Łącku w latach 2016-2020 (oprac. własne na podstawie danych OPS w Łącku).

Jeżeli chodzi o przyczynę korzystania z pomocy OPS, to w latach 2016-2020 sytuacja wygląda następująco:

		2016	2017	2018	2019	2020
Lp.	Trudna sytuacja życiowa	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
1.	Ubóstwo	387	342	302	305	266
2.	Sieroctwo	1	0	0	0	0
3.	Bezdomność	4	2	1	1	0
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	174	154	134	145	122
	w tym wielodzietność:	153	147	127	137	116
5.	Bezrobocie	144	126	116	125	110
6.	Niepełnosprawność	199	213	192	198	188
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	250	257	263	242	218
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem	49	65	49	7	12
	w tym rodziny niepełne	38	50	44	5	7
	rodziny wielodzietne	4	11	2	2	1
9.	Przemoc w rodzinie	7	6	7	1	2
10.	Alkoholizm	4	7	6	5	5
11.	Narkomania	1	0	0	0	2
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	3	2	0	5
13.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0
14.	Zdarzenia losowe	6	9	2	11	1
15.	Sytuacja kryzysowa	1	0	4	0	1

Tabela 7 Przyczyny korzystania z pomocy OPS w Łącku w latach 2016-2020 (oprac. własne na podstawie danych OPS w Łącku za lata 2016-2020).

Główną przyczyną korzystania z pomocy OPS w ostatnich pięciu latach było ubóstwo, następnie długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wskaźniki te jednak z roku na rok maleją (wyjątek stanowi rok 2019). OPS udzielił również wsparcia w postaci dożywiania. Jak widać, z pomocy tej corocznie korzysta coraz więcej osób (wyjątek stanowi rok 2019, mimo, że w tym roku pomoc społeczna była większa niż w 2018).

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób objęta programem dożywiania zgodnie z Uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. (łącznie dzieci, młodzież, dorośli).	1390	1517	1514	783	1404

Tabela 8 Liczba osób objętych pomocą w zakresie żywienia w Gminie Łącko w latach 2016-2020 (oprac. własne na podstawie danych OPS w Łącku za lata 2016-2020).

Omawiając politykę społeczną Gminy Łącko, warto zwrócić uwagę na ochronę zdrowia, w tym dostępność placówek ochrony zdrowia, ilość udzielonych porad, ale także zaplecze opiekuńcze dla dorosłych oraz małych dzieci.

Na dziesięć tysięcy ludności, ilość przychodni wynosiła w 2019 roku 6 (W roku 2019 liczba przychodni na terenie Gminy wynosiła 10, to o 2 mniej niż w roku 2017). Dla porównania w Starym Sączu, wskaźnik ten wynosił w 2019 roku 5. W Gminie Łącko rośnie liczba udzielanych porad lekarskich (z wyjątkiem roku 2018). W roku 2016 wynosiła ona 66 706, 2017: 67 894, 2018: 63 588, 2019: 69 812. Wzrost ilości porad wiązać się może ze zwiększeniem świadomości na temat własnego zdrowia, ale także z pogorszeniem się stanu zdrowia mieszkańców. Na terenie Gminy działają 3 apteki i 1 punkt apteczny, liczba ta oprócz roku 2017 (5 aptek) utrzymuje się na niezmiennym poziomie (źr. GUS, BDL 2016-2019)

Na terenie Gminy Łącko działają 4 placówki wsparcia dziennego i liczba ta utrzymuje się od roku 2016. Liczba miejsc w tych miejscach wynosi 60, a ilość osób korzystających ogółem z tej formy wsparcia w latach 2016-2019 prezentuje się następująco:

Korzystający z placówek wsparcia dziennego w roku sprawozdawczym 2016-2019			
2016	2017	2018	2019
125	158	217	482

Tabela 9 Korzystający z placówek wsparcia dziennego w latach 2016-2019 w roku sprawozdawczym (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2016-2019).

Widać wyraźnie, że liczba osób korzystających z tej formy wsparcia rośnie. Rośnie także odsetek dzieci korzystających ze żłobków w Gminie. W 2016 roku na terenie Gminy nie funkcjonował żaden żłobek czy klub dziecięcy, w kolejnych latach ilość placówek wzrosła do 3 w 2019 roku z 70 miejscami. Co przekłada się na 7,1 procentowy udział dzieci w wieku do lat 3, które korzystają z opieki w żłobku (ogólna liczba dzieci do tego uprawnionych 706 w 2019 r., źr. GUS, BDL 2016-2019).

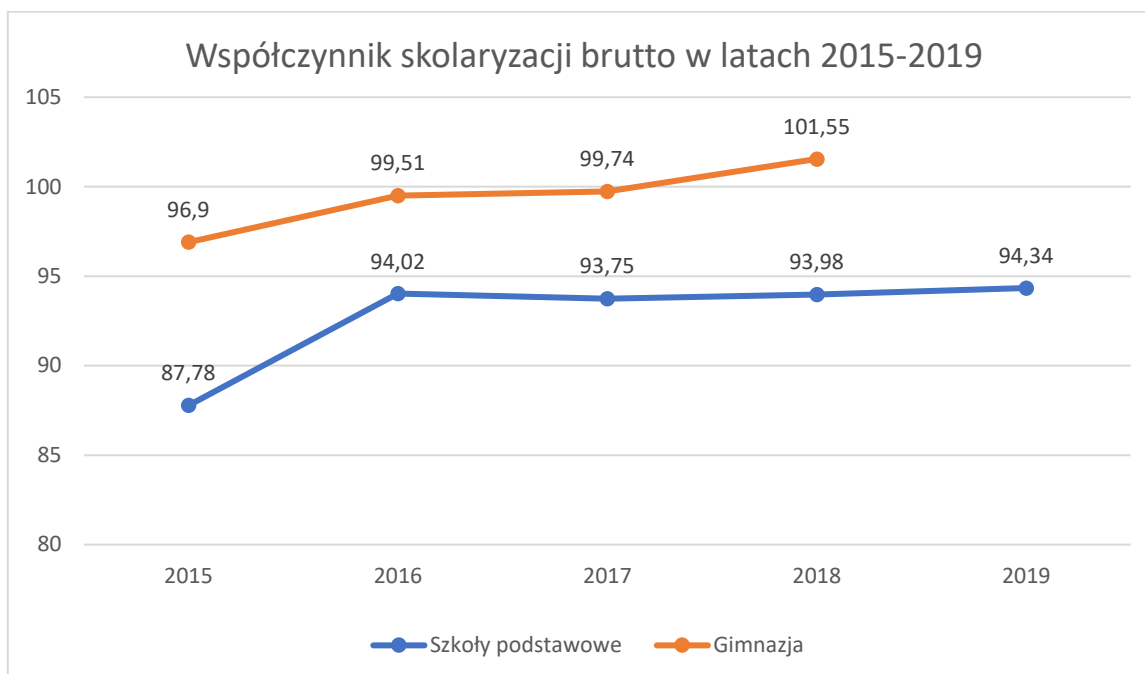
Jeżeli chodzi o edukację w Gminie Łącko, to tabela poniżej przedstawia podstawowe dane w zakresie liczby szkół oraz uczniów do nich uczęszczających.

	Przedszkola i punkty przedszkolne					Szkoły Podstawowe				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba ogółem	7	7	9	9	10	11	11	11	11	11
liczba osób uczęszczających	436	611	666	667	655	1387	1304	1544	1747	1768
	Gimnazja					Szkoły ponadgimnazjalne (średnie)-ogółem				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba ogółem	3	3	0*	0	0	2	2	2	2	2
liczba osób uczęszczających	626	606	384	196	0	411	383	375	328	338

Tabela 10 Dane dotyczące przedszkoli i szkół w Gminie Łącko w latach 2015-2019 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).

*Likwidacja gimnazjów na podstawie Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245 oraz z 2019 r. poz. 1287).

Pozytywnym zjawiskiem jest wzrost liczby przedszkoli i punktów przedszkolnych na terenie Gminy. W szkołach podstawowych od 2017 roku uczy się coraz więcej dzieci, jednak jest to spowodowane likwidacją gimnazjów i przejściem dzieci do klas 7-8. Jeżeli chodzi o szkoły średnie, to ich liczba jest niezmienna, a ilość osób uczęszczających do nich raz wzrasta raz spada. Liczba szkół podstawowych wynosi cały czas 11. Jeżeli chodzi o współczynnik skolaryzacji, to utrzymuje się on mniej więcej na poziomie 94 procent w przypadku szkół podstawowych i 99 procent w gimnazjum. Dla porównania, w Gminie miejsko-wiejskiej Stary Sącz, współczynnik ten oscyluje wokół 92 procent dla szkół podstawowych i 90 dla gimnazjum.

Wykres 6 Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Łącko w latach 2015-2019 (oprac. Własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).

Natomiast odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (ogółem w wieku 3 - 6 lat) w Gminie Łącko rośnie: w roku 2015 wynosił: 60,8%; w 2016: 66,3%; w 2017: 73,7% a 2018 i 2019 75,5%. Porównując ten odsetek z danymi Gminy Stary Sącz, widać, że jest on nieco niższy. W Starym Sączu wynosił on w 2016 roku 77,1%, 2017: 78,6%; 2018: 79,80%; 2019: 80,70% (źr. GUS, BDL 2015-2019).

Powyższe dane warto porównać ze zdawalnością egzaminów w Gminie Łącko, zestawiając je razem z wynikami uzyskanymi przez uczniów z Gminy miejsko-wiejskiej Stary Sącz.

	Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w Gminie Łącko (w procentach)					Średni wynik egzaminu gimnazjalnego w Gminie miejsko-wiejskiej Stary Sącz (w procentach)				
	2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019
	historia i wiedza o społeczeństwie									
	63,6	57	59	61	58	65,8	58	62	63	61
średnia powiatowa	64,1		56		59		59		58	
	język polski									
	62,4	68	66	71	63	63,4	68	72	70	63
średnia powiatowa	61,4		70		69		69		64	
	przedmioty przyrodnicze									
	50,7	54	50	58	49	51,8	52	53	58	52
średnia powiatowa	49,5		51		50		55		48	
	matematyka									
	51,3	51	46	54	44	49,2	50	48	53	47
średnia powiatowa	48,6		49		46		51		43	
	język obcy (angielski)									

	56,8	52	55	56	56	64	59	63	65	64
średnia powiatowa	61,30	56,1			58	60			60	

Tabela 11 Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łącko oraz Gminie miejsko- wiejskiej Stary Sącz (oprac. własne na podstawie danych OKE).

Jeżeli chodzi o wyniki z egzaminów gimnazjalnych, to Gmina Łącko na tle średnich wyników powiatowych nie wygląda niepokojąco. Niepokojące są wyniki z języka angielskiego w stosunku do powiatu- uczniowie nie osiągnęli w żadnym z lat średniej powiatowej. Zestawiając wartości z Gminy Łącko z Gminą miejsko- wiejską Stary Sącz, widać dość duże rozbieżności- Gmina Łącko wypada gorzej. O ile matematyka jest na wyższym poziomie zdawalności, to język angielski jest stosunkowo niski.

W przypadku sprawdzianu wyniki prezentują się następująco:

Średni wynik sprawdzianu w Gminie Łącko (%)			Średni wynik sprawdzianu w Gminie miejsko- wiejskiej Stary Sącz (%)		Średni wynik sprawdzianu w Powiecie Nowosądeckim (%)	
Przedmiot	2015	2016	2015	2016	2015	2016
języki obce	68	61	75	70	74	67
język polski	71	71	71	71	71	71
matematyka	59	48	60	54	53	53

Tabela 12 Średnie wyniki sprawdzianu w Gminie Łącko, Gminie miejsko- wiejskiej Stary Sącz i Powiecie Nowosądeckim (oprac. własne na podstawie danych OKE).

W przypadku sprawdzianu, powielił się problem niskiego wyniku z języka angielskiego w Gminie Łącko- niższy niż średnia powiatowa oraz niższy niż w Gminie miejsko- wiejskiej Stary Sącz. Poniżej zaprezentowano wyniki z egzaminu ósmoklasisty.

Średni wynik egzaminu ósmoklasisty						
	2019			2020		
	język polski	matematyka	język angielski	język polski	matematyka	język angielski
Gmina Łącko	63	41	44	53	42	43
Gmina miejsko- wiejska Stary Sącz	62	47	54	59	48	53
Powiat Nowosądecki	62	44	51	58	46	48

Tabela 13 Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w Gminie Łącko, Gminie miejsko- wiejskiej Stary Sącz oraz Powiecie Nowosądeckim (oprac. własne na podstawie danych OKE).

Także tutaj pojawiła się tendencja niższego wyniku z języka angielskiego w Gminie Łącko, ponadto niski wynik uzyskano z matematyki.

Kolejnym omawianym obszarem w zakresie polityki społecznej będzie kapitał społeczny, a dokładniej aktywność obywatelska, frekwencja w wyborach, czy działalność organizacji pozarządowych. Według danych portalu spis.ngo.pl z dnia 07.03.2021 r. na terenie Gminy Łącko funkcjonują 53 działające organizacje pozarządowe:

- Beskidzka Inicjatywa Społeczna
- Charytatywne Stowarzyszenie na rzecz Osób Poszkodowanych w Wypadkach
- Fundacja "Potrafisz Polsko"

- Fundacja "Współpracownicy Prawdy i Miłosierdzia"
- Fundacja Ginące Zawody
- Fundacja Przedsiębiorczości Młodzieżowej
- Fundacja Rozwoju Gminy Łącko
- Fundacja Rozwoju Ziemi Sądeckiej
- Gminny Ludowy Klub Sportowy "Zyndram" w Łącku
- Koło Pszczelarzy Łącko
- Ludowy Klub Sportowy "Budowlani"
- Ludowy Klub Sportowy "Górka"
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "Wietrznice" w Zabrzeży
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy KS "Błysk"
- Młodzieżowy Uczniowski Klub Sportowy przy OSP Zabrzeż
- Obywatelska Fundacja Edukacji i Rozwoju - Pro Publico
- Ochotnicza Straż Pożarna
- Ochotnicza Straż Pożarna w Czarnym Potoku
- Ochotnicza Straż Pożarna w Czerńcu
- Ochotnicza Straż Pożarna w Jazowsku
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kadczy
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kiczni
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łącku
- Ochotnicza Straż Pożarna w Maszkowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Obidzy
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zabrzeży
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zagorzynie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zarzeczu
- Ośrodek Pomocy Społecznej Łącko
- Parafialny Uczniowski Klub Sportowy "Michael"
- Stowarzyszenie "Amatorski Ruch Artystyczny Ziemi Łąckiej"
- Stowarzyszenie "Dolina Dunajca"
- Stowarzyszenie "Jazzda"
- Stowarzyszenie "Łąckie Smaki"
- Stowarzyszenie "Wolontariat Św. Ojca Pio"
- Stowarzyszenie Białych Górali i Lachów Sądeckich
- Stowarzyszenie Brzyna To My
- Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich "Nasza Ziemia Zagorzyn"
- Stowarzyszenie Łącka Droga Owocowa

- Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Czarniec
- Stowarzyszenie Promocji Tradycji i Kultury Ludowej "Kiyrepeki"
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Sądeckich
- Stowarzyszenie Rozwoju Ziem Górskich
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Łąckiej
- Uczniowski Klub Sportowy "Gol Łącko" w Łącku
- Uczniowski Klub Sportowy "Kadet" Przy Szkole Podstawowej w Kadczy
- Uczniowski Klub Sportowy "Scremo Trickz"
- Uczniowski Klub Sportowy "Sokoły" przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Obidzy
- Uczniowski Klub Sportowy "Victoria" przy Szkole Podstawowej w Jazowsku
- Uczniowski Klub Sportowy "Zryw" przy Szkole Podstawowej w Zagorzynie
- Warsztaty Terapii Zajęciowej (jednostka prowadząca: Stowarzyszenie "Dolina Dunajca")
- Związek Podhalan Oddział w Jazowsku
- Związek Podhalan Oddział w Łącku

Skupiają się one na działalności sportowej, kulturalnej i regionalnej, a także na bezpieczeństwie. Liczba ta jest dość zadowalająca, zwłaszcza, że średnia liczba organizacji pozarządowych w Powiecie Nowosądeckim wynosi 46 (liczba ogólna: 736⁴, podzielona przez liczbę gmin).

Jeżeli chodzi o frekwencję wyborczą w Gminie Łącko, to zgodnie z danymi GUS, wynosi ona średnio 60%.

Frekwencja wyborcza: rok 2014 i 2018	%
sejmiki województw	60,18
radę powiatów	60,43
radę gmin i radę miast w miastach na prawach powiatu	60,49
wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast - I tura wyborów	60,44

Tabela 14 Frekwencja wyborcza w Gminie Łącko: rok 2014 i 2018 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2014 i 2018).

Frekwencja wyborcza jest na zadowalającym poziomie. Dla porównania w Starym Sączu wynosiła ona odpowiednio do powyższego: 52,94%, 52,95%, 53,09%, 53,12%. W przypadku średniej frekwencji wyborczej Powiatu Nowosądeckiego (56,78%, 56,78%, 57,37%, 58,86%), Gmina Łącko także przeważa (źr. GUS, BDL 2014 i 2018).

1.2. Diagnoza sytuacji gospodarczej i przestrzennej

Niniejszy rozdział dotyczyć będzie obszarów związanych między innymi z usytuowaniem Gminy Łącko, mobilnością, inwestycjami, ale także rynkiem pracy, środowiskiem, kulturą, sportem. Poruszona

⁴ [https://spis.ngo.pl/novosadecki?cat\[2898\]=2899](https://spis.ngo.pl/novosadecki?cat[2898]=2899) (data pobrania 07.03.2021r.)

zostanie również kwestia bezpieczeństwa publicznego, czy finansów samorządowych. Diagnoza gospodarcza i przestrzenna opierać się będzie głównie na danych z GUS, danych własnych Urzędu Gminy Łącko, RDOŚ, WFOŚiGW, PUP, RIO oraz innych organizacji, jednostek, czy ogólnodostępnych baz danych.

Diagnoza sytuacji gospodarczej to przede wszystkim opis Gminy pod względem jej zasobów, możliwości rozwoju, zalet oraz wad. To „dobra” gminy, oferowane usługi, które zaspokajają potrzeby mieszkańców czy inwestorów. Jest to inaczej „kondycja” obszaru Gminy Łącko, z punktu widzenia Gminy jako pewnego rodzaju „przedsiębiorstwa”. Diagnoza przestrzenna, to charakterystyka gminy zarówno pod względem walorów przyrodniczych, kulturowych, rekreacji jak i bezpieczeństwa publicznego. Ponadto omówiony zostanie rynek pracy i gospodarka Gminy Łącko, a także finanse samorządowe.

Uwarunkowania wynikające z położenia Gminy Łącko

Gmina Łącko położona jest około 25 kilometrów od najbliższego ośrodka miejskiego jakim jest Miasto Nowy Sącz. Podobną odległość dzieli ją od Szczawnicy. Sąsiaduje z Gminą miejsko-wiejską Stary Sącz oraz Gminą Podegrodzie. Od Krakowa dzieli ją około 95 km. Gmina Łącko położona jest w kotlinie, jej górzysta powierzchnia zapewnia łagodny klimat, co sprzyja sadownictwu, które jest bardzo popularne na tym obszarze.

Z uwagi na malownicze położenie, lasy, szlaki i bogactwo fauny i flory, Gmina Łącko jest idealnym miejscem do rekreacji i wypoczynku czy turystyki pieszej i rowerowej. Na obszarze gminy stwierdzono występowanie 4 złóż surowców mineralnych: złoża kruszyw mineralnych Maszkowice i Maszkowice I, Sobel oraz złoża surowców ilastych ceramiki budowlanej Jazowsko⁵.

Przez Gminę przebiega droga wojewódzka nr 969 (DW969: Nowy Targ - Stary Sącz) oraz droga wojewódzka nr 968 (DW968: Lubień -Zabrzeż). Planowana jest także budowa drogi wojewódzkiej o długości 2,8 km, dwujezdniowej wraz z pobocznymi.

Na terenie Gminy dostępna jest zewnętrzna komunikacja transportu zbiorowego:

— Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Nowym Sączu⁶:

- ✓ linia nr 33: Łącko-Nowy Sącz-Łącko (kursuje od poniedziałku do piątku, średnio co 3 godziny).
- ✓ linia 47: Łazy Brzyńskie- Nowy Sącz-Łazy Brzyńskie (kursuje od poniedziałku do niedzieli, średnio co 2,3 godziny)

— Prywatni przewoźnicy⁷:

⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022, 2015 s.31.

⁶ Źr. <https://www.mpk.nowysacz.pl/timetable/> (data pobrania: 07.03.2021 r.)

⁷ Źr. <https://www.e-podroznik.pl/public/timeTableSearcherResults.do?sessionId=041C5D8FF957B2009F5D965478AD780E.w3?indexTT=1&cityId=75842> (data obrania: 07.03.2021r.)

- ✓ Darek-Bus
- ✓ Langowski Travel

Na terenie Gminy Łącko dostępne są liczne (35⁸) szlaki rowerowe. Jeżeli chodzi o długość ścieżek rowerowych, to z roku na rok jej przybywa:

	2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Łącko					
długość ścieżek rowerowych [km]	0,00	0,00	3,3	6,1	6,1
ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności [km]	0,00	0,00	2,00	3,70	3,69
Gmina miejsko – wiejska Stary Sącz					
długość ścieżek rowerowych [km]	6,5	7,0	8,7	8,8	22,6
ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności [km]	2,77	2,97	3,68	3,71	9,50

Tabela 15 Dostępność ścieżek rowerowych na terenie Gminy Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).

Mimo, że na terenie Gminy Łącko dostępne są ścieżki rowerowe, to nadal daleko jej do ilości ścieżek, jakie posiada Gmina Stary Sącz. Jednak Łącko pozyskuje skutecznie środki na budowę tras rowerowych (realizacja m.in. projektu dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 pn. *Centra Aktywnego Wypoczynku w tym trasy biegowo – rowerowe*). Ponadto przez gminę Łącko będzie przebiegać spory odcinek realizowanego przez Zarząd Województwa Małopolskiego projektu *VeloDunajec*. W ramach tego przedsięwzięcia na terenie Gminy Łącko powstaną dwie kładki pieszo-rowerowe przez rzekę Dunajec w Zabrzeży/Wietrznicach oraz w Czerńcu⁹.

Na terenie Gminy Łącko dostępne są bezprzewodowe i przewodowe sieci internetowe, ponadto trwają prace związane z realizacją projektu „Nowosądecki Część A Orange Światłowód”, realizowanego przez Orange S.A., w ramach którego podłączany jest światłowód do gospodarstw domowych zlokalizowanych na całym obszarze Gminy Łącko¹⁰. Jeżeli chodzi o zasięg sieci komórkowych, to sieć Play ma dobry zasięg na zewnątrz budynków¹¹, sieć Orange ma zasięg na 90 % obszarze Gminy¹², sieć Plus 95% obszaru¹³, tak jak sieć T-mobile również 95%¹⁴. Białą plamą na mapie zasięgu telefonii komórkowej jest niewątpliwie miejscowość Obidza. Ze względu na swoje

⁸ Źr. <https://www.lacko.pl/szlaki-rowerowe-lacko.html> (data pobrania 07.03.2021r.)

⁹ (www.lacko.pl).

¹⁰ Źr. <https://uniaswiatlowodowa.pl/novosadecki-czesc-a/lacko/instalacje> (data pobrania: 08.03.2021r.)

¹¹ Źr. <https://www.play.pl/pomoc/mapa-zasiegu.html> (data pobrania: 09.03.2021r.)

¹² Źr. <https://www.orange.pl/view/mapazasiegu> (data pobrania: 09.03.2021r.)

¹³ Źr. <https://www.plus.pl/mapa-zasiegu> (data pobrania 09.03.2021r.)

¹⁴ Źr. <https://www.t-mobile.pl/c/mapa-zasiegu> (data pobrania: 09.03.2021r.)

ukształtowanie i liczne lasy, występuje tam problem z zasięgiem sieci oraz Internetem. Generuje to z pewnością problemy z dostępem do informacji oraz problemy z nauką również zdalną.

Środowisko oraz infrastruktura

Jeżeli chodzi o środowisko naturalne to Gmina Łącko jest jedną z najbardziej malowniczych gmin Powiatu Nowosądeckiego. Na terenie tym ponad 13 tysięcy hektarów zajmują obszary prawnie chronione (w tym park krajobrazowy 1450 hektarów- część Popradzkiego Parku Krajobrazowego, źr. GUS, BDL, 2015-2019). Jeżeli chodzi o obszary Natura 2000, to w Gminie Łącko najważniejsze są: obszar Natura 2000 PLH120052 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego, obszar Natura 2000 PLH120019 Ostoja Popradzka, obszar Natura 2000 PLH120088 Środkowy Dunajec z dopływami, Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu. Ponadto występują pomniki przyrody (dąb szypułkowy w miejscowości Jazowsko oraz lipa szerokolistna w miejscowości Czarny Potok). Miejscem popularnym, jeżeli chodzi o walory przyrodnicze, jest wspomniany wcześniej w Strategii szczyt góry Modyń (1029m). Charakterystyczne wzniesienie dla Beskidu Wyspowego, że stromymi i rozczłonowanymi zboczami spływającymi w kierunku dolinom Dunajca i Kamienicy. Porastają ją mało przetrzebione lasy. Oznakowanie szlaku na Modyń można znaleźć również z Limanowej i Kamienicy¹⁵. Obecnie Gmina Łącko jest w trakcie realizacji projektu budowy wieży widokowej na tej górze, inwestycja ma zostać ukończona w czerwcu 2021 r. Jak wspomniano na początku, przez Gminę biegną liczne szlaki turystyczne oraz ścieżki rowerowe i przyrodnicze.

Jeżeli chodzi o infrastrukturę związaną z ochroną środowiska, to na obszarze Gminy dostępna jest sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa. W przypadku sieci gazowej trwają prace gazyfikacji gminy w ramach inwestycji PSG pn. *Gazyfikacja rejonu Szczawnicy i gmin ościennych*¹⁶.

Podstawowe informacje na temat infrastruktury sieci w Gminie Łącko					
wskaźnik	2015	2016	2017	2018	2019
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	71,2	71,2	71,2	71,2	78,3
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1 139	1 162	1 162	1 162	1 280
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]	5 316	5 426	5 473	5 486	5 815

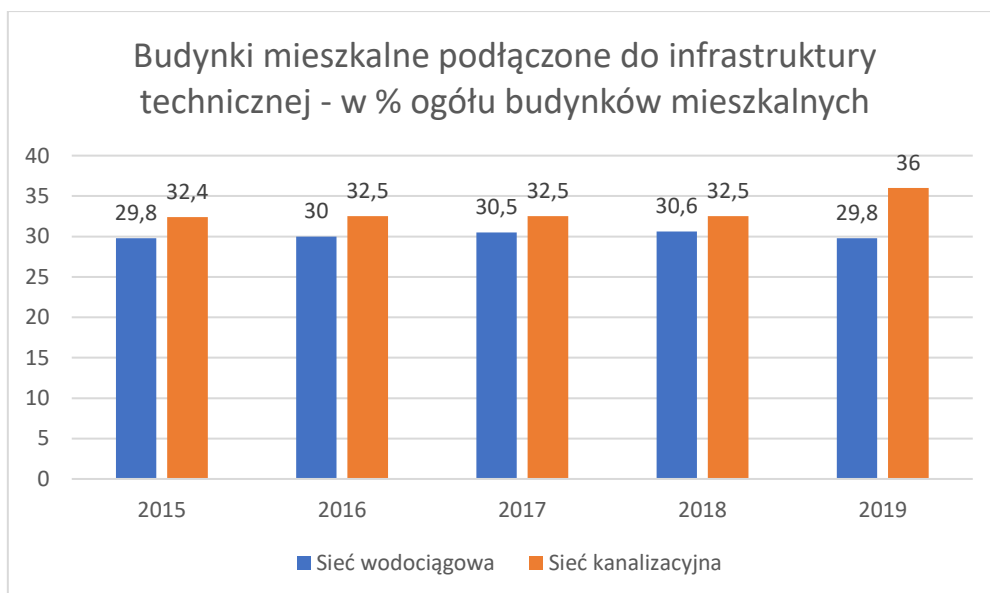
¹⁵ (www.lacko.pl).

¹⁶ j.w.

Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności	32,8	33,3	33,3	33,3	35,2
zbiorniki bezodpływowe - stan w dniu 31 XII	2 126	2 078	2 243	2 115	1 896
oczyszczalnie przydomowe - stan w dniu 31 XII	96	93	98	89	95
Ludność korzystająca z oczyszczalni [osoba]	4 440	5 922	5 922	5 925	7 071

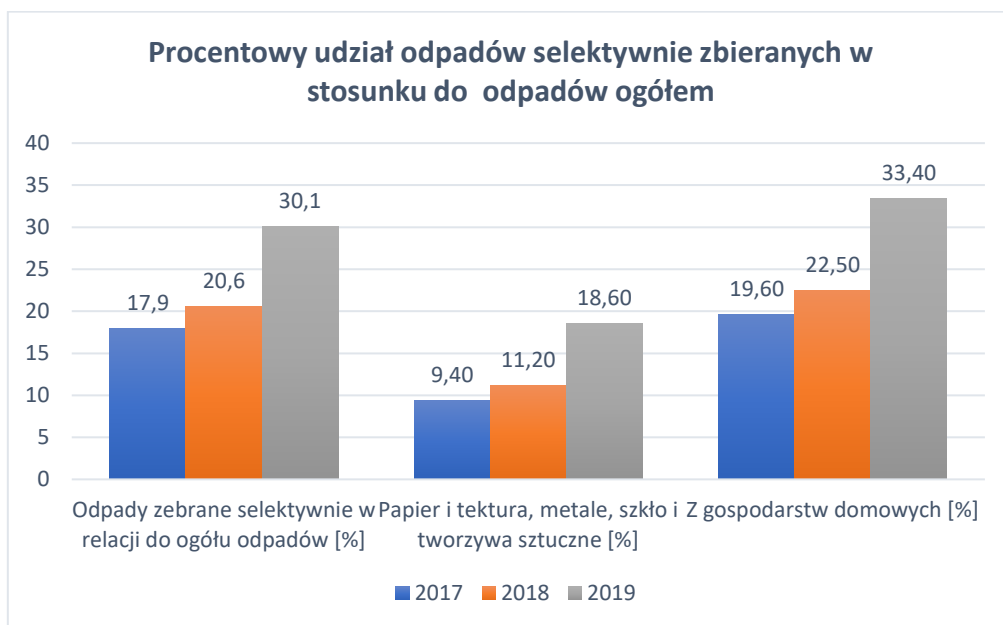
Tabela 16 Podstawowe informacje na temat infrastruktury sieci w Gminie Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).

Na terenie Gminy działają dwie oczyszczalnie ścieków: w Łącku i Jazowsku. Jak widać rośnie długość sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami oraz zmniejsza się ilość tzw. szamb. Z uwagi na brak wystarczającej ilości sieci gazowej, budynki mieszkalne ogrzewane są głównie węglem. Według danych GUS za 2019 r., tylko jedno gospodarstwo ogrzewa budynek gazem.

Wykres 7 Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych w Gminie Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL, 2015-2019).

W zakresie ochrony środowiska poprzez zagospodarowanie odpadami, Gmina Łącko stosuje się do Ustawy z dnia 13 września 1996 r o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W Gminie działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów w Łącku, obecnie trwa budowa drugiego Punktu w Jazowsku. Likwidowane są dzikie wysypiska odpadów (w roku 2015: 2 a w 2019 już 8). Rośnie udział segregowanych odpadów w ilości odpadów odbieranych od mieszkańców ogółem:

Wykres 8 Procentowy udział odpadów selektywnie zbieranych w stosunku do odpadów ogółem w Gminie Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL, 2015-2019).

Jak widać na powyższym wykresie, rośnie udział segregowanych śmieci w ilości śmieci ogółem, to znaczy, że mieszkańcy Gminy coraz częściej segregują śmieci, a nie wrzucają wszystkiego do jednego kosza. Z punktu widzenia ochrony środowiska, jest to bardzo pozytywna zmiana.

Gmina Łącko nastawia się na energię odnawialną, jednak proces ten podobnie jak w całym kraju postępuje dość powoli. W roku 2015, realizowano tutaj projekt *Poprawa stanu gospodarki niskoemisyjnej na obszarze Gminy Łącko poprzez inwestycje w instalacje solarne*. Operacja obejmowała wykonanie 60 instalacji solarnych u osób fizycznych (27 instalacji solarnych z 2 panelami oraz 33 instalacje z 3 panelami) oraz 1 komplet instalacji na budynku Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Łącku. Jest to jednak tylko ułamek odpowiedzi na potrzeby w tym zakresie. Według danych Urzędu Gminy, na podstawie otrzymanych na początku 2021 roku ankiet dotyczących inwentaryzacji budynków mieszkańców (609 osób), na terenie Gminy Łącko w 121 budynkach przeprowadzono termomodernizację, w 47 zainstalowano OZE, w 37 kolektory słoneczne, a 11 fotowoltaikę. Mieszkańcy zdają sobie sprawę, że ograniczenie zużycia energii, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, są kluczowe dla Gminy i dla ich portfeli- lepszy stan budynków, lepsze parametry cieplne, to zaoszczędzone pieniądze. Z uwagi fakt, że w Gminie dominuje ogrzewanie węglem i drewnem, odnawialne źródła energii oraz ograniczenie zużycia energii są bardzo ważne zarówno dla środowiska naturalnego, jak i zdrowia oraz gospodarki.

Kultura, dziedzictwo kulturowe, sport, rekreacja, turystyka

Kolejnym punktem w diagnozie Gminy Łącko będzie kultura, sport, turystyka i rekreacja. Częściowo wspomniano o tym przy okazji wcześniejszych charakterystyk, jednak poniższa część stanowić będzie rozwinięcie w oparciu o dane statystyczne i dostępne informacje.

Gmina Łącko posiada bogaty zasób kulturalny. Działają tutaj zespoły regionalne takie jak: Małe Łącko, Mali Zagórzanie, Czarny Potoczek, Mali Maszkowianie, Jazowiaczek oraz Kiyrepecki, czy kapela

Ciupaga. Mieszkają tutaj i tworzą liczni twórcy ludowi- malarze (Jadwiga Ząbek, Dominika Rams, Leszek Stanisł), rzeźbiarze (Józef Tokarz, Piotr Duda, Paweł Ziemianek), poeci, (Broniek Kozieński z Obidzy, Joanna Klimczak, Genowefa Kałużna), hafciarki (Maria Janiczek, Krystyna Sukiennik, Danuta Rams, Helena Biel), czy kowale artystyczni (Karol Dąbrowski)¹⁷.

Na terenie Gminy Łącko funkcjonują 4 biblioteki (w tym 3 dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych), które w swoich zbiorach posiadają łącznie ponad 46 tysięcy woluminów. Liczba ta rośnie od roku 2015 średnio o 2,5 tysiąca rocznie. Jeżeli chodzi o czytelników, to od 2018 roku roczna liczba korzystających z wypożyczalni książek oscyluje wokół 1418 osób¹⁸.

Działalność kulturalna prowadzona jest tutaj między innymi przez Gminny Ośrodek Kultury w Łącku. Został on powołany przez Naczelnika Gminy Łącko zarządzeniem 19/83 z dnia 30 grudnia 1983r. Organizuje on liczne imprezy, prowadzi grupy artystyczne i koła. Na terenie Gminy działają między innymi:

- Orkiestra Dęta im. Tadeusza Moryto
- Zespół Regionalny „Górale Łąccy” im. M. Chwalibóg
- Ognisko Muzyczne
- Grupa Teatralna „Berecik”
- Warsztaty Plastyczne
- Koło Szachowe

GOK w Łącku organizuje imprezy okolicznościowe:

1) Święto Kwitnącej Jabłoni

Coroczne świętowanie kwitnienia jabłoni, poprzez koncerty, zawody sportowe, wystawy lokalnych twórców, konferencje sadownicze itp. Tradycją stało się zapraszanie gości zza granicy.

2) Święto owocobrania

Druga najbardziej popularna impreza w Gminie Łącko. Prezentowane są w trakcie jej trwania liczne stoiska z każdego sołectwa, na których wystawiany jest dorobek danego obszaru. Organizowany jest wówczas Turniej Wsi, gdzie wsie z terenu Gminy walczą o miano tej najlepszej.

3) Koncert noworoczny

Koncert Orkiestry Reprezentacyjnej Straży Granicznej z Nowego Sącza z udziałem solistów. Rozpoczął się w roku 2017 i organizowany jest rokrocznie.

¹⁷ www.lacko.pl

¹⁸ źr. GUS, BDL 2015-2019

4) Inne imprezy organizowane przez GOK

Ponadto GOK organizuje Gminny Dzień Dziecka, Bezpieczne ferie i lato, Uroczystości patriotyczne, Koncert Kolęd oraz współpracuje przy Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy. Gminny Ośrodek Kultury wydaje także kwartalnik pn. „Wiadomości Łąckie”, w którym prezentowane są aktualności, inwestycje, wydarzenia, osiągnięcia edukacyjne i kulturalne itp., a także realizuje projekty finansowane ze środków zewnętrznych¹⁹.

Wskaźnik	2016	2017	2018	2019
Liczba zorganizowanych imprez	64	69	65	56
uczestnicy imprez ogółem	34 460	36 340	33 565	25 500
uczestnicy imprez: wystawy	4 800	5 100	5 900	6 300
uczestnicy imprez: festiwale i przeglądy artystyczne	6 900	6 800	5 100	4 900
uczestnicy imprez: koncerty	16 500	17 900	16 500	17 100
uczestnicy imprez: prelekcje, spotkania, wykłady	850	700	500	210
uczestnicy imprez: imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	2400	2 100	2 500	0
uczestnicy imprez: konkursy	1 600	1 750	1 610	1 590
uczestnicy imprez: pokazy teatralne	600	700	550	450
uczestnicy imprez: konferencje	200	250	270	150
uczestnicy imprez: warsztaty	310	240	235	300
grupy artystyczne	6	6	6	6
członkowie grup artystycznych	109	111	128	132

Tabela 17 Dane dotyczące imprez kulturalnych oraz grup artystycznych w Gminie Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).

Jak widać powyżej, największą popularnością wśród mieszkańców Gminy Łącko, cieszą się koncerty. Uczestniczy w nich najwięcej osób, kolejno są wystawy, festiwale i przeglądy artystyczne oraz konkursy. Średnia liczba uczestników imprez w przeciągu ostatnich 5 lat jest wyższa niż w sąsiadującej Gminie Stary Sącz²⁰.

Gmina Łącko posiada również ciekawą historię oraz zabytkowe miejsca. Wzmianki o miejscowości Łącko pochodzą już z XII wieku, a sama wieś była w posiadaniu między innymi Zakonu Klarysek ze Starego Sącza. Ludność zajmowała się głównie uprawą roli i pasterstwem, ale także pszczelarstwem, rybołówstwem, rzemiosłem i warzeniem piwa. Rozkwit sadownictwa zawdzięcza się jednemu z właścicieli Łącka w XIX wieku, który to stworzył podstawy do sadownictwa na tym terenie, a które później rozwijał lokalny proboszcz. Na przełomie XIX i XX wieku zaczęto produkować na szeroką skalę najbardziej charakterystyczny produkt z Łącka tj. Łącką Śliwowicę. Sadownictwo stało się

¹⁹ www.lacko.pl

²⁰ źr. GUS, BDL 2015-2019

popularne na skalę przemysłową, a krajobraz regionu przeważał o jego atrakcyjności turystycznej. W latach 30. XX wieku rozwinęła się baza noclegowa, stanowiąca przystanek na drodze w pobliście góry, a w Łącku zaczęli pojawiać się turyści. W 1933 r. z inicjatywy nauczycielki Marii Chwalibóg powstał zespół regionalny pieśni i tańca „Górale Łąccy”, który działa do dziś²¹.

Posiadanie Łącka przez Starosądeckie Klaryski, wywarło wpływ na kulturę i otoczenie Łącka. Znajdują się tutaj wspaniałe, zabytkowe kościoły, między innymi Kościół parafialny pod wezwaniem Św. Jana Chrzciciela w Łącku z 1728 roku. Do elementów zabytkowych należy zaliczyć jego organy z XVIII wieku oraz portale kute w kamieniu w stylu barokowym. Kolejna sakralna budowla warta uwagi, to kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina w Czarnym Potoku mający status Sanktuarium. Wybudowany z drewna modrzewiowego. Obecny jego kształt powstał w XVII wieku. Wewnątrz znajduje się obraz Matki Bożej Bolesnej „Czarnopotocka Madonna” z 1644 roku. Kościół parafialny pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Jazowsku z 1665 roku jest także ważnym przystankiem na terenie Gminy. Późnobarokowy ołtarz otacza gotycki obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem oraz barokowa ambona i chór.²²

Jak wspomniano wcześniej, Łącko słynie z wysokoprocentowego (70%) trunku- „Łąckiej Śliwowicy”. Alkohol ten produkowany jest ze śliwki węgierki, zaliczony w 1992 r. przez wojewódzkiego konserwatora zabytków do niematerialnego dobra kultury, a w roku 2005 trafił na „Listę Produktów Tradycyjnych”. Po licznych problemach związanych z legalizacją tego trunku, można go nabyć legalnie w „Tłoczni Maurera” w Zarzeczcu²³.

Jeżeli chodzi o Sport, Turystykę i Rekreację, to na terenie Gminy działa 5 klubów sportowych z 5 sekcjami, które w 2018 roku liczyły prawie 300 członków. Dostępne są 3 stadiony (i 1 boisko), w tym 2 dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dostępna jest także hala sportowa. Gmina stopniowo wypełnia lukę obiektów sportowych. Dzięki dofinansowaniu z Ministerstwa powstały w 2020 roku dwa kolejne boiska. Łącko znane jest także z zawodów w kajakarstwie górskim. Organizowany jest tutaj Międzynarodowy Spływ Kajakowy na Dunajcu, którego jeden z etapów kończy się w Jazowsku. W Zabrzeży znajduje się sztuczny tor kajakowy przeznaczony do sportu wyczynowego, na którym organizowane są międzynarodowe zawody w kajakarstwie górskim najwyższej rangi.

Gmina Łącko to przede wszystkim turystyka i rekreacja. Dzięki malowniczym terenom oraz liczным szlakom turystycznym, przyrodniczym, jest to idealne miejsca dla miłośników aktywnej turystyki. Oprócz omawianej wcześniej Góry Modyni, czy szlaków, znajdują się tutaj liczne zakątki, które warto odwiedzić. Na terenie miejscowości Obidza, kilka kilometrów od kościoła, zlokalizowany jest Wodospad Wielki- naturalny wodospad o wysokości 5 metrów. Obidza to również raj dla grzybiarzy i miłośników lasów. Na uwagę zasługuje również Małopolski Szlak Owocowy (regionalny produkt

²¹ Źr. F. Podhalański z Wolaków Łąckich, Łącko nad Dunajcem: krótki rys historyczny dziejów miejscowości oraz Parafii i kościoła wraz z zagadnieniami społeczno – bytowymi, Kraków, Nowa Huta.1990, s.3-45.

²² Źr. www.lido.pl

²³ Strategia Rozwoju Gminy Łącko na lata 2018-2023, s. 17.

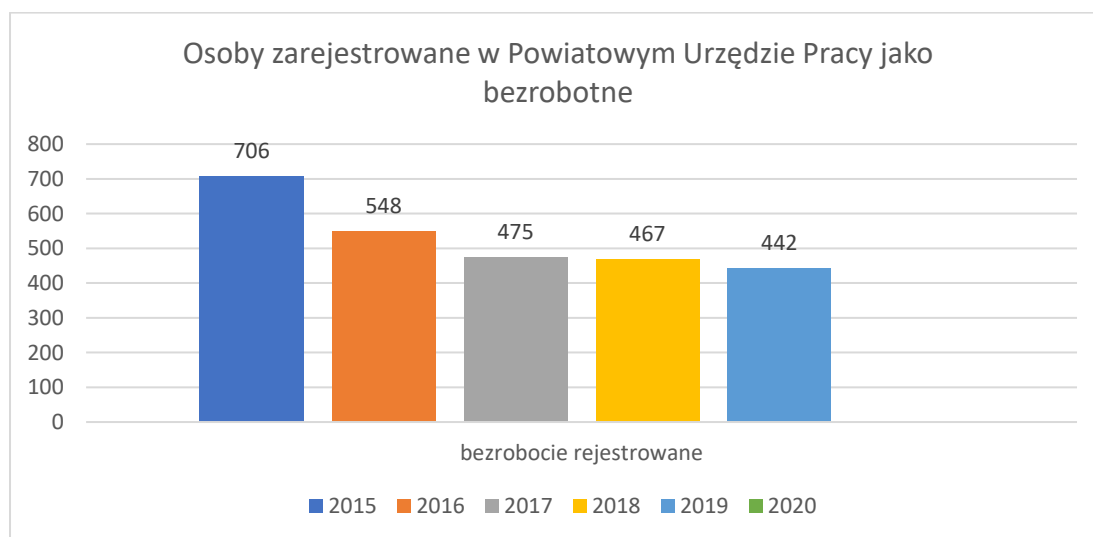
turystyczny)- przebiega między innymi przez Gminę Łącko. Na szlaku znajduje się ponad 300 obiektów przede wszystkim gospodarstwa sadownicze oraz Królewski Szlak Rowerowy – biegnący z Biecza do Obidzy w Gminie Łącko.

Przez wieś Łącko prowadzi żółty szlak turystyczny zaczynający się na Modyni (1028 m n.p.m.) i biegnący przez Koziaż (943 m n.p.m.), Dzwonkówkę (983 m n.p.m.) do Szczawnicy i na Szafranówkę (742 m n.p.m.). Położenie Łącka w bliskim otoczeniu gór, umożliwia wypady w Gorce czy Pieniny. Wspomniany szlak jest najczęściej uczęszczanym szlakiem na terenie Gminy.

Jeżeli chodzi o turystyczną bazę noclegową, to na terenie Gminy dominują niewielkie obiekty noclegowe, typu zajazdy, pokoje gościnne czy domki i gospodarstwa agroturystyczne. Dane z GUS odnośnie liczby obiektów noclegowych nie są adekwatne z rzeczywistym stanem, dlatego nie będą przytoczone.

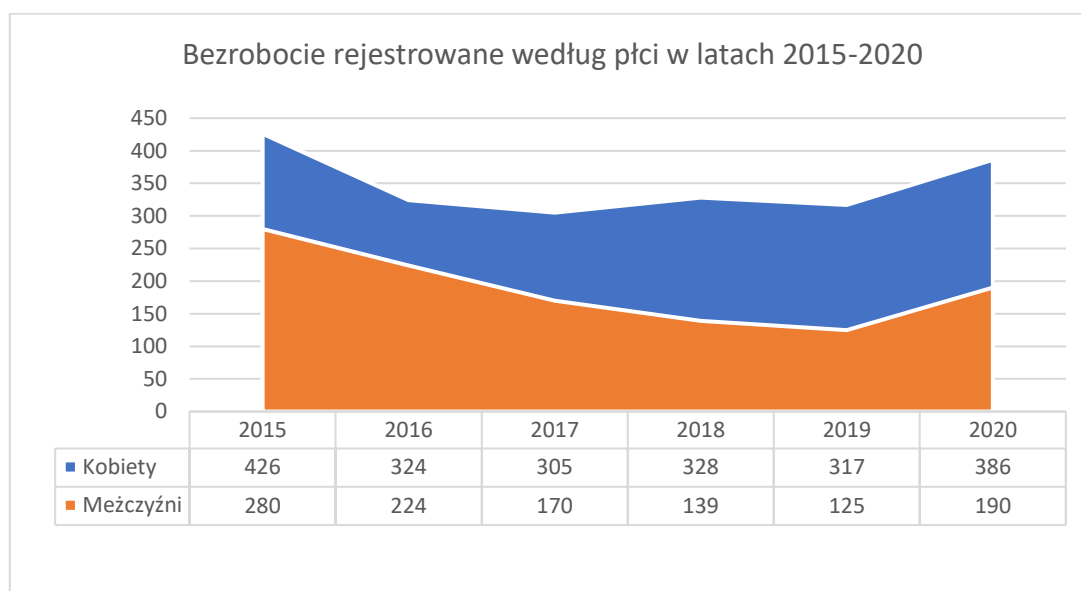
Gospodarka i rynek pracy

Niniejsza część obejmuje charakterystykę bezrobocia i zatrudnienia, jak również przedsiębiorczość i gospodarkę Gminy Łącko. Bezrobocie rejestrowane w Gminie Łącko, mimo, że w ostatnich 5 latach malało, to pod koniec 2020 roku nieco wzrosło. Jest to z pewnością związane z ogólnym kryzysem gospodarczym związanym z pandemią SARS-CoV-2.

Wykres 9 Bezrobocie rejestrowane w Gminie Łącko w latach 2015-2020 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2020).

Udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych jest dość znaczący. Jeżeli liczba bezrobotnych mężczyzn od 2015 do 2019 malała, to liczba bezrobotnych kobiet w tym okresie malała i wzrastała.

Wykres 10 Bezrobocie rejestrowane według płci w latach 2015-2020 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2020).

Problem nierówności udziału mężczyzn i kobiet w zakresie bezrobocia jest popularny w całym Powiecie Nowosądeckim. Porównując wskaźniki bezrobocia kobiet oraz udziału dzieci do lat 3 w opiece żłobkowej czy dzieci od 3 do 6 lat w wychowaniu przedszkolnym, można wysnuć wnioski, że większe bezrobocie wśród kobiet może być częściowo wynikiem opieki nad dziećmi, zanim rozpoczną obowiązek szkolny. Jeżeli chodzi o strukturę wieku osób bezrobotnych w Gminie Łącko, to wygląda ona następująco:

Bezrobotni według grup wiekowych	2015	2016	2017	2018	2019	2020
do 25 roku życia	190	114	97	80	64	113
do 30 roku życia	311	205	172	166	128	198
powyżej 50 roku życia	120	101	90	79	94	117
długotrwale bezrobotni	390	273	239	238	235	289

Tabela 18 Bezrobotni według grup wiekowych w latach 2015-2020 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2020).

Najliczniejszą grupą wiekową wśród bezrobotnych stanowią osoby do 30 roku życia. Jest to niepokojące zjawisko, z uwagi na fakt, że są to młodzi ludzie w wieku produkcyjnym. Dużą grupę stanowią również osoby długotrwale bezrobotne.

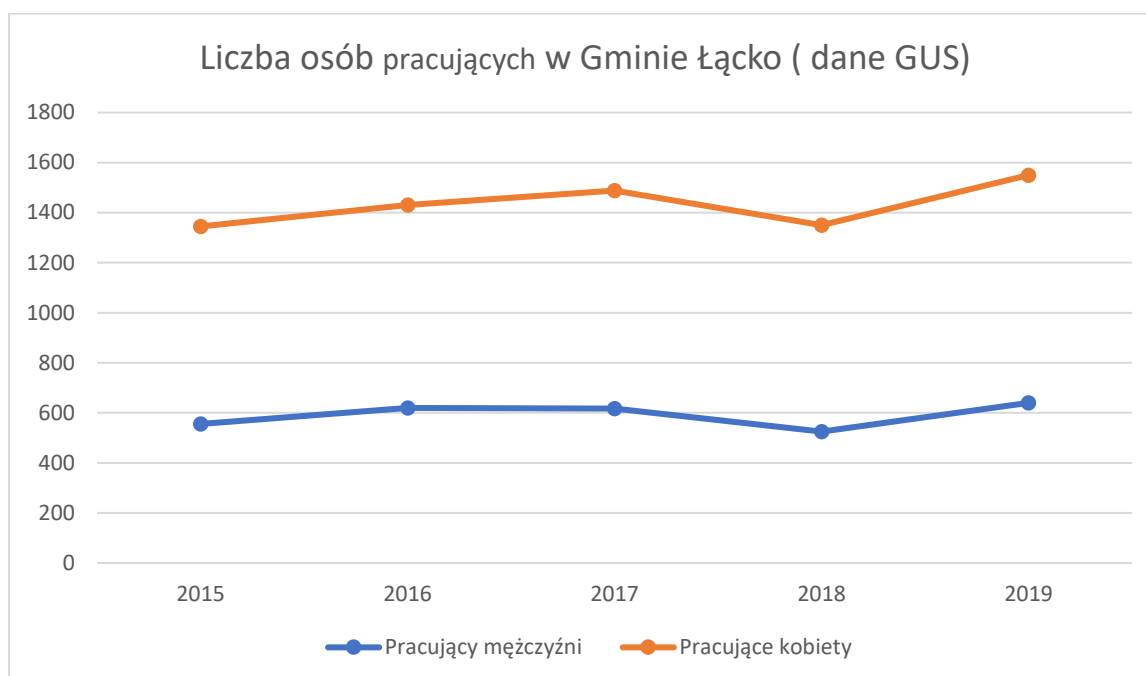

Wykres 11 Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w Gminie Łącko łącznie w latach 2015-2020 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2020).

Jak widać powyżej, w przeciągu lat 2015-2020, liczba osób długotrwale bezrobotnych była wyższa niż osób krótkotrwale bezrobotnych. Jest to również niepokojące zjawisko, bowiem osoby długotrwale bezrobotne mają większe problemy z powrotem na rynek pracy i gorzej jest im się dostosować do nowej sytuacji życiowej, jaką jest niewątpliwie rozpoczęcie pracy zarobkowej.

Dynamika zmian w zakresie bezrobocia w Gminie jest różna. W przypadku mężczyzn można mówić o spadku, jednak w przypadku kobiet, nie jest to takie jednoznaczne. Ponadto ciężko przewidzieć, w jakim kierunku będzie szła stopa bezrobocia w najbliższym czasie, z uwagi na ograniczenia i próby walki z pandemią Covid-19.

W przypadku osób pracujących, sytuacja wygląda nieco inaczej. Na podstawie dostępnych danych GUS, w latach 2015- 2019 rosła ich liczba, a tym samym wskaźnik pracujących na 1000 mieszkańców Gminy. Dane z GUS nie uwzględniają kilku gałęzi i form zatrudnienia, ale nawet bez nich można przyznać, że zatrudnienie na obszarze Gminy ma tendencję rosnącą.

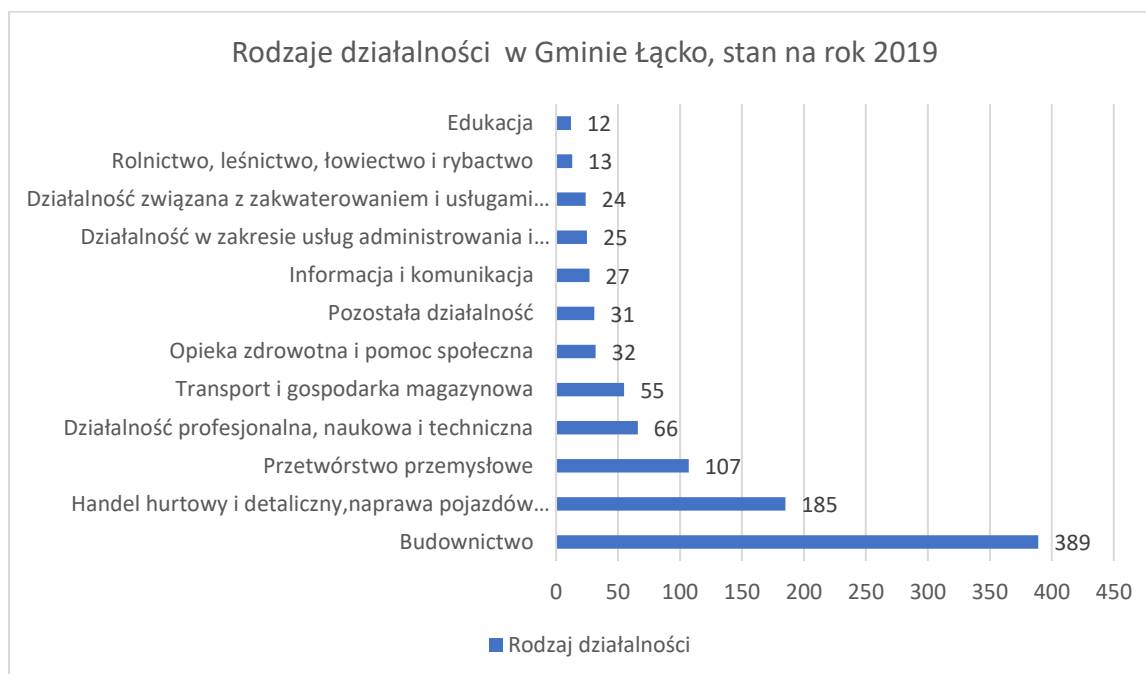

Wykres 12 Liczba osób pracujących z Gminy Łącko w podziale na płeć (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).

Na powyższym wykresie, można zauważyć, że liczba pracujących kobiet jest wyższa niż pracujących mężczyzn. Jest to ciekawe zjawisko, biorąc pod uwagę, że to kobiety przeważają w statystykach osób bezrobotnych. Może to być efekt, tego, iż, dane GUS nie uwzględniają między innymi pracujących we własnym gospodarstwie rolnym. A jak wspomniano wcześniej w diagnozie, Gmina Łącko to gmina z tradycjami sadowniczymi. Ponadto, na terenie Powiatu Nowosądeckiego zaobserwować można, że dużo rodzin utrzymuje się z pracy zarobkowej ojca za granicą, gdy matka pracuje i/lub zajmuje się opieką nad dzieckiem na miejscu.

Omawiając sytuację zatrudnienia i bezrobocia, nie można ominąć przedsiębiorczości. Na terenie Gminy Łącko zarejestrowane są 954 działalności gospodarcze²⁴. Według danych GUS, w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 1 188 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 988 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Jeżeli chodzi o rodzaje działalności gospodarczej, to poniższy wykres obrazuje ten obszar.

²⁴ źródło: <https://prod.ceidg.gov.pl>, data pobrania 10.03.2021r.)

Wykres 13 Rodzaje działalności - Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji PKD 2007 (oprac. własne na podstawie GUS, BDL 2019).

Od wielu lat utrzymuje się dominacja budownictwa jako głównego obszaru działalności gospodarczej. Jednak zauważyć można, że również przetwórstwo przemysłowe oraz handel są bardzo popularnymi kierunkami gospodarczymi. Wydawać by się mogło, że z uwagi na sadowniczy charakter gminy, rolnictwo znajdzie się na wyższym miejscu niż znajduje się obecnie. Jeżeli chodzi o wielkość podmiotów, to poniższa tabela zawiera podsumowanie tych danych.

Podmioty według klas wielkości na 1000 mieszkańców ogółem				
	2016	2017	2018	2019
ogółem	65,4	65,4	69,0	71,9
0-9	62,8	62,9	66,4	69,5
10-49	2,3	2,2	2,2	2,1
50-249	0,2	0,3	0,3	0,2

Tabela 19 Podmioty według klas wielkości na 1000 mieszkańców ogółem (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2016-2019).

Dominują mikroprzedsiębiorstwa, czyli przedsiębiorstwa zatrudniające średniorocznie mniej niż 10 pracowników z przychodami netto lub sumą bilansową mniejsze lub równe 2 mln euro. Nie ma natomiast dużych firm, które zatrudniałyby większą ilość osób i dawały tym samym poczucie bezpieczeństwa zatrudnieniowego oraz stałego rozwoju Gminy.

Na terenie Gminy Łącko swoją siedzibę mają znane przedsiębiorstwa. Działają tutaj między innymi firmy związane z przetwórstwem owoców tj. Owoc Łącki, czy Tłocznia Maurer. Rozpoznawalną marką na terenie Powiatu Nowosądeckiego jest tutejszy Łącki Bank Spółdzielczy, który swoje filie ma również w Limanowej, czy firma Batpol oferująca domy z drewna.

Zanim omówiona zostanie sfera przestrzenna Gminy Łącko, przybliżone zostaną także dane z zakresu bezpieczeństwa publicznego oraz finansów samorządowych. Bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy zabezpiecza Posterunek Policji w Łącku, dodatkowo na obszarze Gminy działają liczne jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP Łącko, OSP Czerniec, OSP Zagorzyn, OSP Kadcza, OSP Maszkowice, OSP Zabrzeż, OSP Obidza, OSP Jazowsko, OSP Wola Kosnowa, OSP Kicznia, OSP Czarny Potok, OSP Zarzeczce. Według danych GUS za 2019 rok, z 205 zagrożeń, 77 stanowiły pożary, w tym 75 małe pożary. Najczęściej jednostkom OSP dotarcie na miejsce zdarzenia zajmuje od 6 do 10 minut (108 z 196 zdarzeń), a akcja ratownicza zajmuje od 31 do 60 minut. Co do rodzajów zagrożeń, to poniższa tabela przedstawia je w podziale na lata²⁵.

Miejscowe zagrożenia według rodzaju zagrożenia		
	2018	2019
Ogółem	95	94
Silne wiatry	14	29
Opady deszczu	9	1
Zagrożenia w komunikacji	34	29
Zagrożenia medyczne	11	11

Tabela 20 Miejscowe zagrożenia według rodzaju zagrożenia (oprac. własne na podstawie GUS, BDL 2018-2019)

Z uwagi na fakt, że dane dotyczące przestępstw, dostępne są dla Powiatu jako najmniejszego obszaru, posiadane wskaźniki przeszacowano pod kątem Gminy. Brano pod uwagę liczbę ludności, tj. dane dotyczące całego powiatu podzielono procentowo na ludność ogółem i przeliczono na ludność Gminy Łącko. W 2019 roku w Gminie Łącko stwierdzono zatem około 420 przestępstw. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem wynosił około 93%. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Gminy Łącko dominują przestępstwa o charakterze gospodarczym - 17,94 i kryminalnym - 5,60. Następnie przestępstwa przeciwko mieniu - 3,47, drogowe - 1,08 oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,18 (oszacowano na podstawie danych GUS, BDL 2019). Dla porównania, Gminę miejsko- wiejską Stary Sącz, po przeszacowaniu danych, w roku 2019 charakteryzowało 610 przestępstw.

Diagnoza społeczno-gospodarczo-przestrzenna zawiera także charakterystykę Gminy jako „przedsiębiorstwa”, a mówiąc dokładniej- jego finansów. Poniżej zaprezentowano zestawienie najważniejszych aspektów w zakresie budżetu gminy, jej zadłużenia oraz inwestycji takich jak realizacja projektów finansowanych z Unii Europejskiej.

²⁵ Z uwagi na różnice w metodologii klasyfikowania wielkości i rodzajów miejscowych zagrożeń, występują różnice w wartościach ogółem.

[zł]	2015	2016	2017	2018	2019
Dochody ogółem	60 002 082,89	72 767 011,48	86 662 457,07	96 863 494,36	109 597 201,11
Wydatki ogółem	56 509 969,75	71 613 042,06	85 188 839,06	103 342 819,90	112 681 645,05
Kategorie wydatków:					
Oświata i wychowanie	23 734 187,30	25 064 564,70	24 704 763,30	26 673 775,47	29 874 090,16
Pomoc społeczna	10 171 794,56	24 348 434,30	29 816 093,70	32 104 359,31	34 487 925,43
Wydatki majątkowe i bieżące w tym UE	7 911 395,77	6 445 173,79	14 482 102,64	18 945 772,81	29 017 310,59
Gospodarka mieszkaniowa, komunalna i ochrona środowiska	9 041 595,16	5 012 912,94	5 111 330,34	5 661 300,35	6 852 402,54
Pozostałe	5 650 996,98	10 741 956,30	11 074 549,10	12 889 365,32	12 449 916,33
Stan zadłużenia (pożyczki, kredyty)	19 441 665,24	18 647 561,39	18 053 457,51	19 704 209,97	24 820 777,44

Tabela 21 Budżet Gminy Łącko w latach 2015-2020 (oprac. własne na podstawie danych UG w Łącku).

W latach 2015-2019 widać wzrost wydatków Gminy, ale także wzrost dochodów. O ile wydatki na oświatę były w latach 2015-2016 dominującą kategorią wydatków, tak od roku 2017 większą część stanowią wydatki na pomoc społeczną. Może wynikać to z faktu wprowadzenia świadczenia „500 plus”, które obsługują ośrodki pomocy społecznej. W ostatnich dwóch latach (2018 i 2019) rzeczywiste wydatki przekraczały dochody Gminy, jednak Regionalna Izba Obrachunkowa wydała pozytywną opinię na temat wykonania budżetu.

Gmina Łącko prężnie działa w zakresie pozyskiwania funduszy ze środków zewnętrznych. Od 2015 do 2020 podjęto się realizacji 45 projektów finansowanych ze środków zewnętrznych w tym głównie z Unii Europejskiej. Wartość tych przedsięwzięć opiewa na kwotę 56 187 492,61 zł. Poniżej przedstawiono zestawienie obszarów tematycznych wyżej wspomnianych realizacji wraz z ich wartościami.

	Ilość projektów	Łączna wartość [zł] - wykonanie
Edukacja, oświata, wychowanie	7	5 113 752,40
Pomoc społeczna, aktywizacja, usługi aktywnej integracji	6	3 043 682,47
Gospodarka komunalna	5	29 430 194,44
Ochrona środowiska w tym powietrza	6	5 503 760,37
Kultura i turystyka	13	9 938 291,54
Drogi, ciągi komunikacyjne	8	3 369 997, 41

Tabela 22 Realizacja projektów finansowanych ze środków zewnętrznych w latach 2015-2020 r. (oprac. własne na podstawie danych UG w Łącku).

Niniejsza część diagnozy dotyczyć będzie obszaru Gminy Łącko jako terenu w dosłownym znaczeniu tego słowa. Omówione zostaną kwestie struktury gruntów, ich przeznaczenie inwestycyjne. Znajdzie się też krótkie nawiązanie do obszarów rewitalizacji. Dane przedstawione zostaną w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łącko oraz Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łącko.

Gmina Łącko położona jest w dorzeczu rzeki Dunajec. Teren ten jest szczególnie narażony na występowanie powodzi. Wskaźniki opadu i odpływu przewyższają tu średnie wartości dla obszaru Polski, odpowiednio o około 15% i 50%. Determinuje to wyższy o co najmniej 15%, poziom zagrożenia powodziowego w regionie od przeciętnego zagrożenia powodziowego w Polsce.²⁶ Wzrost ryzyka zagrożenia powodziowego jest bezpośrednio powiązany z zagrożeniem osuwiskami. Naturalna skłonność warstw skalnych do przemieszczania się pod działaniem sił przyrody, takich jak: gwałtowne opady deszczu, intensywne topnienie śniegu, podnoszenie się poziomu wód gruntowych oraz wezbrania rzek i potoków czy działalność człowieka taka jak podcinanie zboczy, wpływa na pogłębianie się zagrożenia osuwiskowego.²⁷ Na terenie Gminy, czynne osuwiska znajdują się w Jazowsku (3), Obidzy (5), Woli Kosnowej (1), Czarnym Potoku (2), Zagorzynie (2), Czerńcu (2), Kadczy (1), Łącku (1) i Maszkowicach. Łącznie, osuwiska obejmują obszar 20,837 ha.²⁸

Gmina Łącko z uwagi na swoje położenie, krajobraz oraz liczne tereny zielone nie może poszczycić się dużą ilością terenów inwestycyjnych. W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łącko wyznaczono tereny inwestycyjne²⁹:

- Tereny osadnicze wskazane do intensywniejszego rozwoju różnych form mieszkalnictwa oraz koncentracji usług i rzemiosła nieuciążliwego z koniecznością realizacji infrastruktury ekologicznej oraz tereny Mc – tereny zabudowy centrum ośrodków wiejskich: 155,67 ha brutto
- Tereny osadnicze wskazane do umiarkowanego rozwoju różnych form mieszkalnictwa oraz koncentracji usług i rzemiosła nieuciążliwego z koniecznością realizacji infrastruktury ekologicznej (zalecana realizacja zabudowy na większych działkach z zielenią towarzyszącą) oraz tereny M – zabudowy ośrodków wiejskich: 713,21 ha brutto
- Tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa związanego głównie z gospodarką rolno-leśną i rekreacją, z zakazem realizacji obiektów o charakterze uciążliwym (obowiązuje realizacja zabudowy na dużych działkach luźno wkomponowanej w otaczający krajobraz z zielenią towarzyszącą, z zabezpieczeniami co najmniej indywidualnej lub lokalnej infrastruktury): 1785,13 ha brutto.

²⁶ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-202,2 s. 47.

²⁷ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-202,2 s. 60.

²⁸ Gminny Program Rewitalizacji Gminy Łącko na lata 2016-2022 Łącko, 2016, s. 15.

²⁹ Źr. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łącko s. 81-82.

Mapa 1 Osuwiska i zagrożenia powodziowe na terenie Gminy Łącko (źr. <http://www.lacko.e-mpzp.pl/>).

OZNACZENIA - USTALENIA PODSTAWOWE

GRANICA ADMINISTRACYJNA GMINY - GRANICA OPRACOWANIA
GRANICE WSI

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KULTUROWE

STREFY EKOLOGICZNE RZEK I POTOKÓW CHRONIONE PRZED ZAINWESTOWANIEM KUBATUROWYM ZE WZGLĘDU NA PEŁNIO-
NE FUNKCJE EKOLOGICZNE I HYDROLOGICZNE ORAZ WYLEWY
POWODZIOWE.
Możliwe zagospodarowanie rekreacyjno-sportowe (niekubaturowe).
Możliwa także realizacja ciągów komunikacyjnych i infrastrukturalnych
pod warunkiem zachowania wymogów określonych w przepisach
szczególnych

TERENY EROZYJNE I ZAGROŻONE OSUWANIEM

REJON WYSTĘPOWANIA ŻŁÓŻ ŻWIRU
ISTNIEJĄCE LASY PEŁNIĄCE FUNKCJE OCHRONNE I GOSPO-
DARCZE, USTAWOWO CHRONIONE PRZED ZAINWESTOWANIEM
NIE ZWIĄZANYM Z GOSPODARSTWEM LEŚNĄ

TERENY WSKAZANE DO ZADRZEWIEN I ZALESIEN ZE WZGLĘDÓW
PRZECIWEROZYJNYCH, RETENCYJNYCH
I EKOLOGICZNYCH

GRANICA POPRZĄDKOWEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

GRANICA OTULINY PPK
ISTNIEJĄCE POMNIKI PRZYRODY PODLEGAJĄCE OCHRONIE
PRAWNEJ

PROJEKTOWANY PARK KRAJOBRAZOWY DOLINY KAMIENICY
GORCZAŃSKIEJ

PROJEKTOWANY ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY
"SKAŁKA", W OBIĘŻY

POSTULOWANE UŻYTKI EKOLOGICZNE (ZESPOŁY PRZYRO-
DNICZO-KRAJOBRAZOWE) "BRZYNA" I "MASZKOWICE -
ŁĄKÓ"

(W obrębie istniejących zespołów leśnych wzdłuż Dunajca)

POSTULOWANE STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

PROJEKTOWANY PARK WIEJSKI "ŁASEK" W JAZOWSKU

CMENTARZE

TERENY ROLNE OTWARTÉ CHRONIONE PRZED ZABUDOWĄ,
ZALESIENIEM (ZADRZEWIENIEM) ORAZ LINIAMI NAWIETRZ-
NYMI ZE WZGLĘDU NA WALORY WIDOKOWO-KRAJOBRAZOWE

CIĄGI I PUNKTY WIDOKOWE DO ZAGOSPÓDAROWANIA NA CELE
TURYSTYCZNO-REKREACYJNE

Jako platformy widokowe z elementami małej architektury -
bez obiektów kubaturowych

STREFA ŚCISLEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

Obowiązuje prowadzenie wszelkiej działalności inwestycyjnej
w uzgodnieniu i na warunkach indywidualnie ustalonych przez
SŁUŻBĘ OCHRONY ZABYTKÓW

STREFA POŚREDNIEJ OCHRONY KONSERWATORSKIEJ

Obowiązuje ochrona gabarytów zabudowy i zasad
inwestowania ustalonych w STUDIUM TOM III ROZDZIAŁ 3
pkt 1a, b i 2b

STREFA OCHRONY ARCHEOLOGICZNEJ wpisanych do rejestru zabytków ruchomych
grodzisk na wzniesieniu Żydzina w Maszkowicach i na wzniesieniu Babieniec w Zabrzeży

Obowiązuje ochrona gabarytów zabudowy

GRANICA ŻŁOŻA KRUSZYWA NATURALNEGO „SOBEL”

przed zmianą wprowadzoną do projektu nr 3 do dokumentacji geologicznej
w 2009 r.

OBIEKT I TEREN GÓRNICZY KRUSZYWA NATURALNEGO
„MASZKOWICE”

(Decyzja Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu
znak ORL.IV.7514/1/99 z dnia 25.11.1999r.)

STRUKTURA I POLITYKA PRZESTRZENNA

TERENY OSADNICZE WSKAZANE DO INTENSYWIEJSZEGO
ROZWOJU RÓŻNYCH FORM MIESZKAŁNICTWA ORAZ
KONCENTRACJI USŁUG I RZEMIOSŁA NIEUŚCIAŻLIWEGO, Z
KONIECZNOŚCIĄ REALIZACJI INFRASTRUKTURY EKOLOGICZNEJ

TERENY OSADNICZE WSKAZANE DO UMIARKOWANEGO
ROZWOJU RÓŻNYCH FORM MIESZKAŁNICTWA, USŁUG I
RZEMIOSŁA NIEUŚCIAŻLIWEGO, Z KONIECZNOŚCIĄ REALIZACJI
INFRASTRUKTURY EKOLOGICZNEJ.

Zalecana realizacja zabudowy na większych działkach z
zielenią towarzyszącą

TERENY OSADNICZE WSKAZANE DO OGRANICZONEGO
ROZWOJU OSADNICTWA ZWIĄZANEGO GŁÓWNIEM Z GOSPODAR-
KĄ ROLNO-LEŚNĄ I REKREACJĄ, Z ZAKAZEM REALIZACJI
OBIEKTÓW O CHARAKTERZE UŚCIAŻLIWYM.

Obowiązuje realizacja zabudowy na dużych działkach luźno
wkomponowanej w otaczający krajobraz z zielenią towarzyszącą, z
zabezpieczeniem co najmniej indywidualnej lub lokalnej
infrastruktury ekologicznej.

TERENY OSADNICZE WPROWADZONE OBOWIĄZUJĄCYM
MIEJSCOWYM PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZEN-
NEGO POŁOŻONE W STREFACH EROZYJNYCH LUB
ZAGROŻONYCH OSUWANIEM.

Dalsze inwestowanie, jak też przebudowa i rozbudowa
istniejących obiektów dopuszczona wyłącznie na warunkach
szczególnych badań geologicznych przy założeniu skomplikowanych
lub złożonych warunków gruntowych posadowienia obiektów w oparciu
o przepisy odrębne

TERENY OSADNICZE WPROWADZONE OBOWIĄZUJĄCYM
MIEJSCOWYM PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZEN-
NEGO POŁOŻONE W ZASIĘGU WYLEWÓW POWODZIOWYCH
RZEKI DUNAJEC (Q1%) LUB W STREFACH EKOLOGICZNYCH
POTOKÓW.

Na tym terenie obowiązuje dostosowanie rozwiązań
konstrukcyjnych do występujących zagrożeń

TERENY SZCZEGÓLNIEM PREDYSPONOWANE DO REALIZACJI
USŁUG I URZĄDZEŃ TURYSTYKI REKREACJI I SPORTU

TERENY ŁAKOWO-PASTWISKOWE Z ZADRZEWIENIAMI
SZCZEGÓLNIEM PREDYSPONOWANE DO WYKORZYSTANIA
DLA NARCIARSTWA I REKREACJI CALOROCZNE.

- bez realizacji obiektów kubaturowych oraz dużych wyłesień

TERENY UPRAW ROLNYCH I UŻYTKÓW ZIELONYCH

Obowiązuje proekologiczne zasady gospodarowania

TERENY POSIADAJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODARO-
WANIA PRZESTRZENNEGO OPRACOWANE I ZATWIERDZONE
W TRYBIE USTAWY O ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

(po 1.01.1995 r.) Tereny te zostały objęte miejscowymi planami zagospodarowa-
nia przestrzeni, opracowanymi dla całej Gminy Łąckó - patrz tekst Studium...

TERENY WYMAGAJĄCE W PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI OPRACO-
WANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
ZE WZGLĘDU NA PRZEPISY SZCZEGÓLNE
KONCENTRACJĘ ZABUDOWY, WZGLĘDNIEM POTRZEBY
SPOŁECZNE - Tereny te zostały objęte miejscowymi planami zagospodarowa-
nia przestrzeni, opracowanymi dla całej Gminy Łąckó - patrz tekst Studium...

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

ISTNIEJĄCE GŁÓWNE UJĘCIE WODY DLA WODOCIAĞU ZBIOR-
CZEGO ŁĄKÓ-CZERNIEC-MASZKOWICE, DO UTRZYMANIA

POZOSTAŁE ISTNIEJĄCE UJĘCIA WODY PITNEJ DO UTRZYMANIA

ISTNIEJĄCE ZBIORNIKI WODNE, DO UTRZYMANIA

REJONY PROJEKTOWANYCH UJĘĆ WODY

PROJEKTOWANE WODOCIAĞOWE ZBIORNIKI WYRÓWNAWCZE

STREFA SZCZEGÓLNEJ OCHRONY ZASOBÓW WODY

ISTNIEJĄCA OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W ŁĄKÓ I

REJONY PROJEKTOWANYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW

PRZEWIDYWANY REJON LOKALIZACJI SKŁADOWNISKA
ODPADÓW STAŁYCH

LINIE ELEKTROENERGETYCZNE 110 kV
- ograniczenie zainwestowania w obrębie strefy oddziaływania
zgodnie z przepisami szczególnymi

PROJEKTOWANA STACJA ELEKTROENERGETYCZNA 110/15 kV

ISTNIEJĄCA TELEWIZYJNA STACJA PRZEMIENNIKOWA

KOMUNIKACJA

ISTNIEJĄCE DROGI WOJEWÓDZKIE NR 968 I 969

POSTULOWANE PRZEŁOŻENIE DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 969
(OBWODNICA ŁĄKÓ)

ISTNIEJĄCE DROGI POWIATOWE

DROGI GMINNE (LOKALNE)

TERENY USŁUG I URZĄDZEŃ KOMUNIKACJI

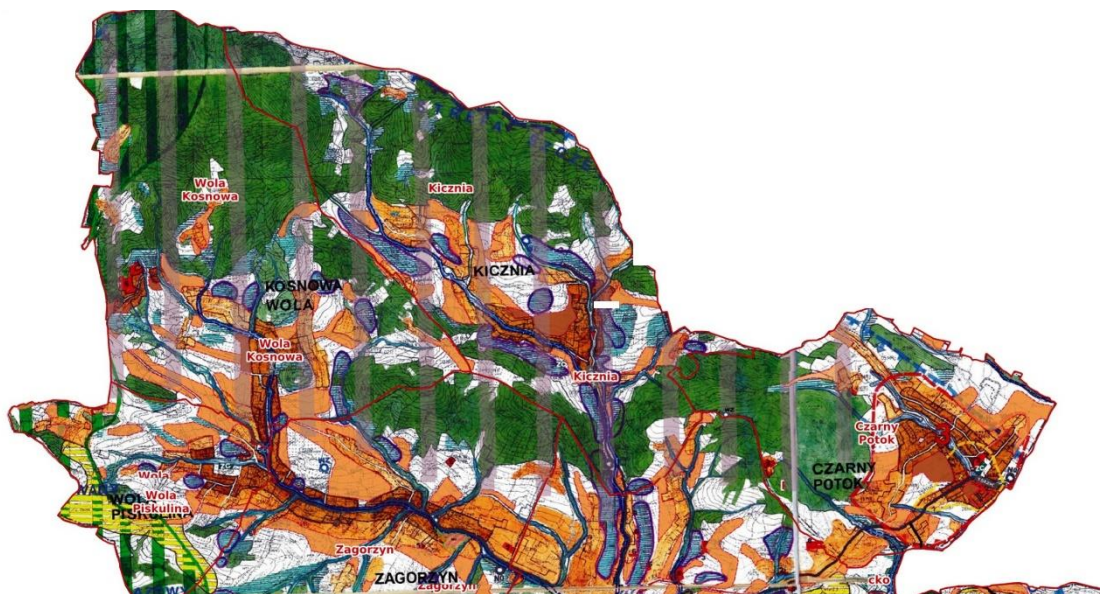
OBSZARY OBJĘTE ZMIANĄ STUDIUM UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR 15/2008 z dnia 28 marca 2008 r.

	GRANICE OBSZARÓW OBJĘTYCH ZMIANĄ STUDIUM
	Tereny osadnicze wskazane do intensywniejszego rozwoju różnych form mieszkalnictwa oraz koncentracji usług i rzemiosła nieuciążliwego (również produkcji) z koniecznością uporządkowania gospodarki ściekowej i odpadami
	Tereny osadnicze wskazane do umiarkowanego rozwoju różnych form mieszkalnictwa, usług i rzemiosła (o uciążliwości zamykającej się w granicach terenu inwestora) z koniecznością uporządkowania gospodarki ściekowej i odpadami. Zaczęte realizacja zabudowy na większych działkach z zielenią towarzyszącą
	Tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa związanego głównie z gospodarką rolno-leśną i rekreacyjną, z zakazem realizacji obiektów uciążliwych. Obowiązuje zabudowa na dużych działkach lubno-wkomponowanej w otaczający krajobraz z zielenią towarzyszącą z indywidualną lub lokalną infrastr. ekologiczną
	Tereny wskazane do zadziwień i zalesień ze względów przeźroczystości, retencyjnych i ekologicznych
	Tereny złoża glin lessopodobnych o nazwie „JAZOWSKO” - wg. dokumentacji geologicznej przyjętej przez Starostę Nowosądeckiego pismem znak: ORL.IV.7512-3/07 z dnia 09.05.2007r.
	Teren: Małej Elektrowni Wodnej na rzece Dunajec - lokalizacja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, uchwalonym uchwałą nr 48/2008 Rady Gminy Łącko z dnia 25.07.2008r. (Dz. Urzędowy Województwa Małopolskiego) nr 365 poz.3699)
	Tereny wskazane dla realizacji obiektów i urządzeń sportu i rekreacji. W obszarach zagrożonych wodami powodziowymi obowiązują całkowite zakazy realizacji obiektów kubaturowych.
	Tereny osadnicze położone w terenach zagrożonych zalaniem wodami powodziowymi rzeki Dunajec (Q1%), w tym wprowadzone miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Na tym terenie obowiązują dostosowane rozwiązania techniczno-konstrukcyjne do zagrożeń.
Pozostałe elementy wprowadzone zmianą studium	
	Udokumentowane złoża kruszywa naturalnego „SOBEL” wg. dodatku nr 3 do dokumentacji geologicznej opracowanego przez prof M. Niecia - przyjętej przez Wojewódę Małopolskiego pismem znak: SR.V.BA.7414-18-05 z dnia 21 lipca 2005 roku oraz dodatku nr 4 przyjętej przez Marszałka Województwa Małopolskiego dnia 29.05.2009r.
	Tereny określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią, których zasięg wyznaczono: - dla rzeki Dunajec oraz ujęciowych odcinków pot. Lichnia i Leszcz - w oparciu o granice zalewów wody trzydziestoletniej - Q 3,33%, - dla rzeki Kamienicy oraz pot. Czarna Włoda, Jastrzębie, Zakliczańskiego, Obidzy, Brziny, Jastrzębek, Kadockiego oraz Lichni i Leszcz (na pozostałych odcinkach) - w oparciu o granice zalewów wody stułetniej Q1%. Dodatkowo wyznaczone obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi i opisano w tekście - tom II
	Obszar węzłowy sieci ekologicznej ECONET-POLSKA o znaczeniu międzynarodowym wg. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego
	Elementy sieci ECONET-POLSKA - korytarz ekologiczny o węzłowym znaczeniu krajowym wg. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego
	Elementy sieci ECONET-POLSKA - korytarz ekologiczny o węzłowym znaczeniu międzynarodowym wg. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego
	Europejska Sieć Ekologiczna - Obszar NATURA 2000 pn. „Ostoja Popradzka” PLH 120019 - przyjęty przez Komisję Europejską dnia 21.01.2008 r. jako obszar specjalnej ochrony siedlak
	Granice obszarów głównych zbiorników wód podziemnych: nr 437 pn. Dolina rzeki Dunajec (Nowy Sącz), 438 pn. Magura (Nowy Sącz) i nr 439 pn. Magura (Gorce) wg. Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego
	Drogi powiatowe wprowadzone na rysunku zmiany Studium relacji: Jazowiec-Obidza, Obidza-Brzyna, Gólkowice-Górne-Lazy Brzytyskie i Czarny Potok-Szczeczek
	Rajony projektowanych ujęć wody
	Projektowane wodociągowe zbiorniki wyrównawcze
	Kierunek dostępu gazu ziemnego do zachodniej części gminy
	Główny gazociąg średniego ciśnienia relacji Złotucha-Krośnice-Szczawica oparty na zbiornikach gazu ziemnego w Skopcach - do realizacji, stanowiący główne źródło zasilania dla zachodniej części gminy Łącko

OBSZARY OBJĘTE ZMIANĄ UCHWAŁONĄ UCHWAŁĄ NR 11/III/2018 RADY GMINY ŁĄCKO Z DNIA 7 GRUDNIA 2018 R.

	Granice obszarów objętych zmianą
	Msc Tereny zabudowy centrum ośrodków wiejskich
	M Tereny zabudowy ośrodków wiejskich
	U Tereny zabudowy usługowej
	M/U Tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej
	P/U Tereny zabudowy produkcyjno-usługowej
	ZP Tereny zieleni publicznej
	ZN Tereny zieleni nieurządzonej
	ZC1 Tereny projektowanych cmentarzy
	R Tereny rolne
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I KULTUROWE	
	Specjalne Obszary Ochrony Siedlak Natura 2000 - Środkowy Dunajec z dopływami (PLH120088)
	Specjalne Obszary Ochrony Siedlak Natura 2000 - Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego (PLH120052)
	Korytarz ekologiczny
	Osuwiska aktywne ciągłe
	Osuwiska nieaktywne
	Tereny zagrożone ruchami masowymi
	Obszar występowania złoża - Sobel BLOK nr 2
	Obszar występowania złoża - Sobel BLOK nr 3
	Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 10%
	Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%
	Obszar szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia 0,2%
	Obszar rewitalizacji
	Obiekt wpisany do rejestru zabytków
	Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej
	Strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej
	Strefa 50 m ochrony sanitarnej od cmentarza
	Strefa 150 m ochrony sanitarnej od cmentarza
KOMUNIKACJA I INFRASTRUKTURA	
	Drogi dojazdowe
	Istniejące napowietrzne linie elektroenergetyczne WN110 kV wraz z pasem technologicznym
	EE Tereny istniejącej stacji elektroenergetycznej 110/15 kV
	WZ Istniejące główne ujęcia wody dla wodociągu zbiorowego Łącko-Czarniec-Maszkowice
	KS Tereny obiektów i urządzeń obsługi komunikacji kolejowej

Rysunek 2 Legenda do MPZP oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (źr. <http://www.lacko.e-mpzp.pl/>).

Mapa 2 Zagospodarowanie przestrzenne Woli Kosnowej, Kiczni, Zagorzyna, Czarnego Potoku i Woli Piskulina (źr. <http://www.lacko.e-mpzp.pl/>)

Północna część Gminy, do której można zaliczyć miejscowości: Wola Kosnowa, Wola Piskulina, Kicznia, Zagorzyn, Czarny Potok, to obszary, gdzie przeważają lasy pełniące funkcje ochronne i gospodarcze, chronione ustawowo przed zagospodarowaniem innym niż gospodarka leśna. Drugą część zajmują tereny osadnicze wskazane do ograniczonego rozwoju osadnictwa związanego głównie z gospodarką rolno- leśną i rekreacją, z zakazem realizacji obiektów o charakterze uciążliwym. W centrach tych miejscowości natomiast znajdują się obszary intensywniejszego i umiarkowanego rozwoju różnych form mieszkalnictwa, usług i rzemiosła nieuciążliwego z koniecznością realizacji infrastruktury ekologicznej. W miejscowości Wola Piskulina znajdują się tereny role otwarte, chronione przed zabudową, zalesieniem oraz liniami napowietrznymi ze względu na swoje walory krajobrazowo- widokowe. Natomiast część Czarnego Potoku, obejmuje strefa pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz ścisłej ochrony konserwatorskiej. Zauważyć też można, że w północnej części Gminy znajdują się tereny zagrożenia powodzią.

Kolejna część Gminy, to miejscowości: Zabrzeż, Czerniec, Łącko, Szczereż, Maszkowice, Jazowsko, Kadcza. Jest to centralna część Gminy Łącko. Widać, że miejscowości te tworzą środek Gminy, ponieważ teren nie posiada tak licznych obszarów zielonych jak wcześniej. Dominują obszary intensywniejszego i umiarkowanego rozwoju różnych form mieszkalnictwa, usług i rzemiosła nieuciążliwego z koniecznością realizacji infrastruktury ekologicznej. Ale zauważyć można dość dużo gruntów osadniczych wskazanych do ograniczonego rozwoju osadnictwa związanego głównie gospodarką rolno-leśną i rekreacyjną, z zakazem realizacji obiektów uciążliwych, gdzie obowiązuje zabudowa na dużych działkach, luźno wkomponowana w otaczający krajobraz z zielenią towarzyszącą i indywidualną lub lokalną infrastrukturą ekologiczną. Na terenie Czerńca, Szczereża i częściowo

Jazowska znajdują się tereny rolne otwarte, chronione przed zabudową, zalesieniem oraz liniami napowietrznymi ze względu na swoje walory krajobrazowo- widokowe. W Czerńcu wskazano dwa ciągi i punkty widokowe do zagospodarowania na cele rekreacyjne (jako platformy widokowe z małą architekturą), a w Jazowsku jeden. W centralnej części Gminy także znajdują się obszary zagrożone ryzykiem powodzi. Przez Czerniec, Łącko i Maszkowice przechodzi otulina Popradzkiego Parku Krajobrazowego. W miejscowości Łącko znajdują się obszar UTS- szczególnie predysponowany do realizacji usług i urządzeń turystyki, rekreacji i sportu.

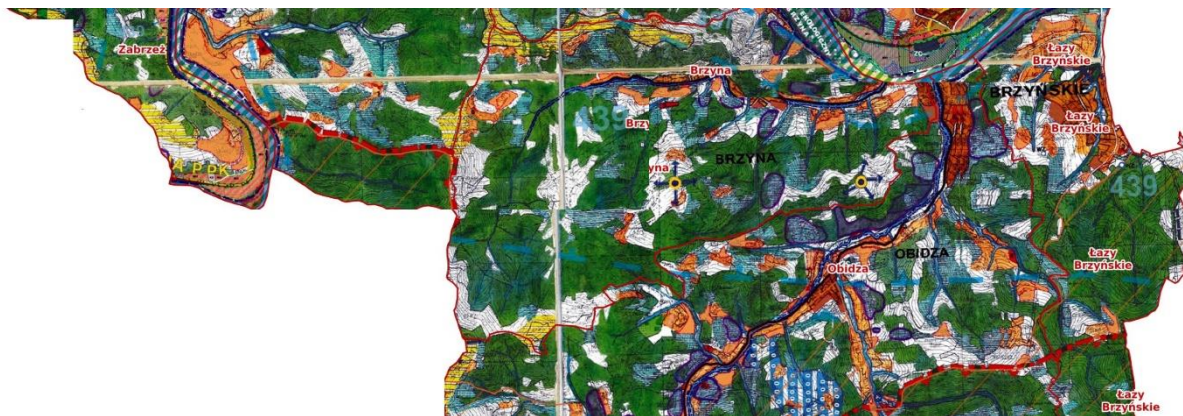
Mapa 3 Zagospodarowanie przestrzenne Zabrzeży, Czerńca, Łącka, Szczereża, Maszkowic, Jazowska, Kadczy (źr. <http://www.lacko.e-mpzp.pl/>).

Południowa część Gminy Łącko obejmuje miejscowości: Zarzecze, Brzyna, Łazy Brzyńskie i Obidzę. Teren podobnie jak część północną charakteryzują lasy. W części Łazów Brzyńskich znajdują się obszary intensywniejszego i umiarkowanego rozwoju różnych form mieszkalnictwa, usług i rzemiosła nieuciążliwego z koniecznością realizacji infrastruktury ekologicznej, a na terenie Obidzy umiarkowanego rozwoju różnych form mieszkalnictwa, usług i rzemiosła nieuciążliwego z koniecznością realizacji infrastruktury ekologicznej. Tutaj też znajdują się obszary łąkowo-pastwiskowe z zadrzewieniem, szczególnie predysponowane do wykorzystania dla narciarstwa i rekreacji całorocznej (bez realizacji obiektów kubaturowych i dużych wylesień). W Brzynie i Czerńcu oznaczono dwa ciągi i punkty widokowe do zagospodarowania na cele rekreacyjne, a jeden w Obidzy na granicy z Popradzkim Parkiem Krajobrazowym. Część miejscowości Zarzecze, Łazy Brzyńskie i Obidza znajdują się na terenie Natura 2000 Obszary Specjalnej Ochrony.

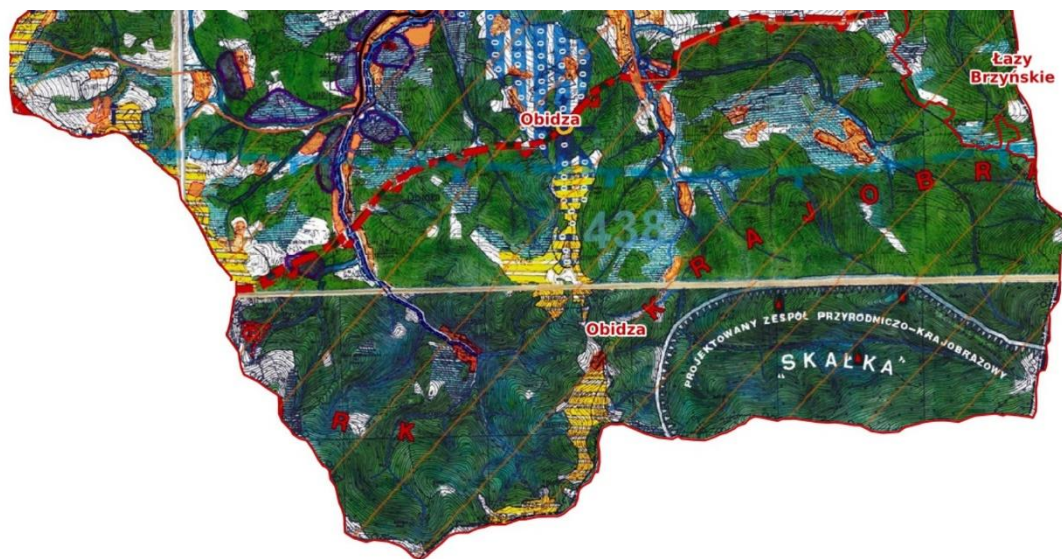
Podsumowując, północna i południowa część Gminy to obszary, gdzie dominują tereny leśne. Południowa część graniczy z PPK, stąd też ograniczenia, jeżeli chodzi o osadnictwo czy usługi. Jest to natomiast dobry teren pod rekreację oraz punkty widokowe. Centralna część Gminy, to tym samym centrum i największe skupisko terenów mieszkalnych czy usługowych. Na terenie Gminy występują także w dość dużej ilości rolne otwarte, chronione przed zabudową, zalesieniem oraz liniami

napowietrznymi ze względu na swoje walory krajobrazowo- widokowe. Niewątpliwie najbardziej bogatą w tereny zielone, miejsca idealne na punkt widokowy jest Obidza, która sąsiaduje z PPK.

Z uwagi na przepływający przez Gminę Dunajec, zauważyć można liczne miejsca zagrożenia ryzykiem powodzi.

Mapa Zagospodarowanie przestrzenne miejscowości Łazy Brzyńskie, Brzyna i Obidza (źr. <http://www.lacko.e-mpzp.pl/>).

Mapa 4 Zagospodarowanie przestrzenne miejscowości Łazy Brzyńskie i Obidza (źr. <http://www.lacko.e-mpzp.pl/>).

Jeżeli chodzi o obszary rewitalizacyjne, to zgodnie z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Łącko na lata 2016-2022, wyznaczono trzy obszary rewitalizacji:

- a) Podobszar „Centrum Wsi Łącko”
- b) Podobszar, Centrum Wsi Jazowsko”
- c) Podobszar Centrum Wsi Zagorzyn”.

Powyższe obszary obejmuje się rewitalizacją w całości, ponieważ tylko działania kompleksowe, zintegrowane i wielowymiarowe mogą przynieść zamierzony efekt. Wyznaczono ponadto w ramach podobszaru „Centrum Wsi Łącko” obszar szczególnej rewitalizacji w postaci Rynku w Łącku

jako obszaru, w którym realizowane będą działania ściśle powiązane z działaniami rewitalizacyjnymi minimalizującymi lub eliminującymi koncentrację negatywnych zjawisk w skali całej gminy. Wskazane podobszary do rewitalizacji charakteryzuje podobny poziom degradacji społecznej oraz gospodarczej, a dodatkowo na podobszarze „Centrum Wsi Łącko” zdiagnozowano duże braki w infrastrukturze kulturalnej zaś na podobszarze „Centrum Wsi Jazowsko” braki w infrastrukturze edukacyjnej.³⁰ Jeżeli chodzi o przedsięwzięcia rewitalizacyjne, to poniżej przedstawiono ich wykaz, zgodnie z zapisami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łącko na lata 2016-2022:

- 1) Centrum Kultury i Edukacji Muzycznej w m. Łącko
- 2) Modernizacja gminnego przedszkola w m. Łącko
- 3) Modernizacja centrum wsi Łącko - II etap.
- 4) Zagospodarowanie terenu nad Dunajcem na cele rekreacyjno-sportowe w m. Łącko
- 5) Modernizacja i dostosowanie domu katechetycznego na cele społeczno-kulturalne
- 6) Centrum rekreacyjno- turystyczne w m. Jazowsko- I etap
- 7) Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Jazowsku
- 8) Centrum rekreacyjno- turystyczne w m. Jazowsko- II etap (teren pomiędzy drogą wojewódzką a drogą na Obidzę, naprzeciwko budynku wielofunkcyjnego i OSP w Jazowsku).
- 9) Budowa lub zaadoptowanie nowego obiektu na potrzeby przedszkola samorządowego w Jazowsku.
- 10) Zagospodarowanie terenu wokół szkoły w Zagorzynie na cele rekreacyjno- sportowe
- 11) Utworzenie świetlicy wiejskiej wraz z zapleczem komputerowym w budynku OSP w Zagorzynie
- 12) Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych z Gminy Łącko
- 13) Aktywizacja społeczna osób starszych terenu z Gminy Łącko
- 14) Wsparcie dla funkcjonowania przedszkola w m. Łącko
- 15) Promocja kultury Górali Łąckich

Miejscowości, które pod względem społecznym, gospodarczym, technicznym, funkcjonalno-przestrzennym i środowiskowym są najbardziej atrakcyjne to Wola Kosnowa, Wola Piskulina oraz Czerniec. Jak wynika z *Załącznika nr 1 do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łącko na lata 2016-2022*, miejscowości te uzyskały najmniej punktów w kategorii *Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko z uwzględnieniem ich skali i wag*. Można zatem powiedzieć, że są to miejscowości o dużym potencjale rozwojowym.

1.3. Wnioski z diagnozy oraz obszary strategicznej interwencji

³⁰ Gminny Program Rewitalizacji Gminy Łącko na lata 2016-2022, s.33

Omówiono powyżej sytuację społeczną Gminy Łącko, gospodarczą, środowiskową, kulturalną, turystyczną, politykę społeczną i kapitał społeczny. Odniesiono się do edukacji, bezpieczeństwa publicznego, finansów Gminy, a także planowania przestrzennego.

Aby mieć bardziej szeroki obraz problemów Gminy z punktu widzenia jej mieszkańców, udostępniono ankietę online na temat warunków życia w Gminie. Ankieta dostępna była w dwóch wersjach- dla młodzieży oraz dla dorosłych mieszkańców. Poniżej przedstawiono wyniki otrzymanych odpowiedzi.

W badaniu wzięło udział 69 młodych osób (40 kobiet i 29 mężczyzn), w wieku 14-16 lat (68 osób) oraz 17-21 lat (1 osoba). Ankieta była anonimowa, dostępna online przez okres miesiąca (od 1 maja do 31 maja 2021r.). Zawierała pytania skonstruowane na potrzeby poznania opinii o Gminie wśród młodzieży. Pytania dotyczyły atrakcyjności Gminy, rekreacji i wypoczynku, jak również miały na celu wskazanie powodów, które przyciągają młode osoby do Gminy, ale też czynników, które do niej zniechęcają. Kwestionariusz zawierał 8 krótkich pytań.

Zdecydowana większość ankietowanych odpowiedziała, że Gmina jest dobrym miejscem do życia dla rodzin z dziećmi, następnie dla młodzieży i osób młodych, a także osób starszych. Najmniej odpowiedzi uzyskała grupa studentów i uczniów oraz przedsiębiorcy.

1. Dla kogo Twoim zdaniem Gmina Łącko jest dobrym miejscem do życia i rozwoju

Wybór opcji, odpowiedziano 69x, brak odpowiedzi 0x

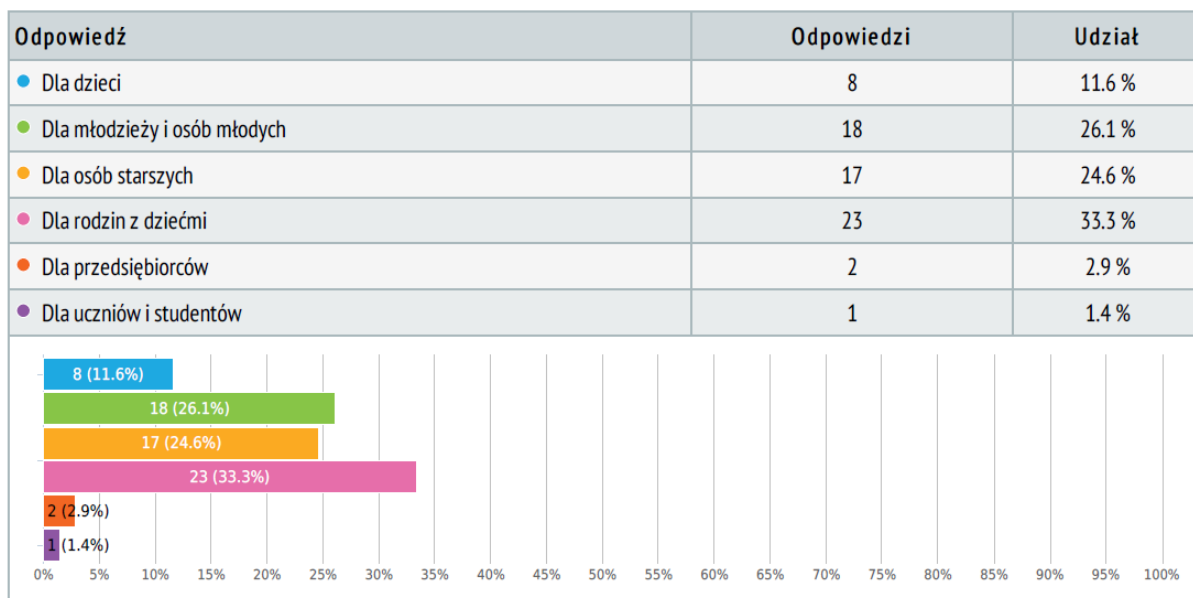

Tabela 23 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 1 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).

Kolejne pytanie dotyczyło zadowolenia z faktu bycia mieszkańcem Łącka:

2. Czy jesteś zadowolony/a z faktu, że jesteś mieszkańcem Gminy Łącko?

Wybór opcji, odpowiedziano 69x, brak odpowiedzi 0x

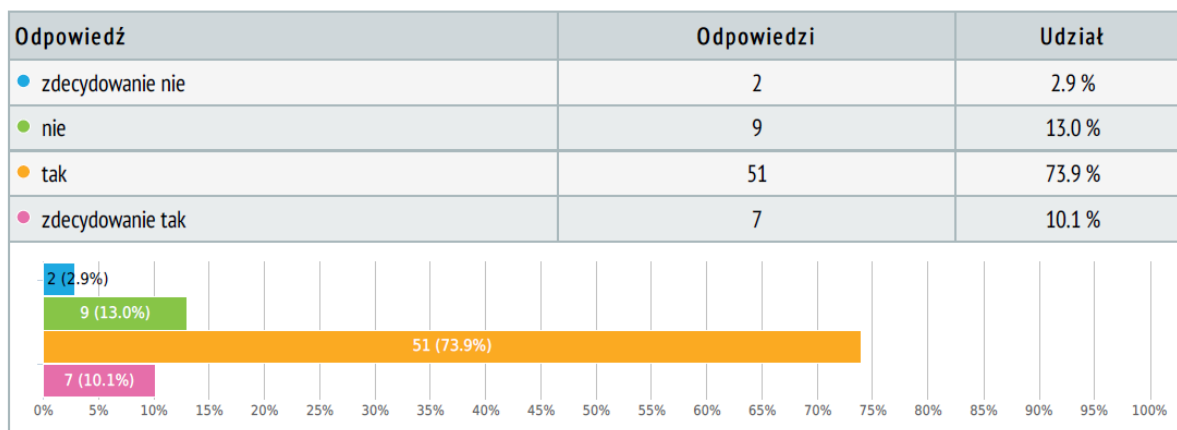

Tabela 24 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 2 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).

Znaczna część osób jest zadowolona z tego, że mieszka w Gminie (łącznie 84% badanych).

Jeżeli chodzi o to, co zachęca młodzież do mieszkania w Gminie, a co do jej opuszczenia, to wyniki prezentują się następująco:

3. Co zachęca Ciebie do mieszkania w Gminie Łącko, a co do jej opuszczenia

Matryca, wybór opcji, odpowiedziano 69x, brak odpowiedzi 0x

Odpowiedź	• Zachęca do mieszkania	• Zachęca do opuszczenia
Oferta kulturalna	58 (84.1 %)	11 (15.9 %)
Oferta rozrywkowa, komercyjna (odpłatna, zaplecze gastronomiczne, kina, teatry, puby, kluby itp.)	38 (55.1 %)	31 (44.9 %)
Możliwość kontynuowania nauki	38 (55.1 %)	31 (44.9 %)
Estetyka Gminy i okolic i jakość przestrzeni publicznych	55 (79.7 %)	14 (20.3 %)
Atrakcyjność terenów rekreacyjnych	57 (82.6 %)	12 (17.4 %)
Bezpieczeństwo	57 (82.6 %)	12 (17.4 %)
Jakość powietrza	52 (75.4 %)	17 (24.6 %)
Komunikacja publiczna	36 (52.2 %)	33 (47.8 %)
Aktywność społeczna i współdziałanie mieszkańców	46 (66.7 %)	23 (33.3 %)

Tabela 25 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 3 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).

Większość odpowiedzi wskazuje, na to, że Gmina jest miejscem przyjaznym do mieszkania, przeważają pozytywne aspekty, które zachęcają do mieszkania. Jednak część osób nie jest zadowolona z komunikacji publicznej, braku możliwości kontynuowania nauki czy oferty rozrywkowej.

W zakresie potrzeb kulturalno-społecznych młodych ludzi, uzyskano częściowe potwierdzenie, że są one zaspokajane. Jednak niecała połowa badanych uważa inaczej.

4. Czy według Ciebie potrzeby kulturalno-społeczne osób młodych są w Gminie Łącko zaspokojone?

Wybór opcji, odpowiedziano 69x, brak odpowiedzi 0x

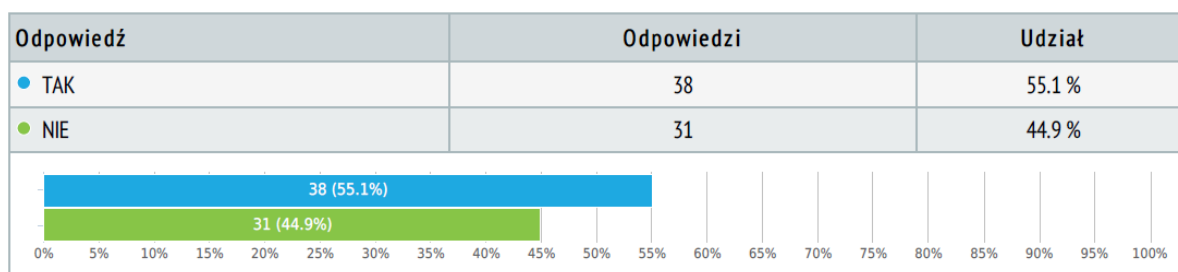

Tabela 26 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 4 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).

Jeżeli chodzi o sposób spędzania czasu w Gminie przez osoby młode, to poniżej zaprezentowano uzyskane odpowiedzi:

5. W jaki sposób zwykle spędzasz czas wolny (weekendy) w Gminie Łącko

Wybór opcji, odpowiedziano 69x, brak odpowiedzi 0x

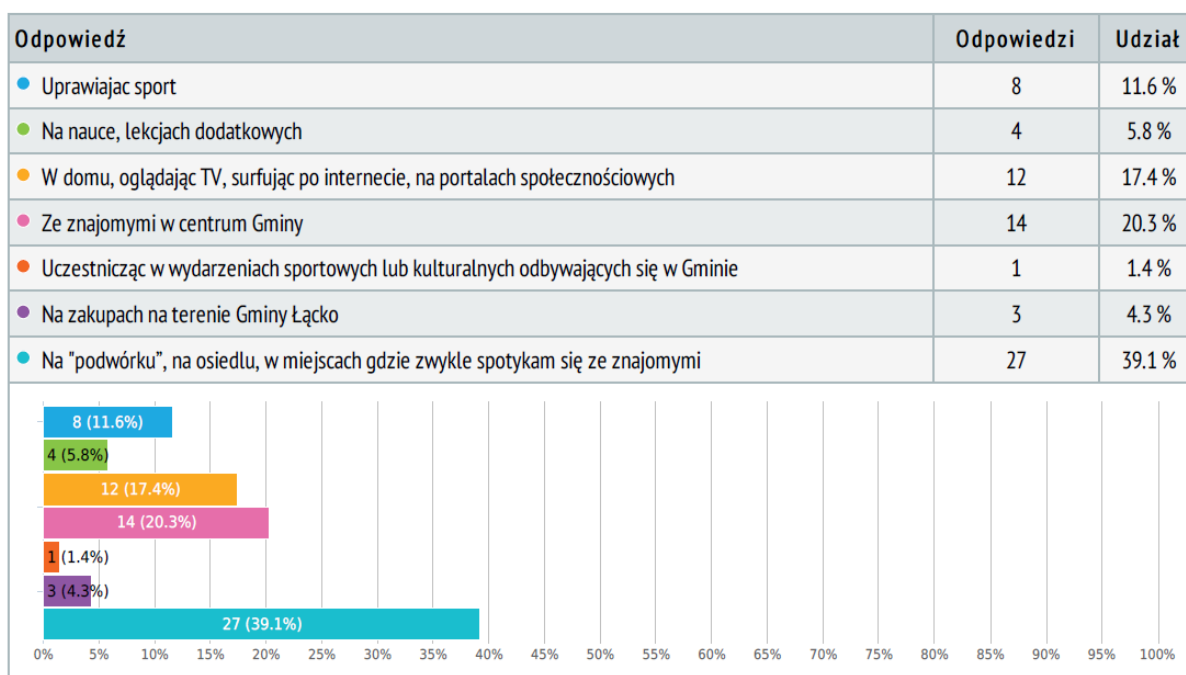

Tabela 27 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 5 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).

Przeważająca część badanych spędza czas na osiedlach/podwórku, tam gdzie przeważnie spotykają się, ze znajomymi. Widać wyraźnie potrzebę zapewnienia miejsc na świeżym powietrzu, gdzie młodzież mogłaby spędzać czas, zwłaszcza, że 20,3 % badanych spędza czas w centrum Gminy.

Co do cech, które obniżają atrakcyjność Gminy, to według badanych jest to niedobór miejsc rekreacji i rozrywki.

6. Co według Ciebie obniża atrakcyjność Gminy Łącko dla osób młodych

Wybór opcji, odpowiedziano 69x, brak odpowiedzi 0x

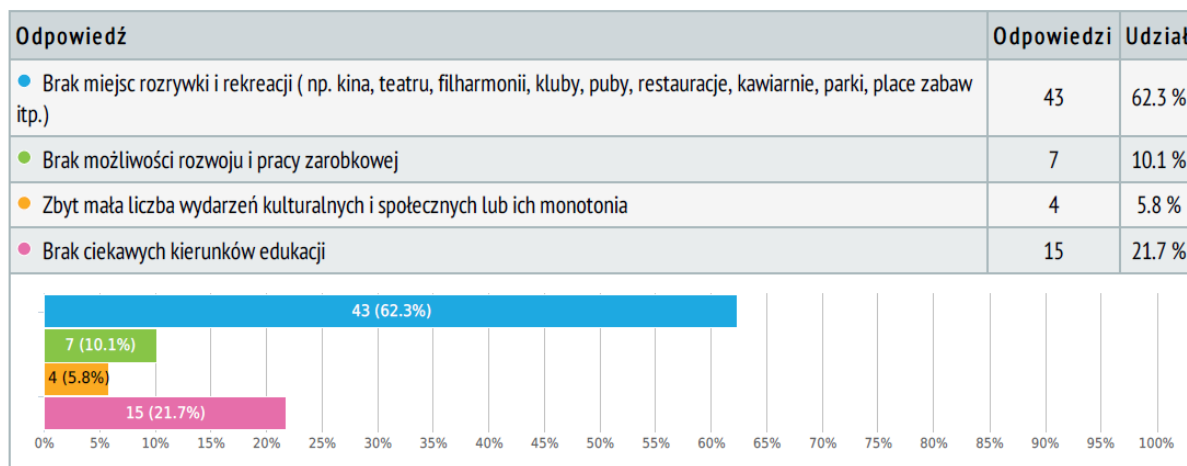

Tabela 28 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 6 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).

Przekłada się to na odpowiedzi o wiązanie przyszłości z Gminą Łącko. Ponad połowa osób, po ukończeniu studiów/ szkoły średniej nie planuje tu pozostać.

7. Czy po ukończeniu szkoły, studiów, wiązesz swoją przyszłość z Gminą Łącko?

Wybór opcji, odpowiedziano 69x, brak odpowiedzi 0x

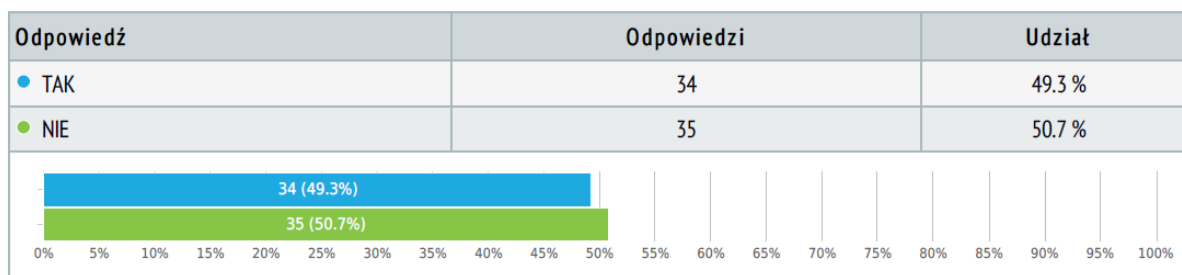

Tabela 29 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 7 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).

Ostatnie pytanie brzmiało *Chcesz wyjechać z Gminy Łącko- co zatrzymałoby Cię tutaj na dłużej?* Opisz powód, który by Cię zatrzymał? Osoby badane pozostałyby w Gminie głównie ze względu na rodzinę(10 wskazań). Kolejne wymieniane powody, to krajobraz i kultura, znajomi i koledzy, utworzenie kina, teatru, ciekawych miejsc rozrywki, zapewnienie bezpieczeństwa w obrębie Maszkowic i osiedla Romów, a także wzrost zainteresowania władzy lokalnej miejscowościami takimi jak Kadcza, czy Brzyna. Było także 6 wskazań, na brak powodu, który zatrzymałby badanych w Gminie.

Podsumowując można powiedzieć, że młodzi ludzie utożsamiają się z Gminą, są zadowoleni z życia w Łącku oraz pozostałych miejscowościach. Według nich brakuje miejsc rekreacji i rozrywki-

kina, teatru, restauracji itp. Czas wolny spędzają wspólnie ze znajomymi na świeżym powietrzu, często w centrum Łącka (możliwe, że z uwagi na lepszą dostępność w tej miejscowości infrastruktury rekreacji). Młodzież jest związana z lokalnym środowiskiem- rodziną i przyjaciółmi, są to główne powody dla których pozostaliby w Gminie. Także walory naturalne, krajobraz, lasy i atrakcje przyrodnicze są czynnikiem przyciągającym ich uwagę.

Druga ankieta skierowana była do osób dorosłych-także mieszkańców Gminy. W badaniu wzięło udział 39 kobiet i 22 mężczyzn w wieku 16-25 (4), 26-35 (20), 36-50 (28), 51-65 (7), 65 i więcej (2). Ankieta była anonimowa, dostępna online przez okres miesiąca (od 1 maja do 31 maja 2021r.). Zawierała 5 pytań skonstruowanych na potrzeby poznania opinii o warunkach życia w Gminie, jej problemach, a także sposobach na ich rozwiązanie. Osoby ankietowane, to mieszkańcy miejscowości Gminy, w większości osoby zatrudnione lub prowadzące działalność gospodarczą, ale także rolnicy, czy osoby bezrobotne.

Pierwsze pytanie dotyczyło warunków życia i rozwoju w Gminie.

1. Proszę ocenić warunki życia / działalności w Gminie oraz możliwości jej rozwoju
– proszę o zaznaczenie właściwej odpowiedzi:

Matryca, wybór opcji, odpowiedziano 61x, brak odpowiedzi 0x

Odpowiedź	 Bardzo dobre	 Dobre	 Średnie	 Złe	 Bardzo złe
Warunki dla rozwoju przedsiębiorczości	3 (4.9 %)	25 (41.0 %)	30 (49.2 %)	2 (3.3 %)	1 (1.6 %)
Dostęp do instytucji, placówek usługowych	7 (11.5 %)	36 (59.0 %)	15 (24.6 %)	2 (3.3 %)	1 (1.6 %)
Dostęp do infrastruktury sportu i rekreacji, ciekawego spędzenia czasu	11 (18.0 %)	25 (41.0 %)	17 (27.9 %)	6 (9.8 %)	2 (3.3 %)
Dostęp do infrastruktury kultury i rozrywki	7 (11.5 %)	17 (27.9 %)	21 (34.4 %)	13 (21.3 %)	3 (4.9 %)
Poziom oferty i wydarzeń kulturalnych	4 (6.6 %)	17 (27.9 %)	27 (44.3 %)	12 (19.7 %)	1 (1.6 %)
Stan środowiska naturalnego	2 (3.3 %)	31 (50.8 %)	22 (36.1 %)	5 (8.2 %)	1 (1.6 %)
Walory krajobrazowe	38 (62.3 %)	22 (36.1 %)	0	0	1 (1.6 %)
Zagospodarowanie przestrzeni publicznych (w tym: place, skwery, parki)	14 (23.0 %)	22 (36.1 %)	15 (24.6 %)	8 (13.1 %)	2 (3.3 %)
Stan i jakość dróg	2 (3.3 %)	25 (41.0 %)	20 (32.8 %)	11 (18.0 %)	3 (4.9 %)
Dostęp do infrastruktury komunalnej (wodociągi)	5 (8.2 %)	22 (36.1 %)	12 (19.7 %)	16 (26.2 %)	6 (9.8 %)
Dostęp do infrastruktury komunalnej (kanalizacja)	6 (9.8 %)	18 (29.5 %)	15 (24.6 %)	14 (23.0 %)	8 (13.1 %)
Dostęp do infrastruktury komunalnej (gaz)	2 (3.3 %)	1 (1.6 %)	4 (6.6 %)	23 (37.7 %)	31 (50.8 %)
Dostępność transportu publicznego	3 (4.9 %)	8 (13.1 %)	22 (36.1 %)	18 (29.5 %)	10 (16.4 %)
Bezpieczeństwo publiczne	3 (4.9 %)	30 (49.2 %)	21 (34.4 %)	4 (6.6 %)	3 (4.9 %)
Poziom wykształcenia mieszkańców	3 (4.9 %)	20 (32.8 %)	34 (55.7 %)	2 (3.3 %)	2 (3.3 %)

Rynek pracy (możliwość zatrudnienia)	2 (3.3 %)	5 (8.2 %)	21 (34.4 %)	26 (42.6 %)	7 (11.5 %)
Dostępność i jakość opieki społecznej	4 (6.6 %)	17 (27.9 %)	31 (50.8 %)	5 (8.2 %)	4 (6.6 %)
Dostępność i jakość opieki zdrowotnej	5 (8.2 %)	9 (14.8 %)	31 (50.8 %)	11 (18.0 %)	5 (8.2 %)
Dostępność i jakość edukacji przedszkolnej	17 (27.9 %)	29 (47.5 %)	11 (18.0 %)	3 (4.9 %)	1 (1.6 %)
Dostępność i jakość szkolnictwa na poziomie podstawowym	13 (21.3 %)	30 (49.2 %)	13 (21.3 %)	4 (6.6 %)	1 (1.6 %)
Usługi turystyczne	2 (3.3 %)	15 (24.6 %)	27 (44.3 %)	11 (18.0 %)	6 (9.8 %)
Dostępność bazy gastronomicznej	5 (8.2 %)	19 (31.1 %)	25 (41.0 %)	11 (18.0 %)	1 (1.6 %)
Dostępność bazy noclegowej	2 (3.3 %)	7 (11.5 %)	29 (47.5 %)	19 (31.1 %)	4 (6.6 %)
Dostęp do internetu	6 (9.8 %)	30 (49.2 %)	15 (24.6 %)	7 (11.5 %)	3 (4.9 %)
Dostępność terenów przeznaczonych pod inwestycje	3 (4.9 %)	21 (34.4 %)	26 (42.6 %)	8 (13.1 %)	3 (4.9 %)
Aktywność środowisk lokalnych (kluby, stowarzyszenia, koła itp.)	4 (6.6 %)	19 (31.1 %)	25 (41.0 %)	11 (18.0 %)	2 (3.3 %)
Rozwój rolnictwa i branży rolno-spożywczej	5 (8.2 %)	20 (32.8 %)	25 (41.0 %)	9 (14.8 %)	2 (3.3 %)
Atrakcyjność gminy dla turystów	9 (14.8 %)	24 (39.3 %)	20 (32.8 %)	7 (11.5 %)	1 (1.6 %)
Jakość rządzenia oraz funkcjonowanie administracji publicznej w gminie	9 (14.8 %)	25 (41.0 %)	17 (27.9 %)	8 (13.1 %)	2 (3.3 %)
Korzystanie przez Gminę ze środków UE	23 (37.7 %)	19 (31.1 %)	15 (24.6 %)	3 (4.9 %)	1 (1.6 %)

Tabela 30 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 1 w ankiecie dla dorosłych mieszkańców (źr. www.surveio.com).

Jak widać powyżej, mieszkańcom brakuje dostępu do infrastruktury gazowej. Bardzo dobrze oceniono walory krajobrazowe, a dobrze dostęp do instytucji, placówek usługowych, infrastruktury sportu i rekreacji, ciekawego spędzenia czasu, stan środowiska naturalnego, bezpieczeństwo publiczne, dostęp do internetu oraz dostępność i jakość edukacji przedszkolnej i szkolnictwa na poziomie podstawowym. Średnio wypadły: warunki dla rozwoju przedsiębiorczości, poziom oferty i wydarzeń kulturalnych, poziom wykształcenia mieszkańców, dostępność i jakość opieki społecznej, dostępność i jakość opieki zdrowotnej, dostępność bazy noclegowej, rozwój rolnictwa i branży rolno-spożywczej.

Drugie pytanie dotyczyło wskazania głównych problemów społecznych, które występują na terenie Gminy. Uzyskano poniższe odpowiedzi:

2. Proszę ocenić, jakie główne problemy społeczne występują na terenie gminy – proszę o zaznaczenie właściwej odpowiedzi:

Matryca, wybór opcji, odpowiedziano 61x, brak odpowiedzi 0x

Odpowiedź	● Wysokie zagrożenie problemem	● Średnie zagrożenie problemem	● Niskie zagrożenie	● Problem nie występuje
Przestępczość (ogólnie)	5 (8.2 %)	22 (36.1 %)	32 (52.5 %)	2 (3.3 %)
Przestępczość wśród młodych	5 (8.2 %)	29 (47.5 %)	25 (41.0 %)	2 (3.3 %)
Bezrobocie	9 (14.8 %)	40 (65.6 %)	11 (18.0 %)	1 (1.6 %)
Ubóstwo	7 (11.5 %)	26 (42.6 %)	25 (41.0 %)	3 (4.9 %)
Przemoc w rodzinie	6 (9.8 %)	28 (45.9 %)	24 (39.3 %)	3 (4.9 %)
Alkoholizm	16 (26.2 %)	34 (55.7 %)	10 (16.4 %)	1 (1.6 %)
Narkomania	8 (13.1 %)	26 (42.6 %)	25 (41.0 %)	2 (3.3 %)
Duża liczba osób starszych w porównaniu do osób pracujących	7 (11.5 %)	31 (50.8 %)	19 (31.1 %)	4 (6.6 %)
Niepełnosprawność i choroby	5 (8.2 %)	21 (34.4 %)	33 (54.1 %)	2 (3.3 %)
Brak wykształcenia/ niskie wykształcenie	5 (8.2 %)	29 (47.5 %)	27 (44.3 %)	0

Tabela 31 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 2 w ankiecie dla dorosłych (źr. www.survio.com).

Według badanych, głównym problemem społecznym w Gminie jest alkoholizm i bezrobocie, ale także ubóstwo, narkomania czy duża liczba osób starszych w porównaniu do osób pracujących. Niepełnosprawność i choroby, to wg badanych niskie zagrożenie.

Kolejne pytanie dotyczyło priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy. Wśród odpowiedzi wyróżniały się: rozwój infrastruktury technicznej (w tym: sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, gazowej), budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych, rozwój turystyki, w tym infrastruktury oraz bazy noclegowej i gastronomicznej, poprawa jakości i stanu dróg gminnych oraz poprawa dostępu do opieki medycznej.

3. Proszę o wybranie maksymalnie 6 priorytetów, które wpłynęłyby na rozwój Gminy w przyszłości (lata 2021-2030) i rozwiązanie problemów Gminy

Wybór, więcej możliwości, odpowiedziano 61x, brak odpowiedzi 0x

Odpowiedź	Odpowiedzi	Udział
• Udogodnienia dla przedsiębiorców (w tym: ulgi, przygotowane tereny pod inwestycje)	20	32.8 %
• Sprowadzenie do gminy dużego inwestora	17	27.9 %
• Budowa i modernizacja obiektów sportu i rekreacji	18	29.5 %
• Budowa i modernizacja obiektów kultury i rozrywki	15	24.6 %
• Rozwój turystyki, w tym infrastruktury oraz bazy noclegowej i gastronomicznej	28	45.9 %
• Wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii (np. fotowoltaiki)	23	37.7 %
• Budowa nowych i modernizacja istniejących dróg oraz ciągów pieszo-rowerowych	27	44.3 %
• Rozwój infrastruktury technicznej (w tym: sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, gazowej)	28	45.9 %
• Rozwój transportu publicznego	24	39.3 %
• Poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (rynku, placów, skwerów, miejsc spotkań)	14	23.0 %
• Poprawa dostępu do opieki medycznej	28	45.9 %
• Działania i programy zmniejszające bezrobocie i ubóstwo	13	21.3 %
• Lepsze i więcej świadczeń w zakresie opieki społecznej	7	11.5 %
• Modernizacja i doposażenie przedszkoli oraz szkół	14	23.0 %
• Promocja gminy, w tym: promocja turystyczna i gospodarcza	7	11.5 %
• Rozwój sieci internetowej	15	24.6 %
• Rozwój usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (przez internet)	6	9.8 %
• Wspieranie działań i organizacja wydarzeń kulturalnych, sportowych	6	9.8 %
• Sprawniejszy urząd i samorząd gminny	11	18.0 %
• Rozwój rolnictwa, w tym nowoczesnych gospodarstw rolnych i przemysłu przetwórczego	4	6.6 %
• Poprawa jakości i stanu dróg gminnych	26	42.6 %
• Poprawa środowiska naturalnego, jego ochrona i rozwój	15	24.6 %

Tabela 32 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 3 w ankiecie dla dorosłych mieszkańców (źr. www.surveo.com).

Następne pytanie dotyczyło opinii na temat inwestycji, które są najbardziej potrzebne. Wśród propozycji przeważały:

- Budowa obiektów infrastruktury turystyki, budowa ścieżek rowerowych ,
- Modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej, gazowej, kanalizacji,
- Remont dróg, rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gazyfikacja gminy,
- Poprawa środowiska naturalnego w szczególności dofinansowania do fotowoltaiki i pomp ciepła,
- Stworzenie obiektów typu świetlica aby młodzież miała zorganizowany czas po lekcjach,
- Poprawa komunikacja publicznej,
- Poprawa opieki zdrowotnej.

Ostatnie pytanie otrzymało poniższe odpowiedzi.

5. Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź z czym chciał(a)by Pani/Pan aby utożsamiano Gminę w roku 2030

Wybór opcji, odpowiedziano 61x, brak odpowiedzi 0x

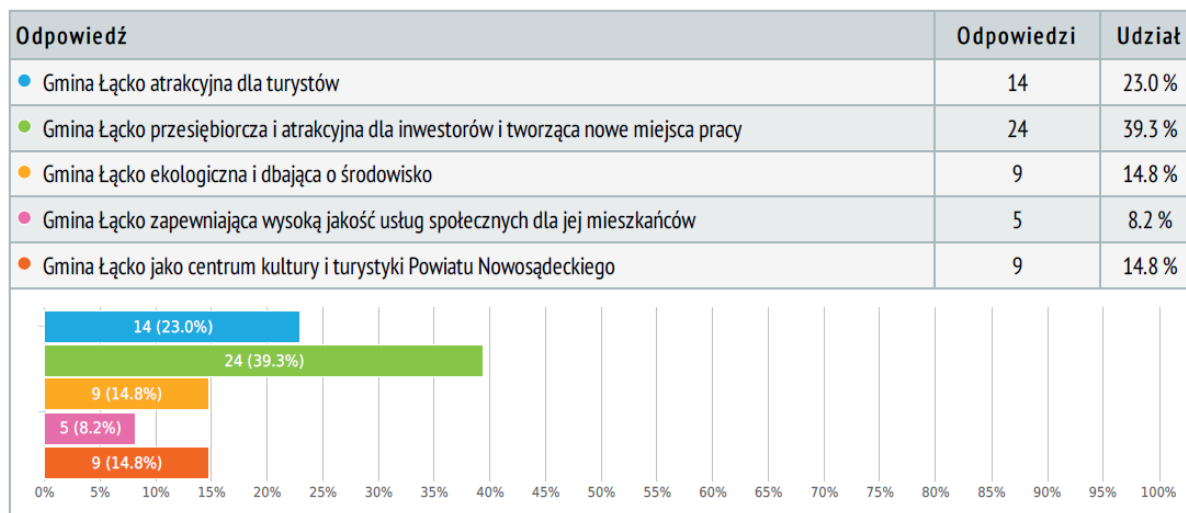

Tabela 33 Tabela 32 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 5 w ankiecie dla dorosłych mieszkańców (źr. www.surveio.com).

Jak widać, mieszkańcy chcą, aby Gmina była atrakcyjna dla inwestorów i tworzyła miejsca pracy. Duża część osób chce też, aby była atrakcyjna dla turystów i stanowiła centrum Powiatu Nowosądeckiego i była ekologiczna, dbająca o środowisko.

Jak widać, dorośli mieszkańcy kładą nacisk głównie na infrastrukturę techniczną- dostęp do gazu, kanalizacji, wody, poprawa jakości dróg. Ale także liczą na rozwój przedsiębiorczości czy turystyki.

Podsumowanie diagnozy społecznej

Zestawiając ze sobą dane w zakresie sytuacji społecznej Gminy Łącko, można zauważyć, że do problemów Gminy zalicza się na pewno malejący udział osób w wieku produkcyjnym, czy rosnący wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi. Do tego dochodzi stosunkowo duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej oraz rosnący odpływ mieszkańców. Zauważyć można, że uczniowie uzyskują niskie wyniki z języka angielskiego, a udział dzieci w wieku przedszkolnym w wychowaniu przedszkolnym jest stosunkowo niski. Ale z drugiej strony, rośnie liczba ludności, liczba żłobków i przedszkoli, prężnie działają organizacje pozarządowe. Mimo, że gmina jest dość duża, to utrudnia to jej gazyfikację. Brakuje obiektów sportowych i rekreacyjnych, a głównym kierunkiem turystyki jest turystyka aktywna, stąd osoby, które jej nie praktykują nie będą w pełni usatysfakcjonowane taką formą spędzania czasu wolnego. Jednak położenie Gminy jej krajobraz decydują o kierunku jej rozwoju i należy to wykorzystać. Mieszkańcy Gminy są dość aktywni, działa tu dużo OSP, NGO, a udział w życiu politycznym jest zadowalający, biorą oni udział w koncertach, występach- poziom udziału w życiu kulturalnym jest wysoki i widać zapotrzebowanie w tym obszarze.

Podsumowanie - Słabe i mocne strony Gminy Łącko

Słabe Strony	Mocne Strony
1) Malejący udział osób wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności. 2) Rosnący wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi. 3) Spadek atrakcyjności osadniczej. 4) Rosnący odpływ mieszkańców i malejący napływ. 5) Rosnący wskaźnik środowiskowej pomocy społecznej powyżej kryterium dochodowego. 6) Stosunkowo duża liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (wskaźnik wyższy niż np. w Gminie miejsko-wiejskiej Stary Sącz, która liczy więcej mieszkańców). 7) Wzrost wskaźnika osób korzystających z placówek wsparcia dziennego (może to być również szansa, w zależności od sposobu rozpatrywania problemu). 8) Niższy niż w sąsiedniej gminie odsetek dzieci uczęszczających do przedszkola. 9) Niskie wyniki egzaminów z języka angielskiego. 10) Istniejące tzw. białe plamy w zakresie dostępności sieci komórkowej i Internetu bezprzewodowego. 11) Niewystarczająca sieć gazowa i ogrzewanie gospodarstw domowych węglem. 12) Mała liczba obiektów sportowych oraz klubów sportowych. 13) Słaba oferta turystyczna dla osób niezainteresowanych przyrodą, turystyką aktywną. 14) Brak rozpoznawalnego obiektu turystycznego, przyciągającego turystów oraz inwestorów. 15) Przewaga kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych. 16) Wysokie bezrobocie wśród osób do 30 r.ż. 17) Wyższy wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych niż krótkotrwale bezrobotnych.	1) Rośnie liczba ludności ogółem. 2) Spadek liczby rodzin otrzymujących zasiłek rodzinny. 3) Rosnąca liczba żłobków i wskaźnik udziału dzieci do lat 3 w opiece żłobkowej. 4) Rosnąca liczba przedszkoli. 5) Stosunkowo wysoka liczba organizacji pozarządowych na terenie Gminy, w porównaniu do średniej powiatowej. 6) Rosnąca liczba szlaków rowerowych. 7) Malowniczy krajobraz. 8) Wykorzystanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych w postaci tworzenia ścieżek, szlaków, wież widokowych. 9) Wysoki wskaźnik pozyskiwania środków zewnętrznych. 10) Rozwijająca się sieć kanalizacyjna oraz przyłączenia do niej gospodarstw domowych. 11) Malejąca liczba przydomowych zbiorników na nieczystości płynne. 12) Wzrost liczby gospodarstw domowych segregujących odpady. 13) Malejąca liczba odpadów zmieszanych. 14) Bogata kultura folklorystyczna. 15) Zainteresowanie mieszkańców udziałem w kulturze i wydarzeniach kulturalnych organizowanych na terenie Gminy. 16) Aktywne i liczne OSP. 17) Niska przestępczość. 18) Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych.

18) Brak dużych przedsiębiorstw, które dawałyby poczucie stabilizacji zawodowej, zarobkowej i warunki do rozwoju.	
19) Dość znaczące ryzyko zagrożenia powodzią i osuwiska.	

Tabela 34 Słabe i mocne strony Gminy Łącko (oprac. własne).

Obszary strategicznej interwencji

Diagnoza danego obszaru wiąże się z jego charakterystyką, opisem, a jej celem jest określenie, co wymaga interwencji, pomocy, wsparcia. W oparciu o dostępne dane, zebrane powyżej, powstały obszary strategicznej interwencji (OSI). Obszary te dotyczą kierunków, które są kluczowe w Strategii Rozwoju Gminy Łącko oraz wyodrębnione w ramach diagnozy miejscowości.

Jeżeli chodzi o obszary, na które należy zwrócić uwagę przy interwencji, to są to:

Rysunek 3 Obszary Strategicznej Interwencji- ujęcie tematyczne (oprac. własne).

Wskazane obszary tematyczne powiązane są ściśle z wizją, celami i planowanymi przedsięwzięciami. Aby wyodrębnić konkretne miejscowości w ramach OSI, wzięto pod uwagę następujące czynniki:

- 1) Liczba mieszkańców (stan na 31.12.2019 rok).
- 2) Liczba osób korzystających z pomocy OPS w podziale na miejscowości (stan na 31.12.2019 rok).
- 3) Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy (dostępne są dane wyłącznie za 2018 rok).

- 4) Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 (stan na 31.12.2019 rok).
- 5) Liczba osuwisk (stan na 2019 rok).
- 6) Zagrożenie powodziowe 10% i wyżej (stan na 2019 rok).
- 7) Liczba terenów przeznaczonych w MPZP na turystykę, rekreację, turystykę aktywną (stan na 2019 rok).

Każdą z miejscowości Gminy Łącko przyporządkowano do powyższych czynników, celem uzyskania wyniku. Posłużono się danymi własnymi (OPS, MPZP) jak również danymi zewnętrznymi (GUS, PUP- otrzymane dane za 2018 rok). Każdy czynnik zawierał w sobie punktację.

W zakresie wad/ problemów	
Liczba mieszkańców stan na 31.12.2019 r.	punkt przyznawany za liczbę ludności poniżej tj. 500
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 (stan na 31.12.2019r.).	punkt przyznawany za liczbę działalności poniżej średniej tj. 60
Liczba osób korzystających z pomocy OPS (stan na 31.12.2019)	punkt przyznawany za liczę osób powyżej tj. 100
Liczba osuwisk (stan na rok 2019r.)	ilość punktów zależna od ilości osuwisk
Zagrożenie powodzią (10%) (stan na rok 2019r.)	punkt przyznawany, gdy miejscowość jest zagrożona 10% ryzykiem powodzią
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP stan na 31.12.2018 r.	punkt przyznawany za liczbę osób bezrobotnych powyżej średniej tj. 30
W zakresie atutów i szans	
Liczba mieszkańców stan na 31.12.2019 r.	punkt przyznawany za liczbę ludności powyżej średniej tj. 960
Ciągi i punkty widokowe do zagospodarowania (stan na rok 2019r.).	liczba punktów zależna od ilości ciągów i punktów widokowych (ilość punktów widokowych= ilość uzyskanych punktów)
Liczba terenów przeznaczonych na rekreację, turystykę, turystykę aktywną w MPZP	liczba punktów zależna od ilości obszarów przeznaczonych na turystykę, rekreację i turystykę aktywną
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 (stan na 31.12.2019r.).	punkt przyznawany za liczbę działalności powyżej średniej tj. 60

Tabela 35 Czynniki brane pod uwagę przy wyznaczaniu OSI (oprac. własne).

Poniżej zestawiono czynniki wraz z miejscowościami i ilościami otrzymanych punktów. Z 16 miejscowości trzy uzyskały najwyższy wynik łączny: Łącko, Jazowsko i Obidza. Zgodnie z uzyskaną punktacją, te wsie stanowić będą Obszary Strategicznej Interwencji. Należy zaznaczyć, że wyznaczanie OSI wiąże się nie tylko z zagrożeniami jakie niesie dany obszar, ale także z szansami, dlatego też za szanse/zalety nie odejmowano punktów, a dodawano je do problemów/wad.

L.p.	Miejscowość	Wady/Problemy						Szanse/Zalety				RAZEM
		Liczba mieszkańców (stan na 31.12.2019r.)	Liczba osób korzystających z pomocy OPS (stan na 31.12.2019 r.)	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP stan na 31.12.2018	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 (stan na 31.12.2019r.)	Liczba osuwisk (stan na rok 2019)	Zagrożenie powodzią (10%) (stan na rok 2019)	Liczba mieszkańców (stan na 31.12.2019r.)	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007 (stan na 31.12.2019r.)	Ciągi i punkty widokowe do zagospodarowania (stan na rok 2019)	Liczba terenów przeznaczonych na rekreację, turystykę, turystykę aktywną w MPZP	
1.	Obidza	146	181	55	86	5	0	146	86	1	1	11
2.	Łązy Brzyńskie	495	63	18	27	0	1	495	27	0	0	3
3.	Brzyna	694	71	29	36	0	0	694	36	1	0	2
4.	Kadcza	1093	31	32	56	1	1	1093	56	0	0	3
5.	Jazowsko	1737	165	70	114	3	1	1737	114	1	0	9
6.	Maszkowice	1148	206	44	42	1	1	1148	42	0	0	6
7.	Zarzecze	525	65	13	19	0	1	525	19	0	0	2
8.	Zabrzeż	1272	85	23	91	0	1	1272	91	2	0	5
9.	Szczereż	561	57	8	24	0	0	561	24	0	0	1
10.	Łącko	3156	186	78	222	1	1	3156	222	0	1	7
11.	Czarniec	788	46	20	64	2	1	788	64	2	0	6
12.	Zagorzyn	1047	70	14	64	2	0	1047	64	0	0	4
13.	Wola Piskulina	427	73	4	17	0	0	427	17	0	0	2
14.	Wola Kosnowa	758	98	21	43	1	0	758	43	0	0	2
15.	Kicznia	850	121	20	54	0	0	850	54	0	0	2
16.	Czarny Potok	660	76	18	29	2	0	660	29	0	0	3

Tabela 36 Wyznaczone OSI (oprac. własne).

2. Wizja, cele strategiczne i operacyjne rozwoju Gminy Łącko oraz kierunki działań w zakresie ich realizacji

Strategia Rozwoju ma przede wszystkim określać kierunku rozwoju obszaru, musi zawierać w sobie cele, które powinno się osiągnąć, mając na myśli szeroko rozumiany rozwój Gminy. Niniejszy rozdział zawierać będzie wizję i cele rozwoju Gminy Łącko, a także kierunki działań, które mają doprowadzić do realizacji założonych celów, jak również rezultaty tych działań wraz ze sposobem ich pomiaru. Wizja i cele oraz kierunki rozwoju opierają się na zdiagnozowanych problemach oraz zaletach Gminy. Zostały one sformułowane w oparciu o diagnozę społeczno-gospodarczo-przestrzenną oraz możliwości terenu zwłaszcza w obszarze otoczenia i powierzchni. Zakończeniem niniejszego rozdziału będzie omówienie i podsumowanie konsultacji społecznych niniejszej Strategii.

2.1. Wizja i cele

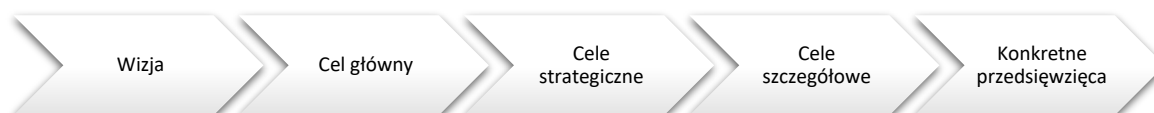
W ramach niniejszego opracowania, na podstawie stwierdzonych problemów oraz szans/zalet powstała następująca **wizja** Gminy Łącko:

Gmina Łącko jest wiodącą Gminą w zakresie turystyki i życia kulturowego na terenie Powiatu Nowosądeckiego, atrakcyjną dla inwestorów i przedsiębiorców, wykorzystującą innowacje i ekologiczne rozwiązania oraz zapewniająca dogodne warunki życia dla jej mieszkańców.

Wizja ta realizowana będzie przez **cel główny**, jakim jest:

Kreowanie dynamicznego, konkurencyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wykorzystanie walorów turystycznych i przyrodniczych, rozwój infrastruktury technicznej, wzmacnianie atrakcyjności dla biznesu, wdrażanie rozwiązań ekologicznych oraz promocję i rozwój Gminy jako atrakcyjnej dla turystów.

Aby usystematyzować dalszą część niniejszego rozdziału, konieczne jest krótkie wyjaśnienie dalszych etapów precyzowania celów. Znajac wyniki diagnozy opracowano wizję i cel główny Strategii. Kolejną czynnością będzie określenie celów strategicznych, a następnie celów szczegółowych, by zakończyć zadaniami/przedsięwzięciami w ramach danego celu.

Rysunek 4 Struktura określania celów strategii (oprac. własne).

Opierając się na celu głównym, określono cele strategiczne i szczegółowe.

Cele strategiczne:				
<i>Ochrona środowiska i gospodarka zasobami</i>	<i>Rozwój społeczny</i>	<i>Rozwój gospodarczy</i>	<i>Rozwój turystyki</i>	<i>Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej</i>
Cel szczegółowy:	Cel szczegółowy:	Cel szczegółowy:	Cel szczegółowy:	Cel szczegółowy:
<i>Poprawa atrakcyjności społecznej i gospodarczej poprzez właściwe gospodarowanie zasobami gminy, przestrzenią oraz ochronę środowiska naturalnego i przyrody</i>	<i>Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wspieranie edukacji i kształcenia, rozwój infrastruktury i aktywności sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej oraz zapewnienie ogólnej opieki nad mieszkańcami</i>	<i>Promocja i tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru</i>	<i>Poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy i wielokierunkowy rozwój turystyki poprzez efektywne wykorzystanie potencjału przyrodniczego, położenia i dziedzictwa kulturowego</i>	<i>Poprawa jakości i dostępności oraz rozwój infrastruktury drogowej, komunikacyjnej i technicznej</i>

Tabela 37 Cele strategiczne i szczegółowe.

W ramach celu strategicznego *Ochrona środowiska i gospodarka zasobami* podejmowane będą zadania mające na celu ogólną poprawę środowiska naturalnego. Realizowane będą działania z zakresu termomodernizacji, kanalizacji, fotowoltaiki, czy innowacyjnych rozwiązań ekologicznych.

Rozwój społeczny, to nic innego jak poprawa jakości życia mieszkańców zarówno biorąc pod uwagę edukację i szkolnictwo, jak również kulturę i dostęp do niej, rekreację, sport, opiekę społeczną, opiekę przedszkolną i żłobkową, czy bezpieczeństwo publiczne.

Rozwój gospodarczy opierać się będzie na poprawie przedsiębiorczości na terenie Gminy, zapewnienie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, przyciągnięcie inwestorów oraz przedsiębiorców. To także wsparcie lokalnych twórców czy producentów.

Rozwój turystyki skupiać się będzie na tworzeniu i rozbudowie miejsc ważnych i atrakcyjnych zarówno dla mieszkańców jak i dla turystów. Rozwój w tym obszarze to również promocja Gminy Łącko.

Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej obejmować będzie działania w zakresie infrastruktury komunikacji (drogi, chodniki, oświetlenie), kanalizacji, ale także zwiększenie dostępu do infrastruktury dla osób ze szczególnymi potrzebami.

2.2. Kierunki działań w zakresie realizacji celów strategicznych rozwoju Gminy Łącko

Omówione wcześniej cele, przekładają się na konkretne działania. Poniżej zaprezentowano katalog przedsięwzięć, które w ramach Strategii Rozwoju planuje się zrealizować.

Ochrona środowiska i gospodarka zasobami

Cel szczegółowy: Poprawa atrakcyjności społecznej i gospodarczej poprzez właściwe gospodarowanie zasobami gminy, przestrzenią oraz ochronę środowiska naturalnego i przyrody.

- Budowa farmy fotowoltaicznej na obszarze Gminy Łącko
- Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Łącko (placówki oświatowe w Jazowsku, Szczereżu, Zabrzeży, budynek Urzędu Gminy w Łącku, budynek ośrodka zdrowia w Łącku)
- Montaż systemów fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w wybranych lokalizacjach Gminy Łącko
- Montaż systemu zamkniętego obiegu wody na wybranych obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko
- Budowa lokalnych stacji do ładowania pojazdów elektrycznych (elektromobilni) w Łącku
- Promocja ekologii i ochrony środowiska w szkołach (w tym wyjazdy na zielone szkoły)
- Promocja zachowań proekologicznych wśród społeczności lokalnej poprzez organizację kampanii ekologicznych, wydarzeń tematycznych, konkursów, i inne
- Szerzenie zachowań proekologicznych wśród mieszkańców poprzez wsparcie w obszarze wymiany pieców grzewczych
- Prowadzenie działań w obszarze gospodarki odpadami w tym rozwój punktów selektywnej zbiórki odpadów
- Zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci
- Rozbudowa i modernizacja gminnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

Rozwój społeczny

Cel szczegółowy: Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wspieranie edukacji i kształcenia, rozwój infrastruktury i aktywności sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej oraz zapewnienie ogólnej opieki nad mieszkańcami.

- Budowa lokalnych stref aktywności społecznej w wybranych miejscowościach w Gminie Łącko
- Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno- sportowej przy Szkole Podstawowej w Zagorzynie
- Budowa domu pomocy społecznej w Gminie Łącko wraz z zapleczem rekreacyjno- wypoczynkowym /dz. Nr. 1483 w Łącku/
- Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno- sportowej w miejscowości Łącko /dz. Nr 1807/5, 1851/1/
- Wytyczne oraz budowa ścieżek rowerowych w Gminie Łącko wraz z montażem oznaczenia oraz małą architekturą

- Modernizacja, budowa, rozbudowa infrastruktury ochotniczych straży pożarnych na obszarze Gminy Łącko wraz z doposażeniem w sprzęt specjalistyczny
- Utworzenie gminnego żłobka w Gminie Łącko
- Budowa schroniska dla zwierząt w Gminie Łącko
- Organizacja zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży rozwijających kompetencje kluczowe oraz przedsiębiorczość w tym:
 - Wspieranie uczniów szczególnie uzdolnionych
 - Doskonalenie w szkołach gminnych programów z zakresu przedsiębiorczości – zajęcia aktywne, gry symulacyjne, kontakt z przedsiębiorcami
 - Współpraca w kreowaniu kierunków kształcenia zawodowego dostosowanych do lokalnego rynku pracy
 - Wykorzystywanie Internetu i nowoczesnych technik nauczania w procesie kształcenia młodzieży szkół gminnych
 - Zacieśnianie współpracy szkół gminnych na szczeblu krajowym i międzynarodowym
 - Rozszerzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży
 - Poprawa jakości i dostępności usług w zakresie wczesnej edukacji, świadczonych przez placówki wychowania przedszkolnego oraz w formach pozaprzedszkolnych
- Doposażenie i modernizacja gminnych placówek oświatowych i bibliotek na terenie Gminy Łącko
- Integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Wsparcie organizacji pozarządowych
- Organizacja wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych zapewniających aktywne spędzanie wolnego czasu oraz kształtujących integrację mieszkańców Gminy Łącko w tym:
 - Organizowanie tematycznych konkursów i imprez międzyszkolnych aktywizujących dzieci i młodzież
 - Promowanie i wspieranie lokalnych animatorów kultury oraz lokalnych artystów i twórców
 - Organizacja wydarzeń kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym
- Aktywizacja społeczna osób starszych poprzez wsparcie klubów seniora oraz organizację różnego rodzaju aktywności dla seniorów
- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami poprzez różnego rodzaju wsparcie doradcze, szkoleniowe, opiekuńcze, zdrowotne oraz aktywizacja zawodowa
- Przeciwdziałanie patologii społecznej w tym:
 - Rozszerzanie działalności w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności wśród dzieci i młodzieży
 - Rozwój poradnictwa specjalistycznego i terapii psychologicznej dla dzieci, młodzieży i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej
 - Przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie oraz tworzenie grup wsparcia dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej
 - Wspieranie inicjatyw zmierzających do tworzenia miejsc opieki nad samotnymi osobami starszymi i osobami niepełnosprawnymi na terenie Gminy Łącko
 - Likwidacja wszelkich barier architektonicznych i komunikacyjnych, utrudniających życie osobom niepełnosprawnym

- Rozwój bazy lokali socjalnych i wspieranie działań na rzecz domów dla bezdomnych
- Prowadzenie i promocja działań z zakresu profilaktyki zdrowia
- Prowadzenie wśród mieszkańców działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zachowania w sytuacjach zagrożeń i udzielania pierwszej pomocy
- Wsparcie oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mniejszości romskiej w tym wsparcie integracji mniejszości narodowych i etnicznych, w szczególności Romów w miarę posiadanych środków.

Rozwój gospodarczy

Cel szczegółowy: Promocja i tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru

- Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem potencjalnych stref przemysłowo-gospodarczych
- Utworzenie Strefy aktywności gospodarczej na obszarze Gminy Łącko
- Pozyskiwanie gruntów pod zagospodarowanie inwestycyjne we współpracy z partnerami prywatnymi
- Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu scalania gruntów rolnych
- Promocja lokalnych marek, gospodarstw agroturystycznych i producentów lokalnych produktów
- Wsparcie producentów produktów lokalnych poprzez doradztwo i consulting
- Współpraca z organizacjami regionalnymi prowadzącymi fundusze pożyczkowe i poręczeniowe dla przedsiębiorców – dostępność narzędzi finansowych dla lokalnych przedsiębiorstw
- Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) w zakresie poszerzania oferty szkoleń, informacji i doradztwa dla lokalnych przedsiębiorców – nowa perspektywa finansowa UE 2021-2027
- Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców gminy.

Rozwój turystyki

Cel szczegółowy: Poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy i wielokierunkowy rozwój turystyki poprzez efektywne wykorzystanie potencjału przyrodniczego, położenia i dziedzictwa kulturowego.

- Rewitalizacja wybranych części Rynku w miejscowości Łącko
- Budowa centrum kultury i turystyki –Góra Zyndrama wraz z wytyczeniem ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Górę Zyndrama z Centrum Kultury w Łącku
- Rozbudowa centrum turystyczno- rekreacyjnego nad rzeką Dunajec w miejscowości Łącko
- Stworzenie centrum turystyczno- rekreacyjnego w miejscowości Jazowsko /dz. Nr. 593/3/
- Montaż oznaczenia turystyczno- informacyjnego na obszarze gminy
- Stworzenie Centrum Myśli i Historii Sadowniczej w obiekcie Centrum Kultury i Muzyki w Łącku
- Uruchomienie Gminnego Centrum Informacji Turystycznej w Łącku

- Działania promocyjne na rzecz Gminy, jej oferty turystyczno- rekreacyjnej w tym wykorzystanie narzędzi informatycznych do promocji
- Doskonalenie systemu wizualizacji turystycznej gminy
- Współpraca z sąsiednimi jednostkami w zakresie uzgadniania spójnego kalendarza wydarzeń kulturalnych i turystycznych
- Wspieranie rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu produktów lokalnych
- Promocja i wsparcie dla postępu biologicznego w rolnictwie
- Organizacja wydarzeń promujących lokalne zasoby turystyki
- Budowa i rozwój obiektów turystycznych na obszarze gminy w tym m.in. wież widokowych, ścieżek pieszo- rowerowych, biegowych, edukacyjnych kulturowych i poznawczych, obiektów małej architektury oraz tworzenie korytarzy rowerowych
- Budowa infrastruktury narciarskiej na terenie gminy Łącko
- Wspieranie inicjatyw rozbudowy i budowy kompleksów wypoczynkowo-turystycznych i gospodarstw agroturystycznych na terenie Gminy Łącko
- Rozwój funkcji wypoczynkowo - rekreacyjnej „Góry Modyń”
- Działania w zakresie opieki nad lokalnym i regionalnym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym
- Zintegrowana ochrona krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie wysokiego poziomu estetycznego otoczenia i ładu przestrzennego.

Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej

Cel szczegółowy: Poprawa jakości i dostępności oraz rozwój infrastruktury drogowej, komunikacyjnej i technicznej.

- Przebudowa, modernizacja i rozwój systemu oświetlenia ulicznego –wymiana na oświetlenie energooszczędne
- Modernizacja infrastruktury drogowej w tym budowa, rozbudowa, remont dróg lokalnych oraz chodników
- Budowa miejsc parkingowych w wyznaczonych lokalizacjach na obszarze Gminy Łącko
- Dostosowanie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami
- Opracowanie dokumentacji dla budowy obwodnicy Gminy Łącko
- Termomodernizacja budynku Domu Kultury w Łącku oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami
- Wspieranie rozwoju kolei aglomeracyjnej i regionalnej - wprowadzenie systemu transportu opartego na szynobusach i nowoczesnych składach kolejowych
- Termomodernizacja obiektu w centrum miejscowości Łącko oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami pod realizację zadań publicznych /dz. Nr 1654/3/
- Rozbudowa monitoringu wizyjnego na terenie gminy
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej na terenie Gminy Łącko z zachowaniem zasad odnowy biologicznej
- Rozwijanie i doskonalenie systemu wczesnego ostrzegania przed gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, planów ewakuacyjnych i ratowniczych

- Poprawa jakości e-usług w urzędzie i zwiększenie możliwości załatwiania spraw online-uruchomienie wideodziennika podawczego/punktu konsultacyjno-informacyjnego w urzędzie.
- Rozwój infrastruktury teleinformatycznej
- Budowa dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym
- Współpraca w zakresie rozwoju infrastruktury melioracji szczegółowej na terenie Gminy Łącko
- Cyfryzacja, rozbudowa i udostępnianie informacji na zintegrowanej platformie cyfrowej
- Doskonalenie kompetencji kadr administracji samorządowej
- Rozwój infrastruktury teleinformatycznej, wspierającej rozwój e-administracji
- Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy poprzez aktualizację planu zagospodarowania przestrzennego.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Jednostka realizująca	Jednostka monitorująca	Partnerzy	Planowany okres realizacji
Ochrona środowiska i gospodarka zasobami Cel szczegółowy: Poprawa atrakcyjności społecznej i gospodarczej poprzez właściwe gospodarowanie zasobami gminy, przestrzenią oraz ochronę środowiska naturalnego i przyrody					
1.	Budowa farmy fotowoltaicznej na obszarze Gminy Łącko				
2.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Łącko (placówki oświatowe w Jazowsku, Szczereżu, Zabrzeży, budynek Urzędu Gminy w Łącku, budynek ośrodka zdrowia w Łącku)				
3.	Montaż systemów fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko				
4.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w wybranych lokalizacjach Gminy Łącko				
5.	Montaż systemu zamkniętego obiegu wody na wybranych obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko				
6.	Budowa lokalnych stacji do ładowania pojazdów elektrycznych (elektromobilni) w Łącku				
7.	Promocja ekologii i ochrony środowiska w szkołach (w tym wyjazdy na zielone szkoły)				
8.	Promocja zachowań proekologicznych wśród społeczności lokalnej poprzez organizację kampanii ekologicznych, wydarzeń tematycznych, konkursów, i inne				
9.	Szerzenie zachowań proekologicznych wśród mieszkańców poprzez wsparcie w obszarze wymiany pieców grzewczych				
10.	Prowadzenie działań w obszarze gospodarki odpadami w tym rozwój punktów selektywnej zbiórki odpadów				
11.	Zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci				
12.	Rozbudowa i modernizacja gminnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej				

Rozwój społeczny

Cel szczegółowy: Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wspieranie edukacji i kształcenia, rozwój infrastruktury i aktywności sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej oraz zapewnienie ogólnej opieki nad mieszkańcami.

13.	Budowa lokalnych stref aktywności społecznej w wybranych miejscowościach w Gminie Łącko				
14.	Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno- sportowej przy Szkole Podstawowej w Zagorzynie				
15.	Budowa domu pomocy społecznej w Gminie Łącko wraz z zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym /dz. Nr. 1483 w Łącku/				
16.	Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno- sportowej w miejscowości Łącko /dz. Nr 1807/5, 1851/1/				
17.	Wytycznie oraz budowa ścieżek rowerowych w Gminie Łącko wraz z montażem oznaczenia oraz małą architekturą				
18.	Modernizacja, budowa, rozbudowa infrastruktury ochotniczych straży pożarnych na obszarze Gminy Łącko wraz z doposażeniem w sprzęt specjalistyczny				
19.	Utworzenie gminnego żłobka w Gminie Łącko				
20.	Budowa schroniska dla zwierząt w Gminie Łącko				
21.	Organizacja zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży rozwijających kompetencje kluczowe oraz przedsiębiorczość				
22.	Doposażenie i modernizacja gminnych placówek oświatowych i bibliotek na terenie Gminy Łącko				
23.	Integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym				
24.	Wsparcie organizacji pozarządowych				

25.	Organizacja wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych zapewniających aktywne spędzanie wolnego czasu oraz kształtujących integrację mieszkańców Gminy Łącko				
26.	Aktywizacja społeczna osób starszych poprzez wsparcie klubów seniora oraz organizację różnego rodzaju aktywności dla seniorów				
27.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami poprzez różnego rodzaju wsparcie doradcze, szkoleniowe, opiekuńcze, zdrowotne oraz aktywizacja zawodowa				
28.	Przeciwdziałanie patologii społecznej				
29.	Wsparcie oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mniejszości romskiej w tym wsparcie integracji mniejszości narodowych i etnicznych, w szczególności Romów w miarę posiadanych środków				
Rozwój gospodarczy Cel szczegółowy: Promocja i tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru					
30.	Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem potencjalnych stref przemysłowo-gospodarczych				
31.	Utworzenie Strefy aktywności gospodarczej na obszarze Gminy Łącko				
32.	Pozyskiwanie gruntów pod zagospodarowanie inwestycyjne we współpracy z partnerami prywatnymi				
33.	Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu scalania gruntów rolnych				
34.	Promocja lokalnych marek, gospodarstw agroturystycznych i producentów lokalnych produktów				
35.	Wsparcie producentów produktów lokalnych poprzez doradztwo i consulting				
36.	Współpraca z organizacjami regionalnymi prowadzącymi fundusze pożyczkowe i poręczeniowe dla przedsiębiorców – dostępność narzędzi finansowych dla lokalnych przedsiębiorstw				

37.	Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) w zakresie poszerzania oferty szkoleń, informacji i doradztwa dla lokalnych przedsiębiorców – nowa perspektywa finansowa UE 2021-2027				
38.	Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców gminy				
Rozwój turystyki Cel szczegółowy: Poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy i wielokierunkowy rozwój turystyki poprzez efektywne wykorzystanie potencjału przyrodniczego, położenia i dziedzictwa kulturowego					
39.	Rewitalizacja wybranych części Rynku w miejscowości Łącko				
40.	Budowa centrum kultury i turystyki –Góra Zyndrama wraz z wytyczeniem ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Górę Zyndrama z Centrum Kultury w Łącku				
41.	Rozbudowa centrum turystyczno- rekreacyjnego nad rzeką Dunajec w miejscowości Łącko				
42.	Stworzenie centrum turystyczno- rekreacyjnego w miejscowości Jazowsko /dz. Nr. 593/3/				
43.	Montaż oznaczenia turystyczno- informacyjnego na obszarze gminy				
44.	Stworzenie Centrum Myśli i Historii Sadowniczej w obiekcie Centrum Kultury i Muzyki w Łącku				
45.	Uruchomienie Gminnego Centrum Informacji Turystycznej w Łącku				
46.	Działania promocyjne na rzecz Gminy, jej oferty turystyczno- rekreacyjnej w tym wykorzystanie narzędzi informatycznych do promocji				
47.	Doskonalenie systemu wizualizacji turystycznej gminy				
48.	Współpraca z sąsiednimi jednostkami w zakresie uzgadniania spójnego kalendarza wydarzeń kulturalnych i turystycznych				
49.	Wspieranie rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu produktów lokalnych				

50.	Promocja i wsparcie dla postępu biologicznego w rolnictwie				
51.	Organizacja wydarzeń promujących lokale zasoby turystyki				
52.	Budowa i rozwój obiektów turystycznych na obszarze gminy w tym m.in. wież widokowych, ścieżek pieszo- rowerowych, biegowych, edukacyjnych kulturowych i poznawczych, obiektów małej architektury oraz tworzenie korytarzy rowerowych				
53.	Budowa infrastruktury narciarskiej na terenie gminy Łącko				
54.	Wspieranie inicjatyw rozbudowy i budowy kompleksów wypoczynkowo-turystycznych i gospodarstw agroturystycznych na terenie Gminy Łącko				
55.	Rozwój funkcji wypoczynkowo - rekreacyjnej „Góry Modyń”				
56.	Działania w zakresie opieki nad lokalnym i regionalnym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym oraz zintegrowana ochrona krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie wysokiego poziomu estetycznego otoczenia i ładu przestrzennego				
Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno-społecznej Cel szczegółowy: Poprawa jakości i dostępności oraz rozwój infrastruktury drogowej, komunikacyjnej i technicznej					
57.	Przebudowa, modernizacja i rozwój systemu oświetlenia ulicznego –wymiana na oświetlenie energooszczędne				
58.	Modernizacja infrastruktury drogowej w tym budowa, rozbudowa, remont dróg lokalnych oraz chodników				
59.	Budowa miejsc parkingowych w wyznaczonych lokalizacjach na obszarze Gminy Łącko				
60.	Dostosowanie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami				

61.	Opracowanie dokumentacji dla budowy obwodnicy Gminy Łącko				
62.	Termomodernizacja budynku Domu Kultury w Łącku oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami				
63.	Wspieranie rozwoju kolei aglomeracyjnej i regionalnej - wprowadzenie systemu transportu opartego na szynobusach i nowoczesnych składach kolejowych				
64.	Termomodernizacja obiektu w centrum miejscowości Łącko oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami pod realizację zadań publicznych /dz. Nr 1654/3/				
65.	Rozbudowa monitoringu wizyjnego na terenie gminy				
66.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej na terenie Gminy Łącko z zachowaniem zasad odnowy biologicznej				
67.	Rozwijanie i doskonalenie systemu wczesnego ostrzegania przed gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, planów ewakuacyjnych i ratowniczych				
68.	Poprawa jakości e-usług w urzędzie i zwiększenie możliwości załatwiania spraw online-uruchomienie wideodziennika podawczego/punktu konsultacyjno-informacyjnego w urzędzie.				
69.	Rozwój infrastruktury teleinformatycznej				
70.	Budowa dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym				
71.	Współpraca w zakresie rozwoju infrastruktury melioracji szczegółowej na terenie Gminy Łącko				
72.	Cyfryzacja, rozbudowa i udostępnianie informacji na zintegrowanej platformie cyfrowej				
73.	Doskonalenie kompetencji kadr administracji samorządowej				
74.	Rozwój infrastruktury teleinformatycznej, wspierającej rozwój e-administracji				

75.	Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy poprzez aktualizację planu zagospodarowania przestrzennego				
-----	---	--	--	--	--

Tabela 38 Przedsięwzięcia strategiczne (oprac. własne).

2.2.1. Planowane do osiągnięcia rezultaty działań oraz sposób ich pomiaru (w tym wskaźniki).

Każde przedsięwzięcie strategiczne podlega monitorowaniu. Czynność tę wykonuje zespół ds. realizacji strategii (zadania zespołu omówiono w dalszej części niniejszego dokumentu), w oparciu o kartę oceny realizacji przedsięwzięć strategicznych, corocznie jako załącznik do rocznego raportu postępów realizacji Strategii (szerzej o tym w dalszej części).

Karta oceny realizacji przedsięwzięć strategicznych	
Nazwa projektu/przedsięwzięcia:	
Planowany okres realizacji	
Rzeczywisty okres realizacji	
Planowany budżet przedsięwzięcia	
Budżet zrealizowany na dzień.... (oraz procent wykonania)	
Ocena realizacji (wykonane etapy, zadania)	
Uwagi (napotkanie problemy, trudności itp.)	

Tabela 39 Wzór karty oceny realizacji przedsięwzięć strategicznych (oprac. własne).

Jeżeli chodzi o rezultaty planowanych przedsięwzięć, to poniżej przedstawiono je w formie tabeli.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Źródło pomiaru
1.	Budowa farmy fotowoltaicznej na obszarze Gminy Łącko	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
2.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Łącko (placówki oświatowe w Jazowsku, Szczereżu, Zabrzeży, budynek Urzędu Gminy w Łącku, budynek ośrodka zdrowia w Łącku)	j.w

3.	Montaż systemów fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko	j.w
4.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w wybranych lokalizacjach Gminy Łącko	j.w
5.	Montaż systemu zamkniętego obiegu wody na wybranych obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko	Protokoły odbioru
6.	Budowa lokalnych stacji do ładowania pojazdów elektrycznych (elektromobilni) w Łącku	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
7.	Zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci	Protokoły/ sprawozdania
8.	Rozbudowa i modernizacja gminnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
9.	Budowa lokalnych stref aktywności społecznej w wybranych miejscowościach w Gminie Łącko	Protokoły odbioru
10.	Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej przy Szkole Podstawowej w Zagorzynie	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
11.	Budowa domu pomocy społecznej w Gminie Łącko wraz z zapleczem rekreacyjno- wypoczynkowym /dz. Nr. 1483 w Łącku/	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
12.	Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej w miejscowości Łącko /dz. Nr 1807/5, 1851/1/	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
13.	Wytyczne oraz budowa ścieżek rowerowych w Gminie Łącko wraz z montażem oznaczenia oraz małą architekturą	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
14.	Modernizacja, budowa, rozbudowa infrastruktury ochotniczych straży pożarnych na obszarze Gminy Łącko wraz z doposażeniem w sprzęt specjalistyczny	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
15.	Utworzenie gminnego żłobka w Gminie Łącko	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
16.	Budowa schroniska dla zwierząt w Gminie Łącko	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
17.	Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem potencjalnych stref przemysłowo-gospodarczych	Dokumentacja / protokoły odbioru
18.	Utworzenie Strefy aktywności gospodarczej na obszarze Gminy Łącko	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie

19.	Pozyskiwanie gruntów pod zagospodarowanie inwestycyjne we współpracy z partnerami prywatnymi	Umowy kupna/współpracy
20.	Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu scalania gruntów rolnych	Dokumentacja projektowa
21.	Rewitalizacja wybranych części Rynku w miejscowości Łącko	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
22.	Budowa centrum kultury i turystyki –Góra Zyndrama wraz z wytyczeniem ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Górę Zyndrama z Centrum Kultury w Łącku	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
23.	Rozbudowa centrum turystyczno- rekreacyjnego nad rzeką Dunajec w miejscowości Łącko	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
24.	Stworzenie centrum turystyczno- rekreacyjnego w miejscowości Jazowsko /dz. Nr. 593/3/	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
25.	Montaż oznaczenia turystyczno- informacyjnego na obszarze gminy	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
26.	Stworzenie Centrum Myśli i Historii Sadowniczej w obiekcie Centrum Kultury i Muzyki w Łącku	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
27.	Uruchomienie Gminnego Centrum Informacji Turystycznej w Łącku	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbioru
28.	Budowa i rozwój obiektów turystycznych na obszarze gminy w tym m.in. wież widokowych, ścieżek pieszo- rowerowych, biegowych, edukacyjnych kulturowych i poznawczych, obiektów małej architektury oraz tworzenie korytarzy rowerowych	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
29.	Budowa infrastruktury narciarskiej na terenie gminy Łącko	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
30.	Wspieranie inicjatyw rozbudowy i budowy kompleksów wypoczynkowo-turystycznych i gospodarstw agroturystycznych na terenie Gminy Łącko	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
31.	Rozwój funkcji wypoczynkowo - rekreacyjnej „Góry Modyń”	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
32.	Działania w zakresie opieki nad lokalnym i regionalnym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym oraz zintegrowana ochrona krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie wysokiego poziomu estetycznego otoczenia i ładu przestrzennego	Dokumentacja projektowa/ protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie

33.	Przebudowa, modernizacja i rozwój systemu oświetlenia ulicznego –wymiana na oświetlenie energooszczędne	Dokumentacja projektowa/protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
34	Modernizacja infrastruktury drogowej w tym budowa, rozbudowa, remont dróg lokalnych oraz chodników	Dokumentacja projektowa/protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
35.	Budowa miejsc parkingowych w wyznaczonych lokalizacjach na obszarze Gminy Łącko	Dokumentacja projektowa/protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
36.	Dostosowanie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	Dokumentacja projektowa/protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
37.	Opracowanie dokumentacji dla budowy obwodnicy Gminy Łącko	Dokumentacja projektowa
38.	Termomodernizacja budynku Domu Kultury w Łącku oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	Dokumentacja projektowa/protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
39.	Wspieranie rozwoju kolei aglomeracyjnej i regionalnej - wprowadzenie systemu transportu opartego na szynobusach i nowoczesnych składach kolejowych	Dokumentacja projektowa/protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
40	Termomodernizacja obiektu w centrum miejscowości Łącko oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami pod realizację zadań publicznych /dz. Nr 1654/3/	Dokumentacja projektowa/protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
41.	Rozbudowa monitoringu wizyjnego na terenie gminy	Dokumentacja projektowa/protokoły odbioru
42.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej na terenie Gminy Łącko z zachowaniem zasad odnowy biologicznej	Dokumentacja projektowa/protokoły odbioru
43	Rozwój infrastruktury teleinformatycznej	Dokumentacja projektowa/protokoły odbioru
44.	Budowa dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym	Dokumentacja projektowa/protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
45.	Współpraca w zakresie rozwoju infrastruktury melioracji szczegółowej na terenie Gminy Łącko	Dokumentacja projektowa/protokoły odbiorów/pozwolenie na użytkowanie
46.	Cyfryzacja, rozbudowa i udostępnianie informacji na zintegrowanej platformie cyfrowej	Protokoły odbioru

Tabela 40 Rezultaty i źródła danych w zakresie przedsięwzięć strategicznych (działania inwestycyjne- oprac. własne).

2.3. Konsultacje społeczne Strategii Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030

3. Polityka funkcjonalno-przestrzenna Gminy Łącko

Niniejszy rozdział jest odpowiedzią na wymagania nowelizacji Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, gdzie wskazano konieczność wprowadzenia do strategii rozwoju gminy wymiaru przestrzennego, zarówno pod względem diagnozy problemów, jak i w powiązaniu z kluczowymi kierunkami interwencji i rozwoju gminy.

Przedstawiony zostanie model funkcjonalno-przestrzenny Gminy Łącko, który obejmie identyfikację obszarów problemowych, obszarów strategicznej interwencji, czy rozmieszczenie infrastruktury społeczno-technicznej. Będzie to próba odpowiedzi na pytania takie jak: jakie są proporcje użytkowania terenów Gminy Łącko?, czy istnieją miejsca potencjalnych konfliktów wynikających ze spraw społecznych, technicznych, czy politycznych? czy są obszary, które powodują bariery rozwojowe, albo potencjały, których aktywizowanie może przynieść rozwój Gminie? co determinuje formy zagospodarowania przestrzeni w Gminie Łącko? itp.

Omawiana część Strategii, zawierać będzie dane w ujęciu przestrzennym, „pokazowym”. Na mapach zaznaczone zostaną kierunki interwencji- planowane przedsięwzięcia, która mają na celu szeroko rozumiany rozwój Gminy Łącko.

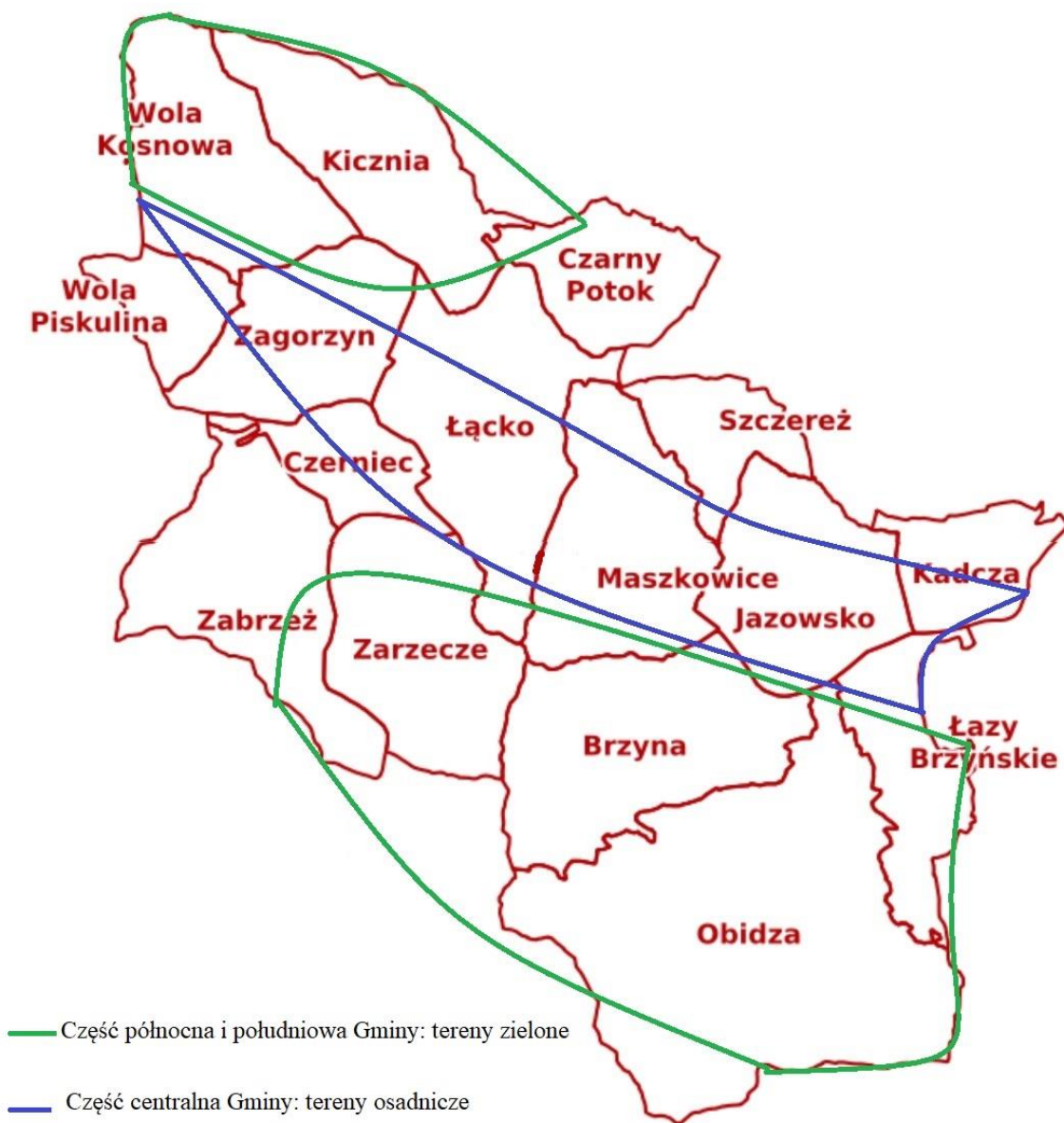
3.1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Łącko

Gmina Łącko, jak wspomniano wcześniej, położona jest na terenie Powiatu Nowosądeckiego, graniczy z Powiatem Limanowskim i Nowotarskim. Jest to piękną śródgórska kotlina otoczona z trzech stron wzniesieniami dochodzącymi do 550 m n.p.m. Zamyka się pasmem górskim niedaleko Jazowskiej, przez które przebiega rzeka Dunajec i przechodzi do szerokiej, śródgórskiej Kotliny Sądeckiej. Łącko ma warunki przyrodnicze trudniejsze niż przeciętne w Polsce do rozwoju intensywnej produkcji rolniczej z wyjątkiem możliwości rozwoju produkcji ogrodniczej z uwagi na specyfikę Kotliny Łąckiej³¹.

Sercem Gminy jest miejscowość Łącko, tutaj znajduje się Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej, Hala widowiskowa, Rynek, Gminny Ośrodek Kultury, Amfiteatr, ośrodki zdrowia oraz większa część obiektów usługowych. Jest to najbardziej zaludniona wieś w Gminie.

³¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łącko s.15.

Obserwując Gminę Łącko z lotu ptaka można zauważyć, że wyróżniają ją trzy części: północna- tereny zielone, centralna- tereny osadnicze, centrum gminy, oraz południowa- również tereny zielone i graniczący Park Krajobrazowy.

Mapa 5 Proporcje użytkowania przestrzeni Gminy Łącko (oprac. własne na podstawie <http://www.lacko.e-mpzp.pl/>).

Mimo, że w każdej miejscowości znajdują się tereny osadnicze, to jednak przez środek Gminy, przebiega ich największe zagęszczenie, stąd powyższy podział. Wynika to nie tylko z ukształtowania terenu, ale też warunków klimatycznych. Gmina Łącko jest kotliną, otaczają ją wzniesienia, jest bogata w miejsca przyrodniczo ważne, graniczy z parkiem krajobrazowym, a na jej terenie znajdują się jedne z najpiękniejszych lasów i szlaków małopolski. Z uwagi na jej ukształtowanie oraz klimat, rozwinęło się tutaj sadownictwo. Uprawa roli ustąpiła miejsca uprawie drzew i krzewów owocowych. Na terenie

Gminy znajdują się Sądecka Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Owoc Łącki”, oraz Tłocznia Maurer. Obydwa przedsiębiorstwa świadczą m.in. usługi przetwórstwa owoców i warzyw.

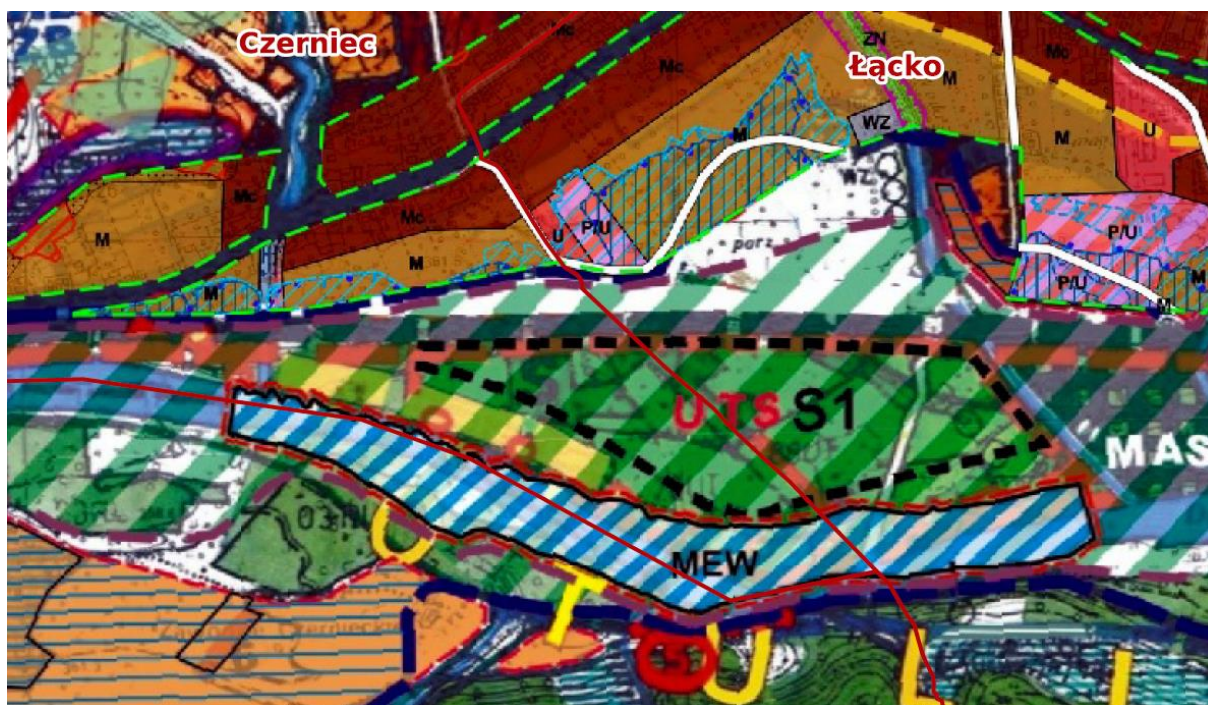

Mapa 6 Zagospodarowanie przestrzenne Gminy Łącko: tereny osadnicze i tereny zielone (źr. <http://www.lacko.e-mpzp.pl/>).

Zauważyć można, że tereny osadnicze, mieszkalne czy usługowe, znajdują się wzdłuż rzeki Dunajec i Potoku Czarna Woda, biegnie tędy także główna sieć komunikacyjno-transportowa. Jest to na pewno częściowo pozostałość po sposobie budowania osad w przeszłości (blisko rzek, źródeł wody). Krajobraz przyrodniczy jak widać to panorama zalesionych wzgórz i szczytów górskich, które przechodzą niżej w kompozycję rolno — leśną, czyli przyrodniczo — kulturową z rozproszonym osadnictwem. Pozostały obszar to krajobraz rolno — osadniczy z elementami przyrodniczymi w postaci lasów i zadrzewień obudowany ciekami wodnymi.

Położenie Gminy na terenach o wysokiej randze struktury przyrodniczej powoduje ograniczenia w swobodnym dysponowaniu terenami i w przestrzennym rozrastaniu się terenów zabudowanych, a także wymaga rozważnych działań proekologicznych, czy analiz skutków działań inwestycyjnych. Zakładając tworzenie zabudowy i działalności społeczno-gospodarczej, powinno się brać pod uwagę ich koncentrację w terenach już przekształconych i w bliskim ich sąsiedztwie. Z uwagi na liczne walory krajobrazowe, zachowanie otwartych przestrzeni rolno-leśnych wzdłuż Dunajca jest bardzo ważne. Położenie Gminy Łącko na terenach cennych przyrodniczo, stanowi atut, ale też wymaga odpowiedniego sposobu gospodarowania na tym obszarze, zwłaszcza w zakresie gospodarki wodno - ściekowej. W związku z tym konieczne jest uporządkowanie gospodarki ściekowej na obszarze całej gminy. A obecnie jest to tylko częściowo wykonane. Gmina jednak cały czas prowadzi działania w tym zakresie.

Atutem Gminy jest niewątpliwie górski charakter środowiska, z dużym udziałem elementów przyrodniczych oraz położenie gminy w obrębie Popradzkiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny (30% powierzchni gminy położone jest na terenie Parku). Stwarza bowiem warunki dla rozwoju gminy w oparciu o ekologię, jak również rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych, takich jak funkcje turystyczne i wypoczynkowe. Jakość środowiska przyrodniczego obszaru umożliwia rozwój różnorodnych funkcji gospodarczych, od intensywnego rolnictwa po rekreację. Obecnie na terenie Gminy wyznaczono tylko jeden obszar jako przeznaczenie na dla realizacji obiektów i urządzeń sportu i rekreacji (oznaczenie UTS)- w miejscowości Łącko.

Mapa 7 Obszar na terenie Gminy Łącko przeznaczony pod realizację sportu i rekreacji (źr. <http://www.lacko.e-mpzp.pl/>).

Jednak górski charakter jest też barierą rozwojową, bowiem znaczna część obszaru gminy utrudnia swobodny rozwój przestrzenny gminy. W efekcie tego konieczne jest wydzielanie obszaru pod względem intensywności i charakteru działalności gospodarczej i dostosowanie do warunków naturalnych i walorów środowiska, co ma na względzie nie tylko ich ochronę, ale również opłacalność gospodarowania. Ponadto erozyjno-osuwiskowy charakter gruntów w sposób zasadniczy ogranicza swobodną zabudowę terenów, realizowaną dotąd głównie w oparciu o kryterium własności gruntu. Trzeba wówczas wziąć pod uwagę w większości projektów inwestycyjnych budowę geologiczną podłoża, wykonanie ekspertyz i kosztownych rozwiązań realizacyjnych. Osuwiska i erozja wymusza także konieczność zalesienia i zadrzewienia ochronnego w obszarze koryt rzecznych i wylesionych obszarów. Ponadto tereny te są w większości wykluczone z możliwości stworzenia tam inwestycji. Obszary Natura 2000 oraz ochrona krajobrazu wzdłuż Dunajca uniemożliwia planowanie i realizację zabudowy doliny w sposób ciągły, lecz wymaga skupiania zabudowy wokół istniejących centrów wsi.

Podsumowując, do atutów i cech umożliwiających rozwój Gminy należy:

- możliwość rozwoju agroturystyki,
- korzystne położenie geograficzne
- rozwinięta turystyka,
- dobry stan środowiska naturalnego, małe zanieczyszczenie gleb,
- czyste środowisko, brak zanieczyszczeń przemysłowych,
- brak na terenie gminy większego przemysłu,
- ośrodki sadownicze oraz tradycja sadownicza,
- rozpoznawalne imprezy kulturalno-rozrywkowe,
- bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne.

Do barier zaliczyć można:

- brak kanalizacji części wsi
- osuwiskowo-erozyjny charakter gruntów
- liczne obszary chronione uniemożliwiające rozwój infrastruktury na tym terenie

3.1.1. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Łącko, rozmieszczenie planowanych działań i oczekiwanych zmian

Jeżeli chodzi o zalecenia w zakresie tworzenia polityki przestrzennej, to założenia i cele zostały szczegółowo opisane w *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łącko*. Poniżej przedstawione zostaną główne rekomendacje odnośnie przestrzeni Gminy³²:

- 1) Pożądane jest zadrzewienie pasowe lub grupowe terenów rolnych, również sadów, przed wiatrami wysuszającymi i halnymi, z wykorzystaniem stromych skarp, obrzeży dróg, brzegów potoków, miedz itp.
- 2) Należy dążyć, aby użytki rolne, zadrzewienia i lasy stanowiły spójną przestrzeń terenów otwartych, zapewniającą drożność ciągów i korytarzy ekologicznych pomiędzy biocentrami, których występowanie na obszarze gminy Łącko wiąże się głównie z kompleksami leśnymi.
- 3) Ochronie przed zmianą przeznaczenia podlegać muszą stoki i wierzchowiny o wybitnych walorach widokowo krajobrazowych. Należy je chronić przed zabudową, liniami napowietrznymi, jak również zalesieniem i zadrzewieniem. Wskazane są do tradycyjnego użytkowania rolnego, z możliwością urządzenia punktów widokowych, miejsc postoju i wyznaczenia nowych szlaków turystyczno - spacerowych.
- 4) Możliwe będzie narciarskie zagospodarowanie niezalesionych stoków górskich poprzez budowę wyciągów narciarskich. Rejon Stosa w Obidzy kwalifikuje się szczególnie do intensywniejszego zagospodarowania narciarskiego.
- 5) Wskazane utrzymanie istniejących szlaków turystycznych, udostępniających atrakcyjne tereny górskie, a także możliwe - w miarę potrzeb - wyznaczenie nowych linowych szlaków turystycznych, rowerowych, „owocowych” i ścieżek dydaktycznych oraz ich urządzenie (np. budowa schronisk, bacówek i schronów przeciwdeszczowych, zagospodarowanie punktów widokowych itp.).
- 6) Wzdłuż rzek i potoków chronić należy strefę ekologiczną rzek i potoków, która obejmuje koryta rzeczne, terasy niskie, lasy łęgowe i zarośla nadrzeczne. Konieczne są uzupełnienia obudowy biologicznej rzek i ochrona istniejących drzewostanów łęgowych.
- 7) Należy dążyć do przekształcenia zarośli w pełnowartościowe zespoły łęgowe drzewiasto - krzewiaste, po obu stronach koryt rzecznych o składzie gatunkowym dostosowanym do warunków siedliskowych.
- 8) Koryta rzeczne w przewadze powinny zostać w stanie naturalnym. Dopuszcza się możliwość technicznego umocnienia brzegów. Dopuszcza się możliwość realizacji małych zbiorników retencyjnych oraz małych elektrowni wodnych na ciekach wodnych. Konkretna lokalizacja

³² *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łącko*.

zbiorników retencyjnych i małych elektrowni wodnych nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Obowiązuje zakaz przegradzania rzek i ich dopływów w sposób uniemożliwiający migrację organizmów wodnych w oparciu o przepisy odrębne.

- 9) Możliwe jest wykorzystanie strefy ekologicznej rzek i potoków do celów rekreacyjnych poprzez wydzielenie i urządzenie plaż, ścieżek spacerowych i ścieżek zdrowia, pól biwakowych i boisk sportowych, z zakazem realizacji obiektów kubaturowych.
- 10) W zagospodarowaniu strefy ekologicznej rzek i potoków konieczne jest pogodzenie wielorakich jej funkcji, takich jak: ochrona brzegów i terenów zalewowych przed niszczącym działaniem powodzi, funkcji ekologicznych - jako siedliska licznych gatunków roślin i zwierząt oraz w przypadku Dunajca ciągu ekologicznego rangi europejskiej, jak również funkcji rekreacyjnych i bezpośredniego kontaktu z przyrodą.
- 11) Zabudowa powinna koncentrować się w przede wszystkim w terenach już zainwestowanych, a jej rozwój będzie polegał głównie na poszerzeniach i uzupełnieniach istniejącej tkanki. Preferować należy zabudowę luźną na dużych działkach, realizowaną wraz z zadrzewieniami przyzagrodowymi.
- 12) Na pozostałym obszarze gminy, głównie w obrębie istniejących przysiółków w każdej z wymienionych powyżej wsi, zakłada się rozwój ograniczony.
- 13) Wieś Brzynę i górną część Obidzy należy stopniowo przekształcać we wsie turystyczno - wypoczynkowe, o małej intensywności zabudowy. Możliwa lokalizacja pensjonatów i obiektów ich obsługi oraz domków rekreacji indywidualnej.
- 14) Przy realizacji obiektów użyteczności publicznej konieczna jest realizacja zieleni urządzonej, a wśród zabudowy zagrodowej i mieszkalnej — zieleni towarzyszącej
- 15) Występowanie w dolinie Dunajca i w obrębie pogórzy większych kompleksów dobrych gleb wymaga oszczędnej i ekonomicznej polityki
- 16) Wskazana jest stopniowa eliminacja zabudowy zagrodowej i towarzyszącego jej nieopłacalnego rolnictwa z terenów wybitnie górskich. Możliwe wykorzystanie budynków dla celów rekreacyjnych, pod warunkiem zachowania cech architektury regionalnej oraz wyposażenia w infrastrukturę ekologiczną.
- 17) Należy sukcesywnie zmieniać czynniki grzewcze na mniej uciążliwe, takie jak energia elektryczna, olej opałowy, energia słoneczna a docelowo gaz ziemny. Tereny zabudowy bezwzględnie muszą być wyposażone w infrastrukturę techniczną. W pierwszej kolejności niezbędne jest uporządkowanie gospodarki ściekowej i tworzenie warunków dla odbioru i oczyszczania ścieków z istniejących obiektów.
- 18) Konieczne są działania zmierzające do uporządkowania zabudowy osadniczej i ograniczenia jej nadmiernego rozproszenia.

- 19) Należy utrzymać i racjonalnie wykorzystywać system przyrodniczy dla potrzeb turystyczno-krajoznawczych, rekreacyjnych i usługowych obiektów środowiska kulturowego. Należy preferować zabudowę przeznaczoną do rozwoju funkcji letniskowej, turystycznej o charakterze agroturystyki i rekreacji.

Rozmieszczenie planowanych działań i oczekiwanych zmian

Poniżej zaprezentowano rozmieszczenie planowych działań strategicznych. Zgodnie z wynikami analizy SWOT, w planowanym umiejscowieniu działań brano pod uwagę miejscowości najbardziej potrzebujące rozwoju, ale także te, które posiadają potencjał (np. miejscowość Łącko). Wykluczono te miejsca, gdzie nie ma możliwości prowadzenia prac budowlanych ze względu na ograniczenia opisane w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego, a także Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łącko.

Poniżej przedstawiono rozmieszczenie głównych inwestycji strategicznych, a także zestawiono je w formie tabeli.

Mapa 8. Rozmieszczenie głównych inwestycji strategicznych na terenie Gminy Łącko (oprac. własne, mapa: z <https://lacko.e-mpzp.pl/index.php/view/map/>).

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Planowana lokalizacja
1.	Budowa farmy fotowoltaicznej na obszarze Gminy Łącko	W trakcie konsultacji
2.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Łącko (placówki oświatowe w Jazowsku, Szczereżu,	Jazowsko, Szczereż, Zabrzeż, Łącko

	Zabrzeży, budynek Urzędu Gminy w Łącku, budynek ośrodka zdrowia w Łącku)	
3.	Montaż systemów fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko	Jazowsko, Szczereż, Zabrzeż, Łącko, Zarzecze, Budynki szkół, Urząd Gminy, obiekty komunalne, obiekty użyteczności publicznej
4.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w wybranych lokalizacjach Gminy Łącko	Obszar całej Gminy
5.	Montaż systemu zamkniętego obiegu wody na wybranych obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko	Jazowsko, Szczereż, Zabrzeż, Łącko, Zarzecze, Budynki szkół, Urząd Gminy, obiekty komunalne, obiekty użyteczności publicznej
6.	Budowa lokalnych stacji do ładowania pojazdów elektrycznych (elektromobilni) w Łącku	Łącko
7.	Zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci	Obszar całej Gminy
8.	Rozbudowa i modernizacja gminnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Obszar całej Gminy
9.	Budowa lokalnych stref aktywności społecznej w wybranych miejscowościach w Gminie Łącko	Obszar gminy, docelowo każda miejscowość
10.	Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej przy Szkole Podstawowej w Zagorzynie	Zagorzyn
11.	Budowa domu pomocy społecznej w Gminie Łącko wraz z zapleczem rekreacyjno- wypoczynkowym /dz. Nr. 1483 w Łącku/	Łącko
12.	Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej w miejscowości Łącko /dz. Nr 1807/5, 1851/1/	Łącko
13.	Wytyczne oraz budowa ścieżek rowerowych w Gminie Łącko wraz z montażem oznaczenia oraz małą architekturą	Obszar gminy, docelowo każda miejscowość
14.	Modernizacja, budowa, rozbudowa infrastruktury ochotniczych straży pożarnych na obszarze Gminy Łącko wraz z doposażeniem w sprzęt specjalistyczny	Łącko, Czerniec, Zagorzyn, Kadzca, Maszkowice, Zabrzeż, Obidza, Jazowsko, Wola Kosnowa, Kicznia, Czarny Potok, Zarzecze
15.	Utworzenie gminnego żłobka w Gminie Łącko	W trakcie konsultacji
16.	Budowa schroniska dla zwierząt w Gminie Łącko	W trakcie konsultacji

17.	Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem potencjalnych stref przemysłowo-gospodarczych	Obszar całej Gminy
18.	Utworzenie Strefy aktywności gospodarczej na obszarze Gminy Łącko	Jazowsko
19.	Pozyskiwanie gruntów pod zagospodarowanie inwestycyjne we współpracy z partnerami prywatnymi	Obszar całej Gminy
20.	Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu scalania gruntów rolnych	Obszar całej Gminy
21.	Rewitalizacja wybranych części Rynku w miejscowości Łącko	Łącko
22.	Budowa centrum kultury i turystyki –Góra Zyndrama wraz z wytyczeniem ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Górę Zyndrama z Centrum Kultury w Łącku	Maszkowice
23.	Rozbudowa centrum turystyczno- rekreacyjnego nad rzeką Dunajec w miejscowości Łącko	Łącko
24.	Stworzenie centrum turystyczno- rekreacyjnego w miejscowości Jazowsko /dz. Nr. 593/3/	Jazowsko
25.	Montaż oznaczenia turystyczno- informacyjnego na obszarze gminy	Obszar gminy, docelowo każda miejscowość
26.	Stworzenie Centrum Myśli i Historii Sadowniczej w obiekcie Centrum Kultury i Muzyki w Łącku	Łącko
27.	Uruchomienie Gminnego Centrum Informacji Turystycznej w Łącku	Łącko
28.	Budowa i rozwój obiektów turystycznych na obszarze gminy w tym m.in. wież widokowych, ścieżek pieszo- rowerowych, biegowych, edukacyjnych kulturowych i poznawczych, obiektów małej architektury oraz tworzenie korytarzy rowerowych	Obszar gminy, docelowo każda miejscowość
29.	Budowa infrastruktury narciarskiej na terenie gminy Łącko	Obidza
30.	Wspieranie inicjatyw rozbudowy i budowy kompleksów wypoczynkowo-turystycznych i gospodarstw agroturystycznych na terenie Gminy Łącko	Obszar całej Gminy
31.	Rozwój funkcji wypoczynkowo - rekreacyjnej „Góry Modyń”	Kicznia, Wola Kosnowa

32.	Działania w zakresie opieki nad lokalnym i regionalnym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym oraz zintegrowana ochrona krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie wysokiego poziomu estetycznego otoczenia i ładu przestrzennego	Obszar całej Gminy
33.	Przebudowa, modernizacja i rozwój systemu oświetlenia ulicznego –wymiana na oświetlenie energooszczędne	Obszar gminy, docelowo każda miejscowość
34.	Modernizacja infrastruktury drogowej w tym budowa, rozbudowa, remont dróg lokalnych oraz chodników	Obszar całej Gminy
35.	Budowa miejsc parkingowych w wyznaczonych lokalizacjach na obszarze Gminy Łącko	Obszar gminy, docelowo każda miejscowość
36.	Dostosowanie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	Obszar gminy, gdzie zlokalizowane są obiekty wymagające usprawnień
37.	Opracowanie dokumentacji dla budowy obwodnicy Gminy Łącko	Obszar całej Gminy
38.	Termomodernizacja budynku Domu Kultury w Łącku oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	Łącko
39.	Wspieranie rozwoju kolei aglomeracyjnej i regionalnej - wprowadzenie systemu transportu opartego na szynobusach i nowoczesnych składach kolejowych	Obszar całej Gminy
40.	Termomodernizacja obiektu w centrum miejscowości Łącko oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami pod realizację zadań publicznych /dz. Nr 1654/3/	Łącko
41.	Rozbudowa monitoringu wizyjnego na terenie gminy	Łącko
42.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej na terenie Gminy Łącko z zachowaniem zasad odnowy biologicznej	Obszar całej Gminy
43.	Rozwój infrastruktury teleinformatycznej	Obszar całej Gminy
44.	Budowa dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym	Obszar całej Gminy

45.	Współpraca w zakresie rozwoju infrastruktury melioracji szczegółowej na terenie Gminy Łącko	Obszar całej Gminy
46.	Cyfryzacja, rozbudowa i udostępnianie informacji na zintegrowanej platformie cyfrowej	Obszar całej Gminy

Tabela 41. Planowana lokalizacja przedsięwzięć inwestycyjnych.

4. Sposób realizacji, monitoringu i ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030

Wdrożenie założeń Strategii, realizacja celów oraz przedsięwzięć musi zostać odpowiednio zweryfikowana. Ta weryfikacja to inaczej sposób realizacji Strategii, składa się na niego wiele czynników i procesów. Opracowanie niniejszego dokumentu strategicznego wiąże się z koniecznością wskazania między innymi kto będzie odpowiedzialny za realizację, jakie podmioty zostaną do tego zaangażowane, jaki będzie podział zadań, co składać się będzie na monitoring i ewaluację Strategii, czy jej aktualizację. Niniejszy rozdział przybliży tę tematykę. Omówione zostaną zasady realizacji Strategii Rozwoju Gminy Łącko, podział ról i obowiązków wynikających z jej wdrażania.

Jeżeli chodzi o podmioty zaangażowane w proces wdrażania Strategii, to będą to przede wszystkim władze samorządowe- Gmina Łącko jako organ wiodący i organizujący etapy realizacji Strategii. Tam, gdzie będzie to konieczne, zostaną zaangażowane gminy sąsiednie, na przykład podczas realizacji wspólnych projektów. Ponadto wszystkie jednostki pomocnicze Gminy jako nierozłączna część władz będą włączone w wykonanie działań i przedsięwzięć Strategii.

Kolejna grupa podmiotów to sektor biznesu- przedsiębiorcy oraz pracodawcy Gmin Łącko, jak również otoczenie biznesu. Grupa ta będzie między innymi brała udział w konsultacjach, spotkaniach w zakresie realizacji Strategii, ale także tak jak w przypadku gmin sąsiednich, we wdrożenie przedsięwzięć, o ile będą one dotyczyły przedsiębiorców.

Trzeci sektor to główni odbiorcy Strategii- społeczeństwo, czyli mieszkańcy, grupy nieformalne, organizacje pozarządowe, osoby publiczne w tym liderzy społeczni itd. To dla nich przede wszystkim skierowane są niniejsze działania. Będą oni brali udział w konsultacjach, spotkaniach, ale także w samych przedsięwzięciach jako uczestnicy projektów, realizatorzy działań itp.

Struktura systemu wdrażania Strategii

Powyżej opisano kto będzie uczestniczył we wdrażaniu Strategii, w tej części zaś, rozdzielone zostaną role jakie pełnić będą poszczególne osoby w trakcie wdrażania, monitorowania, ewaluacji oraz aktualizacji niniejszego dokumentu.

- Organem wykonawczym, którego rola polegać będzie na mobilizowaniu i koordynowaniu działań na rzecz realizacji celów i kierunków interwencji będzie **Wójt Gminy Łącko**. Będzie on również synchronizował zasoby, które posiada Gmina lub uczestniczące w realizacji Strategii podmioty, by zapewnić skuteczne wypełnienie wizji oraz celów.
- Organem uchwałodawczym będzie **Rada Gminy Łącko**. Stanowić będzie ona wsparcie merytoryczne przy realizacji założonych celów. Będzie także podejmować kluczowe decyzje w sprawie Strategii (np. aktualizacja Strategii) oraz jej działań (sposób realizacji danego przedsięwzięcia).
- Organem zarządzającym Strategią będzie **zespół ds. realizacji Strategii**. Będzie to powołany przez Wójta zespół osób, głównie pracowników Urzędu Gminy oraz jednostek pomocniczych, który będzie odpowiedzialny za realizację działań Strategii, harmonogram, organizowanie partnerstwa w danym obszarze, poszukiwanie źródeł finansowania, monitoring i ewaluację czy zmiany Strategii. Zespół ten będzie także promował wizję rozwoju Gminy, opracowywał coroczne sprawozdania z realizacji Strategii, gromadził dane do wskaźników itp. Szczegółowy zakres obowiązków tego zespołu, jego skład oraz liczebność określi Wójt wraz z Radą Gminy.
- Ponadto w proces realizacji Strategii zaangażowane zostaną komórki Urzędu Gminy oraz jednostki pomocnicze. Ich zadaniem będzie częściowa realizacja przedsięwzięć Strategii, np. wyłonienie wykonawcy, przygotowanie dokumentacji, kontrola stanu realizacji inwestycji itp. Będą oni także odpowiedzialni za monitoring Strategii poprzez dostarczanie zespołowi ds. realizacji strategii rozwoju danych do wskaźników i celów.

Cel szczegółowy	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Podmioty uczestniczące w realizacji	Podmiot monitorujący
Cel strategiczny I: Ochrona środowiska i gospodarka zasobami			
<i>Poprawa atrakcyjności społecznej i gospodarczej poprzez właściwe gospodarowanie zasobami gminy, przestrzenią oraz ochronę środowiska naturalnego i przyrody</i>	Referat Organizacyjno-Administracyjny	Pozostałe referaty Urzędu, OPS, PUP, społeczni liderzy, WFOŚIGW, RDOŚ, mieszkańcy.	Zespół ds. realizacji Strategii, Referat Inwestycji i Rozwoju, Referat Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska
Cel strategiczny II: Rozwój społeczny			
<i>Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wspieranie edukacji i kształcenia, rozwój infrastruktury i aktywności sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej oraz zapewnienie</i>	Referat Organizacyjno-Administracyjny	Pozostałe referaty Urzędu Starostwo Powiatowe, OSP, Szkoły i Przedszkola z terenu Gminy, OPS, PUP, NGO, mieszkańcy.	Zespół ds. realizacji Strategii, Referat Inwestycji i Rozwoju, Referat Planowania Przestrzennego i

<i>ogólnej opieki nad mieszkańcami</i>			Ochrony Środowiska, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna, Zakład Gospodarki Komunalnej.
Cel Strategiczny III: Rozwój gospodarczy			
<i>Promocja i tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru</i>	Referat Organizacyjno-Administracyjny	Pozostałe referaty Urzędu, radni, instytucje otoczenia biznesu, lokalni przedsiębiorcy, właściciele nieruchomości, NGO, PUP, mieszkańcy.	Zespół ds. realizacji Strategii.
Cel strategiczny IV: Rozwój turystyki			
<i>Poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy i wielokierunkowy rozwój turystyki poprzez efektywne wykorzystanie potencjału przyrodniczego, położenia i dziedzictwa kulturowego</i>	Referat Organizacyjno-Administracyjny	Pozostałe referaty Urzędu, WFOŚiGW, mieszkańcy.	Zespół ds. realizacji Strategii, Referat Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska, Referat Inwestycji i Rozwoju.
Cel strategiczny V: Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno- społecznej			
<i>Poprawa jakości i dostępności oraz rozwój infrastruktury drogowej, komunikacyjnej i technicznej</i>	Referat Organizacyjno-Administracyjny,	Pozostałe referaty Urzędu, WFOŚiGW, Starostwo Powiatowe, GDDKiA.	Zakład Gospodarki Komunalnej, Referat Inwestycji i Rozwoju, Referat Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska.

Tabela 42 Tabela celów wraz ze schematem organizacyjnym (oprac. własne).

Wskazane w tabeli sektory, podczas realizacji Strategii stają się partnerami, którzy współpracują równorzędnie przy zachowaniu odrębności, wzajemnego szacunku i rozumienia. Partnerzy stają się współpracownikami, otwartymi na innych i zachęcającymi do rozwijania tego partnerstwa, którego celem jest wspólna wizja Gminy. Dążą oni do takiego wykorzystania zasobów, które zapewni oszczędność i celowość realizacji danego przedsięwzięcia i uzyskanie efektów. Te działania opierają się na dialogu i przejrzystości, a sama Strategia staje się elastyczna w zależności od zmian zachodzących w Gminie.

Monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii

Aby zapewnić ciągłość realizacji Strategii, w tym jej prawidłowość wdrażania czy efektywność konieczne jest prowadzenie monitoringu stanu Strategii. Bieżące monitorowanie założeń i wdrażania działań pozwoli na eliminację zagrożeń i ryzyka pojawiającego się podczas jej realizacji, a także posłuży

jako sygnał do ewentualnej jej modyfikacji. To właśnie wiedza w zakresie postępów wdrażania Strategii jest podstawą jej poprawnej realizacji. W przypadku realizacji zgodnie z planem, założeniami, gdy cele są wypełniane, monitoring przebiega płynnie, a efekty są widoczne. Natomiast, jeżeli pojawiają się opóźnienia, różnice w założeniach czy przyjętych efektach, monitoring wychwyci zagrożenie, pomoże podjąć odpowiednie działanie i/lub podesunie rozwiązanie jakim może być na przykład konieczność aktualizacji Strategii, czy jej zmiana.

Monitoring Strategii Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030 opierać się będzie na rocznych **raportach z postępów jej realizacji**. Raporty sporządzane będą przez **zespół ds. realizacji Strategii**, który odpowiedzialny będzie też za gromadzenie danych i wskaźników w tym zakresie. Współpracować on będzie z komórkami urzędu, jednostkami pomocniczymi, biznesem, jednak to on będzie podmiotem odpowiedzialnym za koordynację procesu monitoringu i wdrażania Strategii.

Zespół ds. realizacji Strategii do 30 czerwca danego roku sporządzić będzie raport z postępów realizacji Strategii. Członkowie zespołu na bieżąco monitorują etapy realizacji i w przypadku problemów reagują od razu, natomiast na potrzeby sprawozdawczości, co roku opracowują oni wyżej wymieniony raport.

Raport powinien zawierać minimum:

- 1) Omówienie etapów realizacji każdego celu strategicznego w danym roku.
- 2) Omówienie postępów w zakresie realizacji przedsięwzięć strategicznych.
- 3) Napotkane problemy oraz sposób ich rozwiązania, podjęte kroki, omówienie ich skuteczności, planowane do podjęcia kolejne działania celem zapobiegania tym problemom w przyszłości.
- 4) Omówienie poziomu osiągnięcia wskaźników, w tym analiza danych statystycznych i odwołanie się do poprzednich lat realizacji Strategii.
- 5) O ile zajdzie taka potrzeba, opis mechanizmów dotyczących zmian wynikających z prowadzonej oceny realizacji Strategii, w tym opis procesu aktualizacji/ zmiany Strategii w wyniku napotkanych problemów/ryzyka/nowych tendencji.

Raport składany jest Wójtowi do 30 czerwca danego roku. Wójt jako organ wykonawczy zatwierdza go lub odrzuca. W przypadku odrzucenia, Wójt przedstawia zespołowi ds. realizacji Strategii swoje uwagi, do których zespół się odnosi w terminie do 14 dni od dnia otrzymania uwag. W 14 dniu, zespół przedstawia poprawiony raport Wójtowi, który może go zatwierdzić lub ponownie odrzucić z uwagami, jak wyżej. W przypadku przyjęcia raportu, który zawiera w sobie rekomendacje co do dalszej realizacji Strategii, zalecenia te wprowadzane są zgodnie zapisami raportu.

W przypadku pojawienia się nagłego problemu, który uniemożliwia realizację Strategii, jej celów i przedsięwzięć, zespół podejmuje działania natychmiastowe. Zwołuje on spotkanie z Wójtem, wyznaczonymi przez niego pracownikami Urzędu Gminy oraz wybranymi partnerami Strategii i wspólnie proponowane zostają rozwiązania. Wybór danego rozwiązania odbywa się w

drodze głosowania. Z takiego spotkania sporządza się sprawozdanie, które później stanowi załącznik do raportu z postępów realizacji Strategii. Załącznikiem do raportu są także karty oceny realizacji przedsięwzięć strategicznych (wzór karty opisano w rozdziale *Planowane do osiągnięcia rezultaty działań oraz sposób ich pomiaru*).

Jeżeli zajdzie taka konieczność, należy zaktualizować Strategię. Przesłankami do tego są przede wszystkim:

- pojawienie się pilnej potrzeby w zakresie danego problemu społecznego, gospodarczego, przestrzennego, który nie został określony w diagnozie problemów lub gdy jego wzrost jest na tyle znaczący, że wymaga podjęcia dodatkowych działań
- znacząca zmiana warunków zagospodarowania przestrzennego, która uniemożliwia realizację przedsięwzięć strategicznych
- konieczność zachowania spójności ze Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego

Wskaźniki (mierniki) monitorowania realizacji celów

Jak wspomniano wcześniej, zespół ds. realizacji Strategii monitoruje wskaźniki realizacji celów. Mierniki te zostały opisane poniżej, a ich wybór opiera się na celach i zadaniach strategicznych. Mierniki gromadzi głównie zespół, jednak część danych przekazują inne komórki organizacyjne, jednostki pomocnicze itp. Wójt corocznie zleca monitorowanie i zbieranie danych dotyczących poniższych mierników odpowiednim jednostkom, które zobowiązują się przekazać zespołowi otrzymane wyniki do 30 maja danego roku za rok poprzedni.

Nazwa miernika	Źródła danych
Cel strategiczny I: Ochrona środowiska i gospodarka zasobami	
<i>Poprawa atrakcyjności społecznej i gospodarczej poprzez właściwe gospodarowanie zasobami gminy, przestrzenią oraz ochronę środowiska naturalnego i przyrody</i>	
Ilość inicjatyw/projektów z zakresu ochrony środowiska/ekologii/segregacji śmieci	Dane własne UG
Ilość zlikwidowanych „dzikich wysypisk”	GUS/ ZKG
Ilość zebranych odpadów segregowanych [tona] w stosunku do odpadów ogółem (rok sprawozdawczy oraz rok poprzedzający)	ZGK
Ilość wymienionych pieców węglowych	Dane własne UG
Ilość zamontowanych rozwiązań ekologicznych (fotowoltaika, kolektory słoneczne, przydomowe oczyszczalnie ścieków itp.).	GUS, ZKG, Dane własne UG
Cel strategiczny II: Rozwój społeczny	
<i>Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wspieranie edukacji i kształcenia, rozwój infrastruktury i aktywności sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej oraz zapewnienie ogólnej opieki nad mieszkańcami</i>	
Liczba osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym	OPS
Liczba osób korzystających z pomocy OPS (w tym powody korzystania)	OPS

Liczba zmodernizowanej/wybudowanej/stworzonej infrastruktury sportowej	GUS, Dane własne UG
Liczba zmodernizowanej/wybudowanej/stworzonej infrastruktury rekreacyjnej	GUS, Dane własne UG
Liczba zmodernizowanej/wybudowanej/stworzonej infrastruktury kulturalnej	GUS, Dane własne UG
Liczba wyposażonych placówek oświatowych w sprzęt edukacyjny	Dane własne UG
Ilość przeprowadzonych godzin zajęć dodatkowych z zakresu kluczowych kompetencji w tym zajęć językowych w placówkach oświatowych w Gminie	Placówki oświatowe
Liczba miejsc wychowania przedszkolnego oraz ich wykorzystanie	GUS
Liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 oraz ich wykorzystanie	GUS
Liczba miejsc w Domach Pomocy Społecznej	GUS, Dane własne UG
Ilość zorganizowanych wydarzeń kulturalno-rozrywkowych oraz ich frekwencja	GUS
Liczba wspartych przez Gminę organizacji pozarządowych	Dane własne UG
Liczba wspartych przez Gminę OSP	Dane własne UG
Cel Strategiczny III: Rozwój gospodarczy	
<i>Promocja i tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości oraz podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru</i>	
Liczba podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy	GUS
Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy	GUS
Liczba wspartych przedsiębiorców, producentów, twórców (inicjatywy, projekty, dotacje, consulting)	Dane własne UG
Liczba utworzonych SAG	Dane własne UG
Cel strategiczny IV: Rozwój turystyki	
<i>Poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy i wielokierunkowy rozwój turystyki poprzez efektywne wykorzystanie potencjału przyrodniczego, położenia i dziedzictwa kulturowego</i>	
Liczba obiektów udostępnionych na cele turystyki lub kultury (nowe lub zmodernizowane obiekty)	Dane własne UG
Liczba wybudowanych tras rowerowych [km]	GUS
Liczba zrewitalizowanych obiektów na terenie Gminy	Dane własne UG
Liczba działań z zakresu promocji Gminy w tym montaż oznaczeń na terenie Gminy, liczba działań promocyjnych (kampanie, reklamy, słuchowiska itp.)	Dane własne UG
Cel strategiczny V: Zrównoważony rozwój infrastruktury techniczno- społecznej	
<i>Poprawa jakości i dostępności oraz rozwój infrastruktury drogowej, komunikacyjnej i technicznej</i>	
Liczba zmodernizowanego oświetlenia ulicznego [szt.]	Dane własne UG
Liczba wybudowanych/ zmodernizowanych dróg gminnych	Dane własne UG
Liczba wybudowanych/ zmodernizowanych chodników gminnych	Dane własne UG
Liczba wybudowanych/ zmodernizowanych miejsc parkingowych	Dane własne UG
Liczba obiektów nowodostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami	Dane własne UG

Liczba wybudowanych/zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych [m]	GUS, Dane własne UG
Liczba wybudowanych/zmodernizowanych sieci wodociągowych [m]	GUS, Dane własne UG
Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji [szt.]	Dane własne UG
Liczba wprowadzonych usprawień w zakresie e-usług świadczonych przez Urząd Gminy w Łącku	Dane własne UG

Tabela 43 Mierniki osiągnięcia celów i działań strategicznych (oprac. własne).

Powyższe mierniki monitorowane będą, aby sprawdzić stopień realizacji celów Strategii. Ponadto, monitorowane będą przedsięwzięcia strategiczne- sposób ich monitorowania określono we wcześniejszej części niniejszego dokumentu.

5. Ramy finansowe i źródła finansowania działań określonych w Strategii Rozwoju Gminy Łącko na lata 2021-2030

Sprecyzowane przedsięwzięcia Strategii nie są możliwe do realizacji bez zaplecza finansowego. Mimo posiadania zasobów ludzkich, chęci i możliwości, bez zabezpieczenia środków pieniężnych nie są możliwe do wykonania. Źródłem pozyskania środków na dane działania będzie nie tylko budżet własny Gminy Łącko, ale także:

- budżet państwa (pozostające w dyspozycji poszczególnych ministerstw, dedykowane fundusze i programy),
- fundusze celowe, np. pochodzące z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- fundusze europejskie dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz Wspólnej Polityki Rolnej (obecne i przyszłe programy operacyjne na poziomie krajowym i regionalnym),
- inne fundusze ze źródeł europejskich jak np. fundusze norweskie i fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego oraz fundusze sektora pozarządowego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach specjalnych linii budżetowych, np. tarczy antykryzysowych.

Wskazane powyżej potencjalne źródła finansowania działań są niezbędne do prowadzenia efektywnej i skutecznej polityki rozwoju gminy. Gmina Łącko z powodzeniem pozyskuje środki na

realizację różnych przedsięwzięć, można więc powiedzieć, że wykorzystuje wszystkie dostępne środki finansowe. Poniżej zaprezentowano szacowany koszt poszczególnych przedsięwzięć strategicznych wraz z ich potencjalnym źródłem finansowania.

L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Szacowana wartość przedsięwzięcia	Przewidywane źródło pozyskania funduszy
1.	Budowa farmy fotowoltaicznej na obszarze Gminy Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich
2.	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gminie Łącko (placówki oświatowe w Jazowsku, Szczereżu, Zabrzeży, budynek Urzędu Gminy w Łącku, budynek ośrodka zdrowia w Łącku)		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
3.	Montaż systemów fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
4.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w wybranych lokalizacjach Gminy Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy, Środki Sektora Prywatnego
5.	Montaż systemu zamkniętego obiegu wody na wybranych obiektach użyteczności publicznej w Gminie Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
6.	Budowa lokalnych stacji do ładowania pojazdów elektrycznych (elektromobilni) w Łącku		Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich
7.	Promocja ekologii i ochrony środowiska w szkołach (w tym wyjazdy na zielone szkoły)		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich
8.	Promocja zachowań proekologicznych wśród społeczności lokalnej poprzez organizację kampanii ekologicznych, wydarzeń tematycznych, konkursów, i inne		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich
9.	Szerzenie zachowań proekologicznych wśród mieszkańców poprzez wsparcie w obszarze wymiany pieców grzewczych		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich

10.	Prowadzenie działań w obszarze gospodarki odpadami w tym rozwój punktów selektywnej zbiórki odpadów		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich
11.	Zinwentaryzowanie i zlikwidowanie dzikich wysypisk śmieci		Budżet Gminy
12.	Rozbudowa i modernizacja gminnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
13.	Budowa lokalnych stref aktywności społecznej w wybranych miejscowościach w Gminie Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich
14.	Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno- sportowej przy Szkole Podstawowej w Zagorzynie		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
15.	Budowa domu pomocy społecznej w Gminie Łącko wraz z zapleczem rekreacyjno-wypoczynkowym /dz. Nr. 1483 w Łącku/		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
16.	Budowa wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjno- sportowej w miejscowości Łącko /dz. Nr 1807/5, 1851/1/		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
17.	Wytycznie oraz budowa ścieżek rowerowych w Gminie Łącko wraz z montażem oznaczenia oraz małą architekturą		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
18.	Modernizacja, budowa, rozbudowa infrastruktury ochotniczych straży pożarnych na obszarze Gminy Łącko wraz z doposażeniem w sprzęt specjalistyczny		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
19.	Utworzenie gminnego żłobka w Gminie Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
20.	Budowa schroniska dla zwierząt w Gminie Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
21.	Organizacja zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży rozwijających kompetencje kluczowe oraz przedsiębiorczość		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
22.	Doposażenie i modernizacja gminnych placówek oświatowych i bibliotek na terenie Gminy Łącko		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy

23.	Integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy	Celowe, Fundusze
24.	Wsparcie organizacji pozarządowych		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy	Celowe, Fundusze
25.	Organizacja wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych zapewniających aktywne spędzanie wolnego czasu oraz kształtujących integrację mieszkańców Gminy Łącko		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy	Celowe, Fundusze
26.	Aktywizacja społeczna osób starszych poprzez wsparcie klubów seniora oraz organizację różnego rodzaju aktywności dla seniorów		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy	Celowe, Fundusze
27.	Aktywizacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami poprzez różnego rodzaju wsparcie doradcze, szkoleniowe, opiekuńcze, zdrowotne oraz aktywizacja zawodowa		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy	Celowe, Fundusze
28.	Przeciwdziałanie patologii społecznej		Fundusze Celowe, Budżet Gminy	
29.	Wsparcie oraz aktywizacja społeczna i zawodowa mniejszości romskiej w tym wsparcie integracji mniejszości narodowych i etnicznych, w szczególności Romów w miarę posiadanych środków		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy	Celowe, Fundusze
30.	Aktualizacja studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem potencjalnych stref przemysłowo-gospodarczych		Budżet Gminy	
31.	Utworzenie Strefy aktywności gospodarczej na obszarze Gminy Łącko		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy	Celowe, Fundusze
32.	Pozyskiwanie gruntów pod zagospodarowanie inwestycyjne we współpracy z partnerami prywatnymi		Budżet Gminy, Środki Sektora Prywatnego	
33.	Inicjowanie i wspieranie projektów z zakresu scalania gruntów rolnych		Budżet Gminy	
34.	Promocja lokalnych marek, gospodarstw agroturystycznych i producentów lokalnych produktów		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy	Celowe, Fundusze
35.	Wsparcie producentów produktów lokalnych poprzez doradztwo i consulting		Fundusze Europejskie, Budżet Gminy	Celowe, Fundusze

36.	Współpraca z organizacjami regionalnymi prowadzącymi fundusze pożyczkowe i poręczeniowe dla przedsiębiorców – dostępność narzędzi finansowych dla lokalnych przedsiębiorstw		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie
37.	Współpraca z Instytucjami Otoczenia Biznesu (IOB) w zakresie poszerzania oferty szkoleń, informacji i doradztwa dla lokalnych przedsiębiorców – nowa perspektywa finansowa UE 2021-2027		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie
38.	Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców gminy		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
39.	Rewitalizacja wybranych części Rynku w miejscowości Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
40.	Budowa centrum kultury i turystyki –Góra Zyndrama wraz z wytyczeniem ścieżki pieszo-rowerowej łączącej Górę Zyndrama z Centrum Kultury w Łącku		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
41.	Rozbudowa centrum turystyczno- rekreacyjnego nad rzeką Dunajec w miejscowości Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
42.	Stworzenie centrum turystyczno- rekreacyjnego w miejscowości Jazowsko /dz. Nr. 593/3/		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
43.	Montaż oznaczenia turystyczno- informacyjnego na obszarze gminy		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
44.	Stworzenie Centrum Myśli i Historii Sadowniczej w obiekcie Centrum Kultury i Muzyki w Łącku		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
45.	Uruchomienie Gminnego Centrum Informacji Turystycznej w Łącku		Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
46.	Działania promocyjne na rzecz Gminy, jej oferty turystyczno- rekreacyjnej w tym wykorzystanie narzędzi informatycznych do promocji		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
47.	Doskonalenie systemu wizualizacji turystycznej gminy		Budżet Gminy

48.	Współpraca z sąsiednimi jednostkami w zakresie uzgadniania spójnego kalendarza wydarzeń kulturalnych i turystycznych		Budżet Gminy
49.	Wspieranie rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu produktów lokalnych		Fundusze Celowe, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
50.	Promocja i wsparcie dla postępu biologicznego w rolnictwie		Fundusze Celowe, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
51.	Organizacja wydarzeń promujących lokale zasoby turystyki		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie
52.	Budowa i rozwój obiektów turystycznych na obszarze gminy w tym m.in. wież widokowych, ścieżek pieszo- rowerowych, biegowych, edukacyjnych kulturowych i poznawczych, obiektów małej architektury oraz tworzenie korytarzy rowerowych		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
53.	Budowa infrastruktury narciarskiej na terenie gminy Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
54.	Wspieranie inicjatyw rozbudowy i budowy kompleksów wypoczynkowo-turystycznych i gospodarstw agroturystycznych na terenie Gminy Łącko		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
55.	Rozwój funkcji wypoczynkowo - rekreacyjnej „Góry Modyń”		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
56.	Działania w zakresie opieki nad lokalnym i regionalnym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym oraz zintegrowana ochrona krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie wysokiego poziomu estetycznego otoczenia i ładu przestrzennego		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
57.	Przebudowa, modernizacja i rozwój systemu oświetlenia ulicznego –wymiana na oświetlenie energooszczędne		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
58.	Modernizacja infrastruktury drogowej w tym budowa, rozbudowa, remont dróg lokalnych oraz chodników		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
59.	Budowa miejsc parkingowych w wyznaczonych lokalizacjach na obszarze Gminy Łącko		Fundusze Celowe, Budżet Gminy

60.	Dostosowanie przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
61.	Opracowanie dokumentacji dla budowy obwodnicy Gminy Łącko		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
62.	Termomodernizacja budynku Domu Kultury w Łącku oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
63.	Wspieranie rozwoju kolei aglomeracyjnej i regionalnej - wprowadzenie systemu transportu opartego na szynobusach i nowoczesnych składach kolejowych		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
64.	Termomodernizacja obiektu w centrum miejscowości Łącko oraz przebudowa celem adaptacji do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami pod realizację zadań publicznych /dz. Nr 1654/3/		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Inne Fundusze ze Źródeł Europejskich, Budżet Gminy
65.	Rozbudowa monitoringu wizyjnego na terenie gminy		Budżet Gminy
66.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej na terenie Gminy Łącko z zachowaniem zasad odnowy biologicznej		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
67.	Rozwijanie i doskonalenie systemu wczesnego ostrzegania przed gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, planów ewakuacyjnych i ratowniczych		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
68.	Poprawa jakości e-usług w urzędzie i zwiększenie możliwości załatwiania spraw online-uruchomienie wideodziennika podawczego/punktu konsultacyjno-informacyjnego w urzędzie.		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
69.	Rozwój infrastruktury teleinformatycznej		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
70.	Budowa dróg rowerowych o charakterze komunikacyjnym		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
71.	Współpraca w zakresie rozwoju infrastruktury melioracji szczegółowej na terenie Gminy Łącko		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
72.	Cyfryzacja, rozbudowa i udostępnianie informacji na zintegrowanej platformie cyfrowej		Fundusze Celowe, Budżet Gminy

73.	Doskonalenie kompetencji kadr administracji samorządowej		Fundusze Celowe, Budżet Gminy
74.	Rozwój infrastruktury teleinformatycznej, wspierającej rozwój e-administracji		Fundusze Celowe, Fundusze Europejskie, Budżet Gminy
75.	Przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy poprzez aktualizację planu zagospodarowania przestrzennego		Fundusze Celowe, Budżet Gminy

Tabela 44 Szacowane koszty i źródła finansowania przedsięwzięć strategicznych (oprac. własne).

Tabela 1 Dane statystyczne w zakresie demografii Gminy Łącko w podziale na lata (źr. GUS, BDL 2014-2019).....	6
Tabela 2 Dane statystyczne w zakresie elementów demografii Miasta i Gminy Stary Sącz w podziale na lata (źr. GUS, BDL 2014-2019).	8
Tabela 3 Rzeczywista a teoretyczna liczba ludności Gminy Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2014-2019, oraz danych Urzędu Gminy Łącko).....	9
Tabela 4 Migracje wewnętrzne na pobyt stały w Gminie Łącko w latach 2016-2019 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2016-2019).....	9
Tabela 5 Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w Gminie Łącko w latach 2015-2019 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).	11
Tabela 6 Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS w Łącku w latach 2016-2020 (oprac. własne na podstawie danych OPS w Łącku).	12
Tabela 7 Przyczyny korzystania z pomocy OPS w Łącku w latach 2016-2020 (oprac. własne na podstawie danych OPS w Łącku za lata 2016-2020).	12
Tabela 8 Liczba osób objętych pomocą w zakresie żywienia w Gminie Łącko w latach 2016-2020 (oprac. własne na podstawie danych OPS w Łącku za lata 2016-2020).....	13
Tabela 9 Korzystający z placówek wsparcia dziennego w latach 2016-2019 w roku sprawozdawczym (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2016-2019).	13
Tabela 10 Dane dotyczące przedszkoli i szkół w Gminie Łącko w latach 2015-2019 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).....	14
Tabela 11 Średnie wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gminie Łącko oraz Gminie miejsko- wiejskiej Stary Sącz (oprac. własne na podstawie danych OKE).	16
Tabela 12 Tabela 8 Średnie wyniki sprawdzianu w Gminie Łącko, Gminie miejsko- wiejskiej Stary Sącz i Powiecie Nowosądeckim (oprac. własne na podstawie danych OKE).	16
Tabela 13 Średni wynik egzaminu ósmoklasisty w Gminie Łącko, Gminie miejsko-wiejskiej Stary Sącz oraz Powiecie Nowosądeckim (oprac. własne na podstawie danych OKE).	16
Tabela 14 Frekwencja wyborcza w Gminie Łącko: rok 2014 i 2018 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2014 i 2018).	18
Tabela 15 Dostępność ścieżek rowerowych na terenie Gminy Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).....	20
Tabela 16 Podstawowe informacje na temat infrastruktury sieci w Gminie Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).....	22
Tabela 17 Dane dotyczące imprez kulturalnych oraz grup artystycznych w Gminie Łącko (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2019).....	25
Tabela 18 Bezrobotni według grup wiekowych w latach 2015-2020 (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2015-2020).....	28
Tabela 19 Podmioty według klas wielkości na 1000 mieszkańców ogółem (oprac. własne na podstawie danych GUS, BDL 2016-2019).....	31
Tabela 20 Miejscowe zagrożenia według rodzaju zagrożenia (oprac. własne na podstawie GUS, BDL 2018-2019)	32
Tabela 21 Budżet Gminy Łącko w latach 2015-2020 (oprac. własne na podstawie danych UG w Łącku).	33
Tabela 22 Realizacja projektów finansowanych ze środków zewnętrznych w latach 2015-2020 r. (oprac. własne na podstawie danych UG w Łącku).....	33
Tabela 23 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 1 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).....	42
Tabela 24 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 2 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).....	43
Tabela 25 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 3 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).....	43
Tabela 26 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 4 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).....	44

Tabela 27 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 5 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).....	44
Tabela 28 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 6 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).....	45
Tabela 29 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 7 w ankiecie dla młodzieży (źr. www.survio.com).....	45
Tabela 30 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 1 w ankiecie dla dorosłych mieszkańców (źr. www.survio.com).....	48
Tabela 31 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 2 w ankiecie dla dorosłych (źr. www.survio.com).....	49
Tabela 32 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 3 w ankiecie dla dorosłych mieszkańców (źr. www.survio.com).....	50
Tabela 33 Tabela 32 Odpowiedzi uzyskane na pytanie nr 5 w ankiecie dla dorosłych mieszkańców (źr. www.survio.com).....	51
Tabela 34 Słabe i mocne strony Gminy Łącko (oprac. własne).....	53
Tabela 35 Czynniki brane pod uwagę przy wyznaczaniu OSI (oprac. własne).....	55
Tabela 36 Wyznaczone OSI (oprac. własne).....	56
Tabela 37 Cele strategiczne i szczegółowe.....	58
Tabela 38 Przedsięwzięcia strategiczne (oprac. własne).....	70
Tabela 39 Wzór karty oceny realizacji przedsięwzięć strategicznych (oprac. własne).....	71
Tabela 40 Rezultaty i źródła danych w zakresie przedsięwzięć strategicznych (działania inwestycyjne- oprac. własne).....	74
Tabela 41. Planowana lokalizacja przedsięwzięć inwestycyjnych.....	87
Tabela 42 Tabela celów wraz ze schematem organizacyjnym (oprac. własne).....	89
Tabela 43 Mierniki osiągnięcia celów i działań strategicznych (oprac. własne).....	93
Tabela 44 Szacowane koszty i źródła finansowania przedsięwzięć strategicznych (oprac. własne)...	101
Mapa 1 Osuwiska i zagrożenia powodziowe na terenie Gminy Łącko (źr. http://www.lacko.e-mpzp.pl/).	35
Mapa 2 Zagospodarowanie przestrzenne Woli Kosnowej, Kiczni, Zagorzyna, Czarnego Potoku i Woli Piskulina (źr. http://www.lacko.e-mpzp.pl/).....	38
Mapa 3 Zagospodarowanie przestrzenne Zabrzeży, Czerńca, Łącka, Szczereża, Maszkowic, Jazowska, Kadczy (źr. http://www.lacko.e-mpzp.pl/).....	39
Mapa 4 Zagospodarowanie przestrzenne miejscowości Łazy Brzyńskie i Obidza (źr. http://www.lacko.e-mpzp.pl/).....	40
Mapa 5 Proporcje użytkowania przestrzeni Gminy Łącko (oprac. własne na podstawie http://www.lacko.e-mpzp.pl/).....	76
Mapa 6 Zagospodarowanie przestrzenne Gminy Łącko: tereny osadnicze i tereny zielone (źr. http://www.lacko.e-mpzp.pl/).....	77
Mapa 7 Obszar na terenie Gminy Łącko przeznaczony pod realizację sportu i rekreacji (źr. http://www.lacko.e-mpzp.pl/).....	78
Mapa 8. Rozmieszczenie głównych inwestycji strategicznych na terenie Gminy Łącko (oprac. własne, mapa: z https://lacko.e-mpzp.pl/index.php/view/map/).....	83
Rysunek 1 Mapa Powiatu Nowosądeckiego (źr. http://www.gminy.pl/powiaty/127.html) oraz mapa Gminy Łącko (źr. https://www.lacko.pl/solectwa-gminy-lacko-ii.html).....	5
Rysunek 2 Legenda do MPZP oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (źr. http://www.lacko.e-mpzp.pl/).....	37
Rysunek 3 Obszary Strategicznej Interwencji- ujęcie tematyczne (oprac. własne).	53
Rysunek 4 Struktura określania celów strategii (oprac. własne).....	57